Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 12 (947) KOVO - MARCH 21 • 1968 LIETUVOS LAISVĖS KOVOS METAI • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONT. CANADA • TEL. 368-6813

Rinkiminis sąjūdis

"Amžiais budėję, laisvę laimėjom per aukas ir pasišventimą". Šis šūkis, didelėmis raidėmis išrašytas ir vakarais apšviestas, buvo ryškiai matomas Karo Muzėjaus sienoje Kaune. Tai teisingas įrašas tinkamoje vietoje, nes lietuvis niekad nenustojo buvęs kariu vienokia ar kitokia prasme. Daugelį metų jis kovojo ginklu, spirdamasis prieš keleriopai gausesnį priešą. Dar daugiau metų jam teko kovoti politiniuose ir kultūriniuose laukuose, nemažiau mūsų išsilaikymui svarbiuose, kaip mūšiai karo lauke. Štai kad ir dabar. Minime didelę sukaktį, tačiau jos nevadiname jubilėjumi. Visai teisingai mūsų vadovybės pavadino šiuos metus Laisvės Kovos Metais, nes turime būti pasiruošę ne džiaugtis, bet dar daugiau suburti jėgas aukoms ir pasišventimui, pagilinti politinę ir kultūrinę kovą už Lietuvos atstatymą ir lietuvių tautos išlaikymą.

Politinė bei kultūrinė kova yra nemažiau šakota kaip ir karinė, ir todėl jai nemažiau reikia gerų vadų. Jeigu kariniai vadai ateina dažniausiai paskyrimo būdu, tai visuomenės vadus, mes, eidami demokratiniais principais, išsirenkame. Vadų rinkimas yra didelis mūsų visuomeninio gyvenimo įvykis. Vargu ar yra logiška vėliau kaltinti, kad vadovybės tą ar kitą negerai padarė arba ko nors reikalingo nepadarė, jeigu nekreipėme reikiamo dėmesio į vadų išrinkimą, jeigu rinkimo procedūroje nedalyvavome arba kviečiami į vadovybę kandidatuoti nesutikome. Vieno ar kito veiksnio vadovybės rinkimams priartėjus, stovėjimas nuošalyje yra savo lietuviškosios pareigos neatlikimas. Pasyvia laikysena nepabaidysime čia nieko, o tik prisidėsime prie lietuviškojo organizuoto gyvenimo pairimo, prie mūsų laisvės kovos fronto praretėjimo, kurio tik ir laukia įvairūs lietuvių tautos duobkasiai.

Su tokiomis mintimis žvelgiame į prasidėjusius Laisvės Kovos Metus, kurie daugeliu atvejų mums yra ir rinkiminiai metai: Kanadoje šiemet renkame naują Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto tarybą, o viso laisvojo pasaulio mastu rudenį rinksime Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybą ir kitus centrinius organus. Kanados krašto tarybos ir krašto valdybos trejų metų laikotarpis baigiasi šį rudenį. Negalint rinkimų daryti vasarą, jie, pagal tradiciją, jau paskelbti ir įvyks š.m. gegužės 12 d., o kandidatams pasiūlyti laikas baigiasi balandžio 2 d. Tad laiko nedaug. O ar jau parinkome kandidatus? Kieno gi pareiga kandidatus parinkti ir pasiūlyti? Pagal demokratinį principą, kandidatų pasiūlymas priklauso visuomenei. Laisvose valstybėse kandidatus į parlamentus paprastai siūlo politinės partijos. Turime, tiesa, politinių partijų ir mes, tačiau mūsų išeivijos gyvenimo sąrangoje jos yra susibūrusios į kitą junginį — Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Bendruomenė, kaip kultūrinė organizacija, politinėmis partijomis nesiremia, tad ir kandidatų į vadovybę laukia iš kitų šaltinių — iš kultūrinių organizacijų bei pavienių asmenų. Logiška būtų, jei kandidatų siūlymu daugiau susidomėtų kultūrinės organizacijos, nes jų ir Bendruomenės vykdomi darbai daug kur yra labai artimi. Organizacijų pasiūlymu išrinkti tarybos nariai dar glaudžiau tas organizacijas suartintų su Bendruomene. Tai išeitų į naudą ir vieniems, ir kitiems, sutaupant daug darbo ir lėšų.

Yra dar gana daug pajėgių tautiečių, kurie dėl vienokios ar kitokios priežasties nėra įsijungę į jokią organizaciją ir yra, kaip lietuviai, tik Bendruomenės nariai. Krašto tarybos rinkimai sudaro gerą progą tokius tautiečius "atrasti" ir įtraukti i lietuviškąjį darbą. Neretai žmogus ištisus vakarus prasėdi prie televizijos tik dėlto, kad i jokią veiklą dar nėra įtrauktas. Tai būtų draugų ir artimųjų pareiga, juoba, kad į krašto tarybą gali kandidatuoti kiekvienas statutinio amžiaus sulaukęs lietuvis, o kandidatui pasiūlyti pakanka dešimties tautiečių parašų.

Visuomeninio darbo našta yra didelė ir nelengva, jeigu ji guli tik ant keliu pasišventusių asmenų pečių, bet nesunkiai pakeliama, jei paskirstyta didesniam dirbančiųjų skaičiui. Aukos ir pasišventimo sustiprintą dvasią parodykime šiais Laisvės Kovos Metais ne tik piniginėmis aukomis, bet ir asmeniniu darbu lietuvybės reikaluose. A. R.

Vasario šešioliktoji Prancūzijos sostinėje Paryžiuje. Lietuvaitė prisega Lietuvos vėliavėlės minėjimo dalyviams

PRANEŠIMAS IŠ ŠVEDIJOS

Laisvę remia, jėgos bijo

Atskirti politiką nuo moralės yra tokia pat negyvenimiška svajonė, kaip mėginimas šias abi sritis suderinti. Skirtumas tiktai tas, kad svajonė suderinti politiką su morale yra savyje gražesnė ir vertingesnė. Tokią išvadą šiuo metu prieina švedų viešoji nuomonė po ilgametės patirties, kurią iki šiol sąlygojo vienašališkai suprastos "realiosios politikos" reikalavimai.

Posūkis vyriausybėje

Švedijos vyriausybės ir politikos sluogsniuose pastaruoju metu pastebimas labai įdomus ir reikšmingas persilaužimas, kurį galima vertinti kaip savotišką pastangą suteikti doriniam pradui pirmumą politikoje. Tai iš tikrųjų yra perversmas galvojime, nes dar daug kas iš gryno įsibėgėjimo politinę veiklą įsivaizduoja atpalaiduotą nuo moralės normų.

Vis didėjantis ir tikrai nuoširdus susirūpinimas besivystančios "trečiosios jėgos" reikalais, nemažiau nuoširdus noras užgesinti baisaus karo žaizdrą nelaimingame Vietname giliai jaudina švedų viešąją nuomonę ir vis ryškiau atsispindi oficialiosios krašto politikos veiksmuose. Tas posūkis šiandien jau tiek išryškėjo, jog kaikas net klausia, ar tai nereiškia visiško atsisakymo tradicinės krašto neutralumo politikos?

Didelį sujudimą tiek vidaus, tiek užsienio politikos sluogsniuose sukėlė Švedijos premjero ir valdančiosios socialdemokratų partijos drąsus ir atviras pažadas remti Graikijos išsilaisvinimo sąjūdį prieš karinės juntos įvestąjį režimą.

Dienraščio balsas

Iš daugelio balsų, kilusių šia proga, mes čia norime išskirti "Dagens Nyheter" 3. III. vedamąjį, kurio mintys arčiausiai paliečia moralės ir politikos santykių temą. Vedamojo mintys yra pažymėtinos dar ir tuo, kad šitų esminių svarstymų išeities tašką sudaro Švedijos dorinę sąžinę kamuojantis Baltijos klausimas.

"Interesai, neutralumas, solidarumas" — kur eina ribos tarp šių triju sąvokų? Kur ribos, klausia "DN", tarp to, kas laikoma švediškaisiais interesais, t.y. to, kas tiesiogiai naudinga Švedijai, to, kas sudaro neutralumo politiką, ir pagaliau to, ką vis daugiau žmonių ima pripažinti kaip morališkai įpareigojanti tarptautinį solidaruma?

Netenka sakyti, kad tos ribos nėra pastovios, nebent priminti, kad jos yra. Kaip labai padėtis šiuo metu yra pasikeitusi, geriausiai pavaizduoja ištrauka iš kalbos, kurią 1953 m. parlamente pasakė tuometinis užs. reik. ministeris Undén. Kalba lietė Baltijos pabėgėlių politinės veiklos galimybes Švedijoj. Ministeris sakė:

Taip, tai jau sena taisyklė, kad politiniai pabėgėliai, kurie atvyksta prieglobsčio kraštan slegiami politinių rūpesčių, politinio iširdimo bei politinių nusiskundimų prieš kraštą, iš kur jie buvo priversti pabėgti, — neturi savo nusiskundimų vėdinti prieglobsčio krašte. Jie čia atvyksta ir turi naudotis prieglobsčiu, bet mes nenorime, kad visos jų politinės problemos taptų savo rūšies kovos objektais švedų viešoje nuomonėje. Tai labai natūrali taisyklė. Ji taikoma, manau, labai bendrai, ir taip pat manau, kad, jei žiūrėti tikrovės, tai užsieniečiai, tiek pabėgėliai, tiek nepabėgėliai, supranta, kad taktas jiems draudžia mestis į politinį gyvenimą to krašto, kuriame jie naudojasi svečių teisėmis.

Dabar jau kitaip

Toliau "DN" pastebi, kad šiandien nebekalbama su panieka apie "įširdimo slegiamus" pabėgėlius. Kas liečia patį principą, tai, regis, anuometinio užs.reik. ministerio žodžiai galėtų galioti ir dabar, jeigu nebūtų įvykę esminių pasikeitimų, ypač pastebimų ryšium su Graikija. Pačiu demonstratyviausiu būdu tatai paaiškėjo iš premjero Erlanderio pareiškimo, kad Andreas Papandreou Švedijoje nebus kliudomas vadovauti graikų pasipriešinimo sąjūdžiui prieš karinę juntą. Jis netgi paskelbė, kad socialdemokratų partija tą sąjūdį rems ekonomiškai.

Jau anksčiau "DN" ryšium su tuo pastebėjo, kad tokiu pareiškimu Švedijos vyriausybė pasuko iki šiol užsienio politikoje nepramintu keliu. Tą posūkį dabartinis užs. reik. ministeris Nilsson mėgino pateisinti tuo, esa savo metu Švedijoje politine veikla užsiėmė Vokietijos pabėgėliai nuo nacių, o partija rėmusi ispanų vyriausybininkus Ispanijos pilietinio karo metu.

Kitoks mastas

Tokie pateisinimai, anot "D. N.", neturi pagrindo. Kas bent kiek žino Vokietijos emigrantų gyvenimą Švedijoje, žino, kaip labai jiems reikėjo saugotis ligi nebuvo nulemtas naciškosios Vokietijos likimas. O Ispanijoje daugelis kraštų iki 1939 m. pripažino 1931 m. įvestąjį to krašto demokratinį režimą, todėl visai natūralu, kad iki 1939 m. ir Stockholme veikusi Ispanijos diplomatinė atstovybė. Švedijos vyriausybei, "ND" žodžiais, turi būti aišku, kad savo pareiškimu ji tiesiogiai ir netiesiogiai parėmė graikų laisvės sąjūdį tokiu būdu, kuris nežino pavyzdžio.

Priminė baltiečius

Ryšium su tuo laikraščiu pabrėžia, jog negalima šito solidarumo nesugretinti su ta laikysena, kuri buvo parodyta baltiečių ir nacių pabėgėliu atžvilgiu. Tą laikyseną, laikraščio žodžiais, reikia vadinti, mažiausiai, rezervuota. Dabartinę Švedijos politinę liniją "DN" taip apibūdina:

Su pabėgėliais iš didžiosios galybės, kuri yra arti Švedijos ir gali daryti jaučiamą spaudimą, švedų valdžios organai yra atsargūs ir nuoro savo krašto neutralią liniją. Jeigu tačiau pabėgėlių opozicinė politika yra nukreipta prieš tolimą valstybę, kurios galimybės ūkinėje srityje daryti spaudimą yra kuklios, tai ir oficialus užsiangažavimas kitokis, o solidarumas su prispaustaisiais iškyla į pirmąjį planą.

Didieji ir mažieji

Tokiu būdu problema suderinti neutralumą su užsiangažavimu — daro išvadą "ND" — yra paprasta, kai reikalas liečia mažas valstybes. Daug sunkiau nustatyti santykius su didžiosiomis valstybėmis, vadovaujantis tradiciniu šūkiu: "taikoje nepriklausyti sąjungoms, kare siekti neutralumo". Čia, tarp kitko, turi reikšmės ginklų technikos raida, ypač ilgojo nuotolio raketos atsiradimas, galįs susilpninti senoviškąsias sąjungas. Tokioje padėtyje gali iškilti uždavinys laimėti didžiųjų galybių pasitikėjimą, kuris liečia ne tiek apsisprendimą būti neutraliu kare, kiek parodyti savarankiškumą taikos sąlygomis.

Suderinti interesus, neutralumą ir solidarumą ne tik savo pačių, bet ir kitų tautų naudai, "DN" žodžiais, turi būti natūrali švedų užsienio politikos veiksmų linija. Tokią politiką, aišku, lengviau paskelbti, negu įvykdyti. Tikroji darna — baigia laikraštis — turi pasilikti iliuzija, tačiau gražesnė, negu tos iliuzijos, kurios viliojo praeityje. C. Kaganas

DIDINAMI MOKESČIAI

Ontario provincijos iždininkas Charles MacNaughton pateikė provinciniam parlamentui patvirtinti naująjį $2.780.000.-000 biudžetą, kurio išlaidos yra $489.000.000 didesnės nei praėjusiais metais. Joms padengti padidinama visa eilė mokesčių. Provinciniai mokesčiai pakeliami cigarečių dėžutei 4 centais, galionui benzino — 2 ct. Automobilių savininkams pabranginamos registracijos plokštės: 4 cilindrų automobiliui — $5, 6 cilindrų — $7,50, 8 cilindrų — $10. Pirmą kartą Ontario istorijoje 17 m. amžiaus sulaukę gyventojai turės mokėti $3 už leidimą meškerioti. Medžioklės leidimai taipgi bus brangesni: zuikiams medžioti — $5, stirnoms — $10, briedžiams — $15. Žūklautojams leidimų reikės nuo 1969 m. sausio 1 d. Taigi, šią vasarą meškerioti dar bus galima sena tvarka — be leidimų. Nuo š.m. liepos 1 d. mėnesinė ligoninės drauda pakeliama: vienam asmeniui nuo $3.25 iki $5.50, šeimai nuo $6.50 iki $11. Mėnesinis mokestis už sveikatos draudą (OMSIP) padidinamas vienam asmeniui iki $5,90, šeimai be vaikų — $11,80, šeimai su vaikais — $14,75. Arklių lenktynių pajamų mokesčiai padidinami nuo 6% iki 7%. Iš šios surinktos $2.500.000 padidinimo sumos premjero J. Robarts vyriausybė net $1.800.000 atiduos arklių savininkas, nes, girdi, priešingu atveju sugriūtų arklių sportas. Nepaisant mokesčių padidinimu, biudžete numatomas net $252.000.000 deficitas. Pritaikius šią proporciją federaciniam Kanados biudžetui, jis turėtų virš bilijono dolerių deficita.

Kanados Bankas padidino palūkanų nuošimčius nuo 7 iki 7,5. Tai padaryti privertė nuošimčių padidinimas JAV. Priešingu atveju kapitalas iš Kanados bankų būtų galėjęs pradėti plaukti į JAV. Federacinis parlamentas, matydamas pavojų Kanados ekonomijai, su mažomis pataisomis patvirtino finansų min. M. Sharp pateiktą 3% papildą pajamų mokesčiams.

Liberalų naujojo vado priešrinkiminiame vajuje teisingumo min. P. E. Trudeau pareiškė, jog gali ateiti diena, kai Kanada turės įsivesti trečią ir galbūt netgi ketvirtą oficialią kalbą, jeigu kurioje nors vietovėje susidarytų didesnė grupė neangliškai ir neprancūziškai kalbančių kanadiečių. Trečiosios grupės kandidatu į liberalų vadus pasisiūlė Montrealyje gyvenąs vokietis imigrantas Ernest Zuendel, įsteigęs Kanados Vienybės Sąjūdį, kurio pagrindiniai šūkiai yra vienybė, lygybė ir ekonominė gerovė. Jis betgi prisipažįsta, kad iš jo kandidatūros nieko neišeis, nes nei liberalai, nei kitos partijos neprancūzų ir neanglų trečiajai grupei nerodo reikiamo dėmesio.

Iš federacinio ministerių kabineto pasitraukė Privy Council pirm. W. Gordonas, kadaise buvęs finansų ministeriu ir pagarsėjęs tautine linija ekonominiuose reikaluose. Iki sekančių rinkimų jis žada būti tik eiliniu parlamento nariu, o tada visiškai pasitraukti iš politinio gyvenimo.

Kvebeko premjeras D. Johnsonas paskelbė, kad jo vyriausybės narių šį pavasari numatyti du vizitai Paryžiui yra atidedami. Jis Prancūzija ir prezidentą De Gaulle ketina aplankyti sekanti rudenį. Ši sprendimą, matyt, privertė padaryti

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio ivykiai

POLITINĖ ĮTAMPA ČEKOSLOVAKIJOJE PRIMENA VENGRŲ SUKILIMĄ. Kompartijos sekr. A. Dubčeko įsakymu buvo panaikinta cenzūra spaudai, suorganizuotas naujas žurnalas liberalių pažiūrų rašytojams "Literarni Listy". Daug vietos laikraščių puslapiuose dabar užima buvusio kompartijos sekretoriaus A. Novotny viešpatavimo laikais vykdyto teroro aprašymai. Dramą dar labiau sustiprino krašto apsaugos ministerio pavaduotojo gen. plk. Vladimiro Janko savižudybė, pašalinimas iš pareigų vyriausio prokuroro J. Bartuseko ir vidaus reikalų ministerio J. Kudrna. Gen. V. Janko nusišovė automobilyje pakeliui į kompartijos komiteto posėdį, kuris tiria gen. mjr. J. Sejnos pabėgimą į JAV. Spėjama, jog jis priklausė sąmokslo dalyviams, nesėkmingai bandžiusiems gelbėti A. Novotny, kai pastarasis buvo pakeistas naujuoju kompartijos sekr. A. Dubčeku. Atleistiems ministeriams oficialiai taipgi suverčiama kaltė dėl gen. mjr. S. Sejnos pabėgimo, tačiau esama ir kitų priežasčių. Jas atskleidžia Prahą aplankęs Toronto dienraščio "The Telegram" korespondentas Maskvoje A. Einfrankas. Jo nuomone, atleistieji pareigūnai bandė trukdyti A. Novotny teroro laikais turėtų bylų persvarstymą. Iš 25.000 nuteistų asmenų lig šiol tik 2.000 buvo pripažinti nekaltais. A. Einfranko surinktais duomenimis, Čekoslovakija yra pasiryžusi iš pagrindų pakeisti užsienio politikos liniją, siekti diplomatinių ir perkybinių ryšių su V. Vokietija, tačiau šis žingsnis bus atliekamas palaipsniui, kad jo nesukliudytų Maskva. Prahoje daug kalbama apie demokratijos principų įgyvendinimą, nors praktiškai tai yra neįmanomas dalykas, kol kraštą valdo diktatūrinė komunistų partija. Po ketvirtadalio šimtmečio valdžios R. Europoje komunistai tebėra labiausiai nekenčiama mažuma visuose sovietų satelitų kraštuose.

Varšuvoje demonstruojančių studentų gretas papildė su studijomis ir universitetu nieko bendro neturintys lenkai, pasipiktinę į gatves atsiųstais milicininkų būriais. Smarkios muštynės įvyko ir Krokuvos gatvėse, kur demonstravo keli tūkstančiai Jogailos universiteto studentų. Ir Varšuvos, ir Krokuvos studentai griebėsi streiko priemonių savo reikalavimams įgyvendinti. Jie boikotuoja paskaitų lankymą, reikalaudami suimtų studentų paleidimo ir komunistinės spaudos, iškreipusios įvykių aprašymą, viešo atsiprašymo. Apie 3.000 Poznanės universiteto studentų buvo susirinkę prie poetui Adomui Mickevičiui skirto paminklo, viešai pasmerkdami kompartijos užkrautą cenzūrą jo "Vėlinėms". Komunistinės Lenkijos spauda kaltę dėl demonstracijų suvertė žydų kilmės studentams, matyt, norėdama pasinaudoti lenkų tautos antisemitiniais jausmais. Tai yra absurdiškas kaltinimas, nes šiuo metu visoje Lenkijoje tėra apie 30.000 žydų. Nesutarimai tarp kompartijos ir studentų vyksta nuo 1957 m., kai buvo uždarytas studentų laikraštis "Po Prostu" ir suimti du Varšuvos un-to dėstytojai. Kompartijos nepopuliarumą studentų tarpe liudija jau pats faktas, kad jai priklauso mažiau kaip 2% studentų.

JAV valstybės sekr. Dean Rusk, atsakinėdamas į senatorių klausimus senato užsienio reikalų komitete, prisipažino, kad prez. L. B. Johnsono vyriausybė iš pagrindų peržiūri Vietnamo karo planus. Senatoriams, atrodo, labiausiai rūpėjo sužinoti, kaip bus reaguota į gen. W. Westmorelando reikalavimą karių skaičių P. Vietname padidinti 206.000 karių. Kiekvienam yra aišku, kad su puse milijono karių amerikiečiai karo negalės laimėti, tačiau 206.000 karių papildas prez. L. B. Johnsoną priverstų skelbti bent dalinę mobilizaciją, dėl kurios jis galėtų pralaimėti rinkimus. Dilemą dar labiau išryškina New Hampshire valstijoje pravesti bandomieji rinkimai, kuriuose prez. L. B. Johnsono dabartinės politikos kritikas senatorius E. McCarthy, taikos šalininkas, surinko 42% balsų, kai tuo tarpu L. B. Johnsono pavardę įrašė tik 48% rinkėjų. Pamatęs tokius rezultatus, į rinkimines varžybas įstojo ir sen. Robertas Kennedy, kuris yra žymiai populiaresnis už sen. E. McCarthy.

Plataus masto karines operacijas penkiose P. Vietnamo provincijose pradėjo 50.000 amerikiečių ir vietnamiečių karių, norėdami susigrąžinti iniciatyvą į savo rankas. Praėjusią savaitę Vietnamo kare sužeistų ir žuvusių karių skaičius pralenkė Korėjoje patirtus nuostolius. Korėjos kare žuvo 33.629 amerikiečiai, sužeistų buvo 103.284. Vietnamo kare žuvusių amerikiečių yra 19.670, sužeistų — 120.131. Žuvusių skaičius vis dar gerokai mažesnis, o sužeistų didesnis. Kautynėse sužeistų karių mirtingumą sumažino malūnsparniai, kurių dėka sužeistieji dabar greit pasiekia ligonines.

Lėktuvo nelaimėje žuvo Prancūzijos generalinio štabo viršininkas gen. Charles Aillert, vadinamas atominių bombų tėvu, nes jo priežiūroje buvo atlikti pirmieji du atominių bombų bandymai Saharos dykumoje. Jis pritarė prezidento De Gaulle atominių ginklų politikai ir stengėsi, kad Prancūzija būtų pajėgi smogti atominį smūgį betkuriam savo priešui. Dėl blogo oro lėktuvas atsidaužė į kalną Prancūzijai priklausančioje Reunion saloje, Indijos vandenyne. Su generolu žuvo jo šeima ir keliolika karininkų.

Iš pareigų pasitraukė Britanijos užsienio reikalų min. George Brown, protestuodamas prieš aukso rinkos uždarymą be jo žinios. Į jo vietą premjeras H. Wilsonas paskyrė jau anksčiau šias pareigas turėjusį politiką Michael Stewart.

Aukso atsargas po $35 už unciją pardavinėję kraštai — JAV, Britanija, Belgija, Italija, V. Vokietija, Olandija ir Šveicarija — nutarė sustabdyti aukso pardavinėjimą spekuliantams. Senoji aukso kaina bus taikoma tik centriniams šių kraštų bankams, kai jiems tenka atsiskaityti tarpvalstybiniu mastu. Spekuliantai auksą galės pirkti iš kasyklų bei kitų privačių bendrovių, kurioms kainas nustatys aukso pasiūla bei jo paklausa. Centriniai bankai, auksą pardavę spekuliantams, jo negalės gauti po $35 už unciją iš tarptautinio fondo atsargų. Tikimasi, jog spekuliantų pašalinimas iš valsybinės aukso rinkos sumažins doleriui ir britų svarui daroma spaudimą. Londono aukso birža uždaryta iki š.m. balandžio 1 d. Ji dar neveikia ir kituose vakarietiškuose kraštuose, išskyrus Prancūziją ir Šveicariją.

Korėjos laikysena drąsina lietuvius

VLIKo pirm. dr. J. K. Valiūnas, ryšium su Lietuvos Laisvės Kovos Metais, išsirengė ilgon kelionėn į Azijos kraštus, kur žmonės aktyviai kovoja su komunizmo kėslais. Jis yra numatęs aplankyti Formozą, Filipinus, Tailandiją, Maleziją, Indiją, Iraną, Turkiją ir kitus kraštus. Iš Korėjos sostinės "T. Ž." redakciją pasiekė informacija, kad dr. J. K. Valiūnas buvo priimtas vyriausybės narių, jų tarpe užsienio reikalų ministerio ir antikomunistinės lygos vadovų. Į VLIKo pirmininko vizitą atkreipė dėmesį ir spauda. Tai matyti iš Seoule išeinančio dienraščio "The Korea Herald" kovo 6 d. laidos. Korespondentas, turėjęs su juo pasikalbėjimą, parašė ilgoką reportažą, pavadintą "Korėjos antikomunistinė laikysena drąsina lietuvius". Dr. J. K. Valiūnas pareiškęs, kaip savo laiku Korėja, nežiūrint galingų priešų, laimėjo nepriklausomybę, taip ją laimės ir Lietuva. Savo kelionėje dr. Valiūnas esąs pasiryžęs skelbti žmonėms, kad šiuo metu reikia kovoti ne vien prieš komunizmą, bet ir už žmonių teises bei jų laisvę visuose pasaulio kraštuose. Reportaže taipgi trumpai atpasakota Lietuvos būklė, jos geografinė vieta, pabrėžiant svečio viltį, kad Lietuva vėl bus laisva.

Bendruomenės viršūnių pasitarimas

Kovo 16-17 dienomis Čikagoje Jaunimo Centre įvyko PLB centro valdybos, JAV Lietuvių Bendruomenės ir Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybų atstovų pasitarimas. Jame priimta būsimojo PLB seimo darbotvarkė ir sąmata, aptarta JAV lietuvių menininkų kelionė į P. Ameriką, apsvarstytas lėšų telkimas jubilėjiniais metais per Jungtinį Finansų Komiteta. P. L. B. valdybos jaunimo sekcija pateikė projektą laisvojo pasaulio kraštų lietuvių jaunimo vadovų stovyklos JAV-se prieš pat PLB seimą. Projektas rado visu pritarimą. Sunkumų, atrodo, bus daugiausia finansinio pobūdžio. Buvo iškeltas PLB ir VLIKo santykiavimo formu klausimas, bet jis paliktas seimui. — Po bendrojo posėdžio įvyko JAV ir Kanados Bendruomenių atstovų pasitarimas tautiniu šokiu šventės reikalu. Nežiūrint kaikurių organizaciniu nesklandumų, šventės ruoša vyksta in-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Draugas,
4545 W. 63rd St.,
Chicago 29, Ill.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"

Redaktorius k. dr. Pr. Gaidamavičius

pavaduotojas A. Rinkūnas; redakcijos narys Vyt. Kastytis.

Metinė prenumerata $6, pusmetinė $3.50. Rėmėjo metinė prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra.

Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.

Subscribtion rates: $6 per year, $3.50 per 6 months.

Deadline for advertisements — Thursday

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada

Tel. 368 - 6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Okupuotoje Lietuvoje** gimnazijų mokiniai privalo atsakyti į klausimus, liečiančius jų religinius įsitikinimus. Anketoje yra 16 klausimų. Štai keletas jų: Ar tavo šeimos nariai — tėvas, motina, seneliai, giminės tiki religijai? Kurios religinės šventės yra užlaikomos šeimoje? Ar tavo šeimos nariai praktikuoja religiją? Kokias religines knygas skaito? Kas pataria jas skaityti? Kada paskutinį sykį buvai išpažinties?

★ **Indijoje** šv. Pranciškus Ksaveras 1542 m. paliko 20,000 katalikų. Šiandien jau yra septyni milijonai. Daugiausia atsivertimų į Rytų Apeigų Bendriją. Nepaprastu spartumu auga jaunutė Malankara apeigų Katalikų Bendrija. Vienam kunigui tenka 700 žmonių. Mišias uoliai lanko, sakramentus dažnai priima. Pasak misijonierių pareiškimo, Indija yra istorijos kryžkelėje.

★ **Koplyčia viešbutyje** — naujas sumaynmas. Romoje, "Rest" viešbutyje kard. L. Traglia pašventino naujai įrengtą koplyčią.

★ **Kardinolas A. Dell'Acqua** Romos olimpiniame stadijone, kur vyko futbolo žaidimas, savo sveikinimo kalboje pareiškė: "Sportas yra sveikata, taika, tvarka, religija, patvarumas."

★ **Laivas-ligoninė,** pavadintas vardu "Viltis", išplaukė iš JAV į Ceiloną, kur demonstruos modernaus gydymo būdus bei priemones. Šioje misijoje dalyvauja 150 gydytojų, kurių tarpe yra dantistų, gailestingųjų seselių ir technikų. Jie ten išbus dešimt mėnesių. Iš ten keliaus į kitus kraštus.

★ **Toronte ekumeninis centras** po septynerių metų darbo uždaromas. Tėvas Gregorijus Baum, OSA, žydų kilmės konvertitas, vadovavęs tam centrui, pareiškė, kad ta įstaiga savo paskirtį atliko. Toliau ta linkme darbuosis Šv. Mykolo kolegija, kuri yra universiteto dalis.

★ **Parapija įsteigta universitete** Natchitoches, La., JAV-se, Šv. Kryžiaus vardu. Tai neteritorinė parapija. Vysk. P. Greco tam pritarė ir paskyrė klebonu Tėvą Jim Fahey, CSC, kuris aptarnaus 1300 studentų ir 25 profesorius.

★ **Anglijos metodistai** dr. L. Davidson, dr. H. Roberts ir E. Baker, vadovaujami katalikų vysk. J. Willebrands, lankėsi Vatikane ir buvo priimti popiežiaus audiencijoje.

★ **Katalikai Indijoj** stato kaimą sergantiems raupsais. Šiam kilniam artimo meilės darbui vadovauja vienuolis gydytojas ir kunigas Tėvas Norbertas, kapucinas.

★ **Vienuoliai domininkonai** stato universitetą Meksikoje. Tai bus pirmoji mokslo įstaiga, turinti teisę duoti doktorato laipsnį teologijoj. Universiteto pastatai kainuos du milijonus dolerių, kuriuos tikimasi surinkti iš aukotojų.

★ **Teologija žmogui** yra būtina — pareiškė pasaulietis, kelių veikalų autorius Frank Sheed, kalbėdamas Los Angeles mieste krikščioniškosios doktrinos kongrese, kuriame dalyvavo 5000 klausytojų. "Be teologijos neįmanoma gyventi, — aiškino jis. — Aš nesakau šventai ar dorai, bet prasmingai. Be teologijos neįmanoma suprasti, kas yra gyvenimas. Be teologijos mes gyvename tik trupinėlį gyvenimo tarp gimimo ir mirties. Teologija yra tiesos ir gyvenimo maistas."

★ **Antijochijos patriarchas Tappouni** prieš mirdamas parašė testamente: "Neturiu jokio turto. Visa, kas galėtų būti mano, priklauso Bendrijai. Prašau Dievą gailestingumo savo sielai, o jus — maldų."

★ **JAV katalikų** šalpa — CRS, kuriai vadovauja vysk. E. Swanstrom, paminėjo savo veiklos 25 metų sukaktį. Popiežius Paulius VI pasveikino ta proga Amerikos katalikus, pirmaujančius šalpos darbe.

★ **Kanadiečiai** planuoja pasitarimą, kuriame katalikai ir protestantai svarstys tikybinius klausimus. Pirmas toks susitikimas įvyks Toronte š. m. lapkričio 3-5 d. Dalyvaus trys atstovai nuo kiekvienos bendrijos. Iš katalikų dalyvaus kun. J. Keating, CSP, kun. I. Beaubien, SJ, ir kun. H. O'Neill.

★ **Niujorko arkivyskupu** popiežius Paulius VI paskyrė tos arkivyskupijos buvusį vyskupą pagalbininką T. J. Cooke, 47 m. amžiaus. Jo paskyrimą nulėmė velionies kardinolo F. Spellmano paliktas asmeninis laiškas popiežiui.

★ **Sov. Sąjungoje,** Zagorsko mieste, netoli Maskvos, kovo 17-23 d. įvyko teologų suvažiavimas. Dalyvavo nekatalikų dvasiškiai ir pasauliečiai iš Azijos, Afrikos, Pietų Amerikos, Europos ir Š. Amerikos. Suvažiavimo tikslas — pasiruošti pasauliniam suvažiavimui, kuris įvyks Švedijoje š.m. liepos mėn. Iš katalikų pusės dalyvavo kun. J. Hamer, OP, kun. P. Pavan ir kun. V. Cosmao kaip stebėtojai.

B. M.

Nuo sukakčių į darbą

DR. ANTANAS KLIMAS
Ročesterio un-to profesorius

(Tęsinys iš pr. numerio)

Pavojingi vingiai

Man atrodo, kad šalia visų gerų ir reikalingų darbų lietuviškoje dirvoje, kuriuos mes čia, laisvėje, stengiamės nudirbti, ypač svarbu Lietuvos problemą padaryti svarbia visam pasauliui, iškelti ją visuotinėje ir kartu lietuviškoje plotmėje.

Ką gi tai konkrečiai reiškia? Juk jau ketvirtis šimtmečio, kai mes tais klausimais judiname pasaulio sąžinę, o vistiek pasaulis pasilieka gana kurtokas mūsų skundams. Šiais sukaktuviniais metais turime ir mes patys gerokai ties šiuo klausimu susimąstyti. Mat, mes visi, atrodo, sutariame dėl paties galutinio tikslo: **visi siekiame laisvos lietuvių tautos savo laisvoje suvereninėje valstybėje.** Pradedame kartais skirtis dėl pačios kovos metodų. Yra tam tikra dalelė mūsuose, kuri lyg norėtų eiti tam tikrais vingiais, kiti net siūlo vartoti valenrodiškus metodus, kitaip sakant, laikinio apsimetimo, prisitaikymo. Tokie vingiai, apsimetimai, prisitaikymai gal ir galima buvo pateisinti anais senaisiais amžiais, kai dar nebuvo tos visuotinės jėgos — pasaulinės viešosios opinijos, kuri šiandien turi būti aiškiai mūsų pusėje Bet šiais laikais nenaudinga mums eiti į jokius vingius, į kompromisus, į jokias "derybas", nes moderniaisiais laikais **tautos sąmonė, jos kultūra, jos valstybingumas, taigi, jos visos gyvybės esmė eina kartu ir yra neišskiriamai susiję dalykai.**

Mes visi džiaugiamės mūsų pavergtų brolių okupuotoje Lietuvoje pasiektais tam tikrais laimėjimais kaikuriose srityse, **tačiau mes ir jiems galutinėje sąskaitoje pakenktume, jeigu tai jų puoselėjamai kultūrinei veiklai nereikalautume 100% valstybinės laisvės.** Lietuvių kultūriniai pasiekimai okupuotoje Lietuvoje ilgainiui nelabai daugiau ką reikštų, negu, sakysime, tautiniai pasireiškimai įvairių išblaškytų indėnų grupių Kanadoje ir JAV-se, nes ir pati Lietuva po dar ilgesnės okupacijos būtų jau virtusi tik paskutinės pasaulio kolonijinės imperijos — rusiškos Sovietų Sąjungos — nualinta ir gerokai surusinta provincija.

Maskvinė priespauda

Kaikas iš mūsų iš tikrųjų "pro medžius jau nebemato miško". Daugelis dabar pavergtoje Lietuvoje pasiektų kultūrinių darbų neišleidžiami p a s a u l i n ė n plotmėn. Sakysime, praėjusią vasarą man teko dalyvauti X-me pasauliniame kalbininkų kongrese Bukarešte, Rumunijoje. Nors Lietuvoje, Vilniuje, yra keliolika puikiai paruoštų ir jau gerai pasižymėjusių kalbininkų, nė vienas jų nebuvo Maskvos raudonųjų carų išleistas. Maskva išsiuntė tik savuosius, kurių dalis buvo daug silpnesni, negu lietuviai kalbininkai Vilniuje. Mat, negalima pasauliui lietuvio rodyti kaip lietuvio tarptautinėje mokslinėje plotmėje, nors padainuoti ir Lenciūgėlį pašokti dar kartais leidžia, bet čia, mat, ne valstybinės reprezentacijos klausimas. Reiškia, šokite, dainuokite, net knygas ir mokslo darbus rašykite, bet kai **iškyla klausimas atstovauti Lietuvai kaip valstybei tarptautinėje plotmėje,** atsiriogline pati Maskvos meška . . .

Taigi, nė per plauką negalime nusileisti nuo mūsų galutinio tikslo, kad ir metodo keitimo reikalui, nes to nusileidimo kaip tik ir siekia mūsų priešas — rusiškasis bolševizmas. **Atvirkščiai — juo kiečiau mes reikalausime pilnos laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai, juo labiau lengvinsime tą nuolatinę įtemptą kovą ir pavergtoje Tėvynėje už lietuvių tautos fizinį, kultūrinį ir politinį išlikimą.**

Konkretūs darbai

Negalint apžvelgti visų mūsų darbų baro, norėtųsi tik labai trumpai stabtelėti ties keliais momentais, kuriuos ypatingai turėtume iškelti šiais sukaktuviniais metais ir taip pat ateityje.

PIRMA. Labiau, visuotiniau, aiškiau turime pabrėžti pasauliui lietuvių tautos, valstybės, kultūros, kalbos **savitumą, senumą, skirtumą** nuo kaimyninių, ypač slavų-rusų tautos. **Ypač svarbu pabrėžti seną Lietuvos valstybinę tradiciją, siekiančią jau kone tūkstantį metų.** Taip pat labai svarbu nurodyti lietuvių kalbos savitumą, atskirumą nuo slavų ir germanų kalbų bei tautų. Mat, dėl nelaimingos mūsų ilgos ir artimos kaimynystės su mus supančia slavų tautų mase net ir dabar kai kas mus (lietuvius ir latvius) mėgina perdaug sugiminiuoti su slavais. Reikia pagaliau aiškiai pasauliui pasakyti, kad **lietuvių kalba nėra ir niekad nebuvo slavų kalba, o kad ji kartu su latvių kalba ir išmirusiomis prūsų, kuršių, žiemgalių, sėlių ir galindų kalbomis sudaro savarankišką baltų kalbų grupę indoeuropiečių kalbų šeimoje.**

Reikia taip pat pabrėžti lietuvių kalbos senumą ir jos reikšmę lyginamajai kalbotyrai. Štai kaip rašo viename laiške garsus austrų kalbininkas Austrijos MA Kalbotyros Instituto direktorius, geriausio sanskrito etimologinio žodyno autorius prof. dr. Manfred Mayrhofer:

"...gaila, kad aš dar nepakankamai moku lietuvių kalbą, šią brangiausią ir įdomiausią iš visų gyvų kalbų..." (1967. XII. 10).

ANTRA. Dar daugiau, tiesiog statistikos duomenimis iškelti tikrąjį rusiškos sovietų imperijos okupacijos tikslą ir polinkį Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose, kuriuos jie nori paprastai paversti suvirškintomis, surusintomis kolonijomis - provincijomis.

TREČIA. Ypač pabrėžti mūsų tautos **rezistenciją, pasipriešini-**

(Nukelta į 3-čią psl.)

KRAŠTO VALDYBOS PRANEŠIMAI

1. TOLIMESNĖ LAISVĖS KOVOS METŲ EIGA. Vasario 16-sios minėjimai, pakilia nuotaika ir dideliu pasisekimu praėję visoje Kanadoje, užbaigė pirmąjį Laisvės Kovos Metų tarpsnį. Krašto valdyba, svarstydama tolimesnį šių metų planą, nutarė laikyti antrojo tarpsnio tikslu platesnį išėjimą į angliškąją bei pransūziškąją visuomenę. Tuo tikslu kiekvienoje apylinkėje reiktų susisiekti su žymesniais vietos veikėjais bei mokslo, meno ir spaudos atstovais, iškeliant ir paaiškinant Lietuvos bylos reikalą. Galėtų tai būti atlikta ir suruošiant įtakingesniems asmenims priėmimą. Ta proga reiktų įteikti atitinkamos literatūros, įskaitant ką tik iš spaudos išėjusį Kanados lietuvių šimtmečio leidinį "Lithuanians in Canada".

2. BALTIEČIŲ DIENOS. Esame kovos draugai su latviais ir estais. Krašto valdyba siūlo sueiti su jų atstovais į dar artimesnius santykius ir suruošti šį pavasarį vietos Baltiečių Dieną ar savaitę. Tai galima būtų jungti su išvežtųjų minėjimu birželio viduryje. Suinteresuotoms apylinkėms krašto valdybos politinis komitetas gali duoti smulkesnių informacijų.

3. ŠIMTMEČIO LEIDINYS. Jis, kaip sakyta, jau išėjo iš spaudos. Krašto valdyba, atsakinga už jo finansinius reikalus, nustatė leidinio galutinę kaina $8. Po kelis egzempliorius apylinkės gali gauti nemokamai, atsiuntusios krašto valdybai sąrašą kitataučių asmenų, kuriems norima leidinį įteikti. Į sąrašą prašome įrašyti ir bent vieną vietos biblioteką. Bandysime pasiūlyti bibliotekai leidinį nusipirkti. Kitu atveju duosime nemokamai.

4. KRAŠTO TARYBOS RINKIMAI. Kviečiame visas apylinkes aktyviai ruoštis krašto tarybos rinkimams. Dar yra kelios apylinkės, kurios nesudarė rinkiminių komisijų. Taip pat laukiami kandidatų į tarybą siūlymai, kuriuos per apylinkių rinkimų komisijas reikia įteikti iki balandžio 2 d.

KLB KRAŠTO VALDYBA

Padėkime atvykti jaunimui į šventę

Trečiosios tautinių šokių šventės komitetas Čikagoje savo atsišaukime į lietuvių visuomenę sako:

Didingai šventei surengti neužtenka šokėjų, mokytojų ir rengėjų pasišventimo bei darbo, bet reikia ir finansinės paramos. Numatytos pajamos už išparduotus bilietus nepadengia susidarančių išlaidų, nes sukaktuvinių metų reikšmė šiai tautinių šokių šventei stato didesnius reikalavimus. Ji turi tapti mūsų tautinio pasireiškimo demonstracija.

Šioje šventėje nori dalyvauti P. Amerikos šokėjų vienetai ir Vasario 16 gimnazijos šokėjai. Prisimename, kai į jaunimo kongresą, su Š. Amerikos lietuvių parama, buvo atvykę keliasdešimt jaunimo iš kitų kraštų. Sugrįžę jie savo vietovėse pradėjo tautinį darbą tenykščių lietuvių tarpe, ir, ypač P. Amerikoj, prasidėjo lietuvių tautinis atgimimas. Tam atgimimui sustiprinti ir pratęsti būtų nepaprastai naudinga, kad bent dalis šokėjų galėtų atvykti į šią jubilėjinių metų šokių šventę. Kaip ir visi jų kraštai, taip ir P. Amerikos lietuvių tautinių šokėjų grupės yra sunkioje ekonominėje būklėje.

III Tautinių Šokių Šventės rengėjų komitetas, susipažinęs su minėtų kraštų padėtimi ir išsamiai apsvarstęs jų prašymus bei matydamas neabejotiną dalyvavimo vertę, vieningai priėjo išvados, kad ir P. Amerikos tautinių šokių grupių atvykimas į III tautinių šokių šventę Čikagoje tų kraštų jaunimui duos didelę tautinę naudą, kurios pinigais negalima įkainoti. JAV ir Kanadoje yra taip pat tokių vietovių, kurios jokiu būdu dėl savo negausaus skaičiaus savo šokėjų grupei neįstengia apmokėti net pusę kelionės išlaidų. Todėl komitetas kreipiasi į visą lietuviškąją visuomenę ir prašo padėti atvykti mūsų jaunimui į tautinių šokių šventę. TAM REIKALUI SKELBIA PINIGINĮ VAJŲ. Visi prisidėkime savo auka ir sudarykime sąlygas atvykti jaunimui į šių metų šventę. Kiekviena auka, kad ir mažiausia, bus didelės vertės, nes ji padės sustiprinti lietuvišką dvasią mūsų jaunime. Aukas prašome siųsti komiteto pirmininko dr. Leono Kriaučeliūno adresu. Čekį ar pašto perlaidą prašome rašyti: LITHUANIAN DANCE FESTIVAL, 12500 Pawnee Road, Palos Park, Illinois 60464, USA.

Komitetas taip pat kviečia ir visus lietuvius iš visur rengtis dalyvauti šioje šventėje. Visi planuokime savo atstogas taip, kad liepos 4-7 dienomis galėtume būti Čikagoje ir kartu jungtis su visais lietuviais didžiojoje demonstracijoje už laisvą Lietuvą.

JAV ir Kanados Lietuvių
III Tautinių Šokių Šventės
Komitetas

Pilsudskis ir Vilnius

K. BARONAS

Čikagos lenkų Vilniaus mylėtojų s-gos penkiolikos metų veiklos sukakties proga tenykštis dienraštis "Dziennik Zwiąskowy" atspaudė Juozo Veisbacho straipsnį apie mūsų sostinę ir J. Pilsudskį. Kaip ir daugumas lenkiškų straipsnių Vilniaus reikalu, taip ir J. V. yra tendencingas. Jis savaip iškelia gyvenimą J. Pilsudskio, kurio tikslas buvo ne tik užimti Lietuvos sostinę, bet ir visą Lietuvą. Apie tai plačiai rašėm "TŽ", pasiremdami P. Lossovskio išleista knyga. Šiuo atveju vertėtų mesti žvilgsnį į J. Veisbacho rašinį, kur jis remiasi naujais šaltiniais, daugelyje vietų J. Pilsudskio žmonos Aleksandros išleistais prisiminimais.

Žiauri meilė

Autorius sako, kad rašant apie Vilnių neužtenka suminėti jį tik kaip geografinį tašką, bet reikia prisiminti Aušros Vartus, Pilies kalną ir "komendanto" pamiltą vietovę. (J. Pilsudskis dar buvo vadinamas "komendantu" — K. B.).

Vilnius, pasak J. Veisbacho, J. Pilsudskiui sukeldavo malonius vaikystės prisiminimus. Čia jis jautė ošimą lietuviško vėjo, gimnazijos sienose pergyveno pasipriešinimą svetimai priespaudai ir t.t. Jis mylėjęs visą Lenkiją, tačiau Vilnius buvęs jam brangiausias ir artimiausias jo širdžiai "lenkiškas" miestas.

Nors autorius sako, kad Vilniaus gyventojai nubalsavo prisijungimą prie Lenkijos, tačiau tikrovė buvo visai kita: balsavimus boikotavo visos Vilniaus krašto mažumos, o iš Lenkijos traukiniais suvežti įvairūs "balsuotojai" iš Galicijos ir kt. Lenkijos dalių kariai davė tik 60% Lenkijos naudai. Tad bereikalingai J. V. kalba apie visų gyventojų valią ir ta proga J. Pilsudskio pasakytą kalbą, kurioje pareiškė ramiai galįs žiūrėti į savo gyvenimo pabaigą, nes Vilnius esąs Lenkijos ribose.

Kaip J. Veisbachas gali viešai sakyti, kad J. Pilsudskis "vadavo" Vilnių? Juk lenkai oficialiai kalba apie Želigovskio karių maištą. Bet yla iš maišo išlenda J. Pilsudskio kalboje legijonieriams: "Vyrai, duokite man Vilnių!"

Žmonos atsiminimai

Autorius cituoja J. Pilsudskio žmonos Aleksandros parašytus atsiminimus. Savo gyvenimo draugei jis mėgdavo sakyti esąs lietuvių. Ir tie žodžiai jo lūpose skambėdavo kaip Ad. Mickevičiaus "Pono Tado" veikalo pirmosios eilutės "Lietuva, tėvynė tu mano . . ."

Mėgdavo atostogas praleisti okupuotame lietuviškame krašte, jis svajodavo ir apie Lietuvą, kuri buvo tik už Nemuno. Stebėdavo ją iš Druskininkų kurorto, matydamas "anoj" pusėj virš lietuviškų sodybų kylančius dūmus, jausdamas po savo kojom ir tą žemę, kuri jam buvo labai brangi, nes "anoj" pusėj gulėjo motinos palaikai, kaip simbolis ir junginys dviejų broliškų (sic! — K. B.) tautų. Žodžiu, J. Pilsudskis jautė "silpnybę" Lietuvai. Ta tema rizikinga buvo su juo kalbėti. Kai Varšuvos Belvederyje Holuvka prasitarė apie Pilsudskį, sakydamas "su Lietuva, kaip su tuo sodu — komendantas nei pats jį lanko, nei kitam leidžia", maršalas nebuvo patenkintas. Jis betgi priėmė tai kaip paprasčiausią juoką. Autorius sako, kad J. P. siekė taikingo sugyvenimo su Lietuva, nes savo prisiminimuose jo žmona Aleksandra pateikia kalbos ištraukas Vilniaus užėmimo proga. Pilsudskis kalbėjęs: "Pergalės dieną, kurią mes visi šiandien jaučiam, negaliu neištiesti rankos Kaune tiems, kurie šią dieną, mūsų triumfo dieną, laiko gedulo ir pralaimėjimo diena. Negaliu nelaikyti jų broliais." Apie paskutines J. P. gyvenimo valandas žmona rašo: "Kai mano vyras buvo jau visiškai silpnas, nekartą minėjo savo motiną, prašydamas jos kūną perkelti iš Lietuvos į Lenkiją ir palaidoti Vilniuje, o jo širdį padėti prie motinos kojų. Noriu, kad jos karstas ir mano širdis gulėtų ten, kur ilsisi mano mieli jaunuoliai, kurie man padėjo laimėti Vilnių."

Vilnius rūpėjo

Atrodo, kad Vilnius, lyg šešėlis, lydėjo Pilsudskį visą gyvenimą. Jo kabinete kabėjo paveikslas, kuriame pavaizduotas maršalas Pilsudskis su gen. Rydz-Smigly, stovį ant augšto kalno ir duodą įsakymus užimti toli matomą Vilnių. Paminėjimas "vilenčiuko" (žargoniškas Vilniaus krašto gyventojo pavadinimas, nes literatūrinėj kalboj turi būti "vilnianin" — K. B.) sužadindavo Pilsudskio sieloj malonų jausmą. Kai 1932 m. jis lankėsi Lenkijos atstovybėj Kaire ir sutiko sekretorių Malinskį, J. P. tuoj pat pažino iš vilnietiško akcento ir buvo jam labai malonus. (Vilniaus gyventojų lenkišką kalbą labai lengvai atskirdavo tikrieji lenkai. Nenuostabu, kad Varšuvos geležinkelio stotyje visus iš Vilniaus atvykstančius keleivius varšuviečiai vadindavo lietuviais — K. B.).

Kartą Pilsudskis gavęs Aušros Vartų paveikslą ir užklausęs savo sekretorės Kazimieros Ilakovičaitės, ar nenorėtų Čenstakavos, Lenkijos karalienės paveikslo, trumpai atsakė: "Aušros Vartų Švenčiausioji Mergelė yra Didžioji Lietuvos Kunigaikštytė."

Savo straipsnį autorius užbaigia labai karingai, nes Vilnius šiandien esąs svetimose rankose. J. Pilsudskio testamentas lenkams sakąs, kad nėra Lenkijos be Vilniaus, Lvivo, Naugarduko, Baranovičių ir Rovno . . .

Lietuvio atsiminimai

Prie šio J. Veisbacho straipsnio, norėčiau pridėti keletą savo trumpų prisiminimų.

J. Pilsudskio mirties vakarą spardėm Vilniuje skudurinį "kamuolį" ant Vilnelės tilto. Mat, šviesu, ant keturių jo kampų didelės lempos, lygus grindinys. Staiga užgęsta šviesos. Mes pradedam šaukti, nes taip netikėtai nutrauktos mūsų rungtynės. Išėję aplinkinių namų gyventojai pradeda mus barti, kad negerbiam ką tik mirusio "senelio". (J. Pilsudskis mėgo būti vadinamas "dziadek" — senelis. Vilniaus krašto lietuviai, jo legijonierių maršo žodžius "my pierwsze brygada, strzelecka gromada" buvo pakeitę į "my pierwsza brygada, Pilsudskiego dziada").

Mūsų sostinėj paprastai J. Pilsudskis apsigyvendavo Napoleono rūmuose. Lenkų gimnazistų būdavau kviečiamas pamatyti "senelio", vaikščiojančio gražiam parke (vokiečių okupacijos metais buvo įrengta kariška ligoninė, šiandien karininkų namai, o Napoleono aikštė gavo Kutuzovo vardą). Lenkų slaptoji ir viešoji policija varydavo mane tolyn, nes nešiojau lietuvišką kepuraitę. Labai dažnai Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijai būdavo įsakoma vykti į geležinkelio stotį pasitikti J. Pilsudskio. Jos mokiniai betgi likdavo nustumti į patį galą.

J. Pilsudskio širdies atvežimo iškilmėse į Vilnių mūsų gimnazijai buvo griežtai įsakyta dalyvauti eisenoj. Tik sergantieji mokiniai galėjo pasinaudoti laisva nuo mokslo diena. Deja, ir šį karta, buvome stumdomi eisenoj. Tik Rasų kapinėse buvo mums rasta vieta ant neaugštos kalvos, toli nuo visų iškilmių. Jeigu J. P. taip "mylėjo" Lietuvą ir lietuvius, lenkai turėjo ir po mirties prisiminti jo jausmus, surasdami lietuviams garbingesne vieta už lenkiškas gimnazijas. Bet tikrovė buvo kita. Jos nemato ir J. Veisbachas, žadindamas Vilniaus "mylėtojų" sąos nariams ir visiems lenkams dar didesni apetitą ne tik Vilniaus, bet ir visos Lietuvos atžvilgiu.

PADĖKA

Reiškiu nuoširdžią padėką visiems, kurie parodėte mums daug nuoširdumo lankydami velionį mano vyrą ir keturių vaikų tėvą a. a. **Simoną Andriekų.** Tai pat nuoširdi padėka visiems, gausiai dalyvavusiems jo laidotuvėse š. m. vasario 27 dieną. Labai ačiū už gėles, šv. Mišias, karsto nešimą ir visas kitas paslaugas, parodytas mūsų šeimos skausmo dienomis.

Nuoširdžiausiai esu dėkinga kun. klebonui dr. J. Gutauskui už jo didį rūpinimąsi velioniu ligos metu ir laidotuves. Taipgi didelis ačiū kun. klebonui B. Pacevičiui, lankiusiam velionį ligoninėje ir atvykusiam iš Londono, Ont., dalyvauti jo laidotuvėse.

Ačiū visiems. Niekad nepamiršiu geros jūsų širdies, nes tai lengvino mūsų skausmo dienas.

J. A. Andriekuvienė

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIROS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KĖDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Rytuose — 2448 DANFORTH AVE. — TEL. OX 9-4444

Vakaruose — 137 RONCESVALLES AVE.—TEL. 537-1442

Krautuvės atidarytos nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

A † A

OLGAI GEČIENEI - KASPARAITYTEI mirus Vokietijoje, dukras EMĄ GUDINSKIENĘ, MARYTĘ GREIFENBERGIENĘ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

K. El. ir jaunieji Gudinskai

368-6813

KLAUSKITE-PATARSIM-PADĖSIM

Patarimų tarnyba "Tėviškės Žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujant su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TŽ" redakciją įvairiais klausimais, į kuriuos atsakymai bus parūpinti Action Line arba "TŽ". Skyrių redaguoja teisininkas V. Mastis.

Prašau paaiškinti sekančius klausimus: 1. Nuo kokio amžiaus mokami vaikų priedai (family allowance) ir po kiek mokama? 2. Kada dirbančios nėščios moterys gali palikti darbą ir gauti nedarbo pašalpą ir kiek laiko ta pašalpa mokama? A. D-us, Toronto

Sveikatos ir šalpos departamento pareigūnas mus informuoja, kad vaikų priedas mokamas nuo vaiko gimimo dienos. Priedo dydis įvairuoja pagal vaiko amžių; $6 mokami iki 10 metų amžiaus, $8 — iki 16 metų ir jei po to vaikas dar lanko mokyklą, mokama $10 kol jam sueina 18 metų amžiaus. Nauji ateiviai turi Kanadoje išgyventi vienerius metus, kol jie gali gauti vaikų priedus. Ateiviai, kurie nėra išgyvenę vienerių metų Kanadoje ir kurie turi vaikų, gali gauti taip vadinamą šeimos pašalpą. Vaikų priedo pareiškimų blankai gaunami pašto įstaigose.

Bedarbių pašalpa yra mokama tik tiems asmenims, kurie pajėgia dirbti, bet neturi darbo. Jei nėščia moteris savo noru palieka darbą dėl nėštumo, ji tuo parodo, kad nepajėgia darbo dirbti, ir todėl bedarbės pašalpos negali gauti. Tuo atveju pašalpa būtų pradėta mokėti tik 6 savaites po nėštumo pabaigos. Tačiau jei nėščia moteris iš darbo dėl kokių nors priežasčių būtų atleista, gautų normalią bedarbės pašalpą iki 6 savaičių prieš kūdikio gimimą.

Spalio mėnesį teisminiu būdu persiskyriau su savo vyru. Šeimos teismas (Family Court) nusprendė, kad jis turi mokėti $13 mūsų dviejų vaikų išlaikymui. Teismas taip pat nustatė lankymo laiką. Iki šiol jis man davė $13 tik vieną kartą. Kai jis ateina vaikų aplankyti, mus gąsdina įvairiais grasinimais. Ką galiu daryti? M. B-ienė, Torontas

Tuojau eikite atgal į teismą ir paaiškinkite tą reikalą. Jūsų vyras turės atvykti į teismą ir pasiaiškinti. Tada ten galėsite savo problemą sutvarkyti.

Gruodžio mėnesį pirkau penkių metų senumo automobilį iš vartotų automobilių pardavėjo. Po trumpo laiko pastebėjau, kad automobilis buvo blogame stovyje ir aš jį grąžinau pardavėjui, kuris leido man pasirinkti kitą automobilį ir pažadėjo dalį pinigų grąžinti. Antrasis automobilis taip pat buvo netikęs, jo pataisymui turėjau išleisti gana daug pinigų. Ar galiu gauti atgal bent dalį savo pinigų? B. K.

Jūsų automobilis nebuvo visai blogame stovyje, bet buvo reikalingas kaikurių pataisymų. Pardavėjas sutiko pakeisti benzino tanką nemokamai. Dėl to paties pardavėjo buvo daugiau panašių nusiskundimų, kurie pasiekė Vartotų Automobilių Pardavėjų Registruotoją, ir jis dabar tiria visus skundus. Jūs būsite paprašytas paliudyti šiame reikale ir turėsite progos išvardinti visus automobilio trūkumus bei savo nuostolius.

TIKIME LAISVĄ LIETUVĄ!

500 LIETUVIŲ MANNHEIME • PROFESORIAUS IVINSKIO PASKAITA • SOL. LIUSTIKAITĖS KONCERTAS • JAUNATVIŠKA PROGRAMA

Po eilės minėjimų atskirose vietovėse PLB Vokietijos krašto valdyba sukvietė lietuvius ir svečius į jos suruoštą centrinį minėjimą Mannheime kovo 2 d. Susirinko virš 500 dalyvių. Lietuvių tautinėmis spalvomis ir Vyčiu išpuošton Kolpingo namų salėn buvo iškilmingai įneštos Lietuvos, Vokietijos, skautų ir ateitininkų vėliavos. Maldas sukalbėjo katalikų kunigas Jonas Riaubūnas ir evangelikų atstovas Fricas Skėrys. Kaethe ir Joachim Buettner čelo ir pianinu išpildė F. Haendelio sonatą G-moll. PLB Vokietijos kr. valdybos pirm. inž. J. K. Valiūnas pasveikino susirinkusius, Regierungsdirektorių Mock, latvių, lenkų ir vengrų atstovus suminėdamas atskirai.

Sol. J. Liustikaitė dainuoja Vasario 16 minėjime Mannheime
Nuotr. V. Brazaičio

PROF. Z. IVINSKIO PASKAITA

Paskaitai pirmininkas pakvietė prof. dr. Zenoną Ivinskį. Šis kalbėjo vokiškai ir trumpai lietuviškai. Lietuviškoje dalyje gausiai citavo Maironį ir Putiną, ypač pastarojo eilės "Vivos plango" ir "Mortuos voco". Vokiškoje dalyje profesorius palietė senąją Lietuvos istoriją, nuodugniai nagrinėjo aplinkybes, kuriomis Lietuva po daugiau nei šimtametės vergijos kėlėsi nepriklausomam gyvenimui. Čia buvo paliesti tuometiniai santykiai su lenkais ir vokiečiais. Ir tolimesniame dėstyme vis buvo liečiami lietuvių-vokiečių santykiai. Tai darė paskaitą aktualia gausiai atsilankiusiems svečiams. Paliestos nepriklausomybės netekimo aplinkybės, pastebint, kad formaliai ir šiandien Lietuva egzistuojanti. J. A. V. ir kaikurie kiti kraštai nepriklausomos Lietuvos valstybinius atstovus tebelaiko pilnateisiais. Lietuva dabar išgyvenanti adventą, kuris negali būti amžinas. Šiame laukimo laike lietuviai kuria kultūrines vertybes ir jieško draugų. Geru draugystės pavyzdžiu galima laikyti V. Vokietijos vyriausybę, kuri gausia finansine parama įgalina Vasario 16 gimnazijos išlaikymą. Lietuvos laisvės idealu gyvena ne tik senstantieji lietuviai, bet ir jaunoji karta. Net į augščiausias politinės veiklos institucijas ateina žmonės, moksłus baigę jau Lietuvai esant okupuotai. Tokiu pavyzdžiu gali būti VLIKo pirm. dr. Juozas K. Valiūnas. Paskaita baigta optimistišku pareiškimu: "Mes tikime į laisvą Lietuvą laisvų Europos tautų tarpe"

MENIŠKOJI DALIS

Solistė iš Toronto Janina Liustikaitė išpildė vokalinę programą. Pirmajame išėjime padainavo B. Budriūno "Tykiai, tykiai" ir "Šauksmas", S. Gailevičiaus "Oi, laukiau, laukiau" ir S. Čerienės "O, Tėvyne manoji". Tarpan buvo įjungtas Vasario 16 gimnazijos choras, sudainavęs 4 lietuvių liaudies dainas. Chorui šį kartą dirigavo ne jo nuolatinis vadovas muzikos mokytojas Kazys Motgabis, kuris po ilgesnės ligos jau buvo tiek atsigavęs, kad galėjo klausytis sėdėdamas žiūrovų eilėse, o svečias iš Bonnos Valteris Banaitis. Antrajame išėjime sol. J. Liustikaitė išpildė G. Puccini, F. Chilea, Ch. Gounod ir A. Cataloni operų arijas. Viešnia rengėjų buvo apdovanota gėlėmis, o publikos — nuoširdžiais plojimais.

Pabaigoje sceną užpildė Vasario 16 gimnazijos jaunimas su tautiniais šokiais. Mokyt. Eliza Tamošaitienė pirmiausia išleido dvi mažiukų poras "Suktiniui", paskui sekė mergaičių "Kepurinė" ir po jos trenksmingas "Malūnas" sukėlęs publikos ovacijas — akordeonistui stud. Mečiui Landui teko pasitempti, kad nustelbtų publikos plojimą į taktą. Tada vėl mergaičių "Blezdingėlė", kuriai E. Tamošaitienė kiek pakeitė choreografiją, mažųjų „Kalvelis" ir gale "Klumpakojis", pirmą kartą Vasario 16 gimnazijos šokėjų repertuare. Bildėjo tikros klumpės, pleveno nauji, specialiai mokyt. Hertos Motgabienės pasiūti mergaičių sijonai. Kai šokių mokytoja E. Tamošaitienė buvo iškviesta į sceną priimti gėles, tai salė suūžė nenorinčiu liautis plojimu. 500 dalyvių reiškė padėką tam asmeniui, kuris ilgą metų eilę sugeba vis iš naujo savo darbo vaisiais sužavėti lietuvių širdis.

Gimnazistams užpildžius sceną, aštuntokas Arūnas Packevičius perskaitė susirinkusiųjų vardu pareiškimą laisviesiems ir pavergtiesiems lietuviams. Sekė Vokietijos ir Lietuvos himnai. Iškilmingai muzikai aidint išneštos vėliavos. ELI

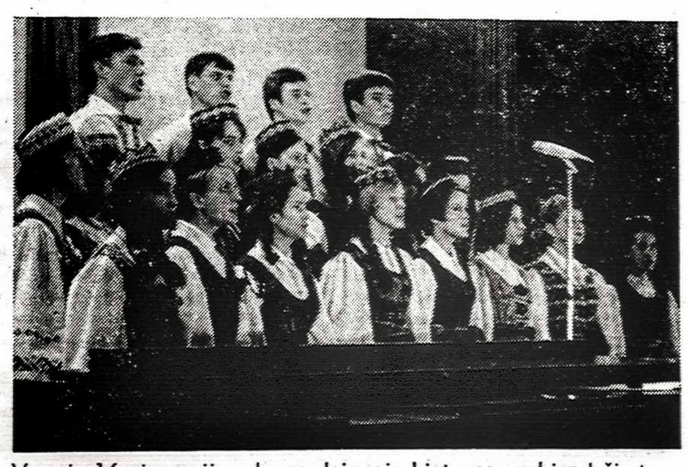

Vasario 16 gimnazijos choras dainuoja Lietuvos penkiasdešimtmečio minėjime Mannheime
Nuotr. V. Brazaičio

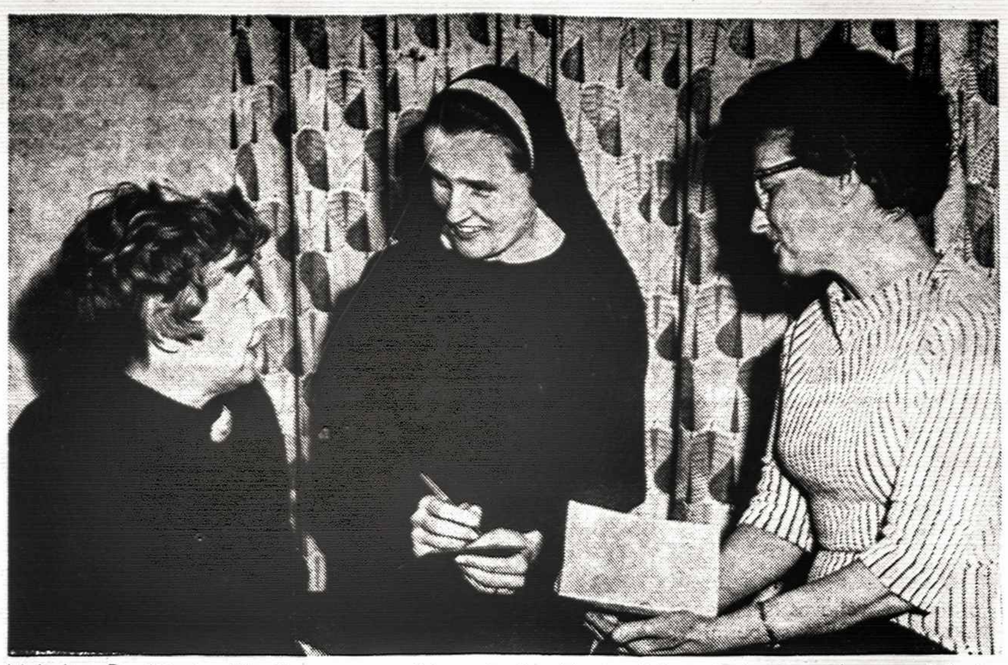

Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų veiklos rėmėjos Montrealyje aptaria su sesele vyresniąja jubilėjinio koncerto reikalus. Iš kairės: rėmėjų pirm. B. Lukoševičienė, sesuo Margarita ir sekr. G. Montvilienė
Tony's Photo Studio

Lietuvos laisvės reikalai

DR. JONAS GRINIUS

Pirmiausia didelio dėmesio užsitarnauja Lietuvių Fronto Bičiulių atsišaukimas, paskelbtas "Į Laisvę" žurnale, kur visi laisvę mylintieji žmonės kviečiami protestuoti prieš bažnyčių išniekinimą, kokį komunistai vykdo okupuotoj Lietuvoj. Paremdamas šią protesto mintį "Tėviškės Žiburiuose", Al. Gimantas pasiūlė pasauly organizuoti mitingus bei demonstracijas, kad sovietiniai komunistai sugrąžintų lietuviams jų istoriškąją Vilniaus katedrą, kurios nebuvo drįsusi atimti net rusų caristinė valdžia.

Be abejonės, Al. Gimanto mintis visur protestuoti tikrai gera. Tik kad ji duotų laukiamų vaisių, mitingų neužtektų, nes rusų komunistų fanatizmas yra toks didelis, kad jie savų klaidų nepastebi ir neatitaiso. Todėl būtų geriau, kad greta su mitingais bei demonstracijomis taip pat eitų **aukų rinkimas Vilniaus katedrai išpirkti.** Žinoma, tai jokiu būdu nereikštų jos užgrobimo pateisinimo. Ne. Bet neįsivaizduodami geresnio taikaus būdo šventovei išlaisvinti, mes imtume rinkti aukas nedidelėmis sumomis visame pasauly, kad tie žmonės, kurie brangina sąžinės laisvę, padėtų mums išpirkti Vilniaus katedrą, už surinktus pinigus pastatydindami Vilniuje naują meno galeriją, į kurią galėtų būti sukelti ir tie meno paveikslai, kuriuos komunistai yra sunešę į užgrobtą žymiausią Lietuvos šventovę. Kadangi šis projektas yra komplikuotas, manyčiau, kad jo mintį pirmiau turėtų nuodugniai apsvarstyti VLIKas, PLB centro valdyba, jos jaunimo sekcija ir gal net pasaulio lietuvių seimas.

Bet kad lietuvių jaunimas visame pasauly galėtų atvira širdimi įsijungti į Vilniaus katedros išpirkimo akciją bei kitokią veiklą, reiktų PLB centro valdybai neužmiršti pasaulio lietuvių jaunimo kongreso nutarimų. Jo rezoliucija apie paties jaunimo susiorganizavimą, atrodo, neša gerų vaisių. Antai, jaunimo sekcija prie PLB valdybos Vokietijoj atrodo tokia gyva, kad ji pradėjo leisti ne tik jaunimo laikraštėlį, bet planuoja ir lietuvių jaunimo kongresėlį. Kad šitoks jaunimas nebūtų apviltas, reiktų, kad jaunimo kongreso rezoliucija lietuvių politinės organizacijos reikalu nebūtų palikta užmarščiai.

Toji rezoliucija yra nukreipta į Pasaulio Lietuvių Bendruomenę ir į VLIKą. Jau greitai bus dveji metai, kai ji priimta ir paskelbta. Tačiau lig šiol negirdėti, kokios iniciatyvos imasi PLB centro valdyba šiai rezoliucijai įvykdyti taip, kad lietuvių jaunimas, kuris nepriklauso Lietuvos partijų likučiams, galėtų būti įjungtas į centrinį Lietuvos laisvinimo organą. Šie jubilėjiniai laisvės kovos metai su pasaulio lietuvių seimu turėtų būti nepraleidžiama proga vyriausiam Lietuvos laisvinimo organui persitvarkyti taip, kaip siūlo lietuvių jaunimas savo kongreso rezoliucijoj. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės centras turėtų dėti visas pastangas, kad užkietėję partiniai konservatoriai nepalaidotų minėtos rezoliucijos ir nesunaikintų jaunimo pasitikėjimo, rodomo Pasaulio Lietuvių Bendruomenei.

Trečias laisvės reikalas, kurio kažin kodėl nepastebi veiksnių konferencijos, yra milijoninis **Lietuvių Fondas.** Jo nenuilstami organizatoriai to fondo narių skaičių ir jų įnašus yra taip įspūdingai pastūmėję pirmyn, kad lietuvių gyvenime jis jau yra tapęs labai svarbus. Todėl ir veiksnių konferencijos turėtų jį pastebėti, o pasaulio lietuvių seimas tarti tokį paskatinantį žodį, kad Lietuvių Fondas greit pasiektų savo užsibrėžtą tikslą.

Kovos metai dėl Lietuvos laisvės kartais pažadina įvairių minčių, kurių trejetą čia norėčiau viešai pasakyti.

Žinoma, labai gražu, kai giminės ir draugai mirusius įrašo Lietuvių Fondo nariais. Tačiau dar gražiau, kai šito fondo nariais padaromi jauni (neseniai gimę) lietuviai per krikštynas. Juk šitokia proga kiekviena šeima suruošia didesnes ar mažesnes vaišes. Argi jų dalyviams drauge su krikštatėviais būtų sunku sumesti 100 dolerių, kad naujagimis būtų įrašytas į Lietuvių Fondą nariu? Tai turėtų būti suprantama ypač Kanados lietuviams, nes Kanados prancūzai turi Šv. Jono Kr. draugiją, veikiančią užsieniuose, į kurią (su piniginiu įnašu) jie įrašo kiekvieną naujagimį prancūzą. Tai labai sustiprina Kanados prancūzus užsienuose. Panašiai turėtų elgtis ir mūsų tautiečiai, kad Lietuvių Fondas taptų mirusiųjų ir gyventi ateinančių lietuvių bendra įstaiga, kuri remtų svarbiausius gyvųjų lietuvių kultūros darbus.

Pasisakydamas čia prieš konservatorius, kurie nenori suprasti jaunimo kongreso rezoliucijų arba neįvertina Lietuvių Fondo, nes vienur ir kitur įžiūri savo senų darbų konkurentus, nepasisakau prieš tradicijas. Žinau, kad be tradicijų kultūrinis gyvenimas neįmanomas, bet saugojimas tradicijų iki sustingimo be jų atnaujinimo ir sukūrimo naujų reiškia mirtį. Šito Lietuvos laisvės reikaluose turbūt nelinki joks patrijotas. Todėl ir reikia priimti viską, kas pozityviai nauja.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS ŠULAITIS

AKADEMINIS SKAUTŲ SĄJŪDIS, po neilgos pertraukos, vėl pradėjo leisti žurnalą "Mūsų Vytis", kuris nesitenkina vien tik skautiškų problemų nagrinėjimu, bet taip pat žvelgia ir į kitus lietuviškos veiklos laukus. Nr. 4 Vytenis Šliogeris rašo apie santykius su dabartine Lietuva, Saulius Vydas nagrinėja vyresnės ir jaunesnės kartos dialogo reikalingumą. Nr. 5 redakcija įdėjo pasikalbėjimą su krepšininkų išvykos į Lietuvą vadovu, skautų korporacijos "Vytis" filisteriu Rimantu Dirvoniu.

• • •

V. VAITIEKŪNAS, VLIKo narys, kalbėdamas "Šviesos - Santaros" paskaitų cikle "Mes ir Lietuva" kovo 8 d. perspėjo, jog santykiuose su kraštu reikia atsargumo ir budrumo. Savo pastabose jis buvo gana nuosaikus. Daugumas laukė, jog paskaitininkas bus kietos linijos brėžėju, tačiau šį kartą pas V. Vaitiekūną buvo daug lankstumo, besikeičiančių aplinkybių supratimo. Paskaitininkas pažymėjo, jog faktiškai ryšiai su Lietuva nutrūko nuo 1940 m. ir tuos varžtus daugelis tragiškai išgyvena. Laisvieji lietuviai turi eiti artyn Lietuvos, tačiau ryšiuose su ja laisvųjų lietuvių ir okupanto interesai yra skirtingi, ir todėl svarbu, kad laisvieji nors ir netyčia nepatarnautų okupanto užmačioms. Laisviesiems lietuviams nedera nei žodžiais, nei veiksmais pritarti Liūdo Giros žodžiams: "Lietuva — LTSR, Lietuvos senos nebėr". Paskaitininkas nurodė, kad Lietuva yra ne tik okupuota, bet ir aneksuota. Tai santykiavimą su kraštu pastato į dar keblesnę padėtį. "Jeigu mes patys laisvai prisiimam padarytą neteisę, tai ta neteisė praranda reikšmę" — sakė kalbėtojas. V. Vaitiekūno nuomone, santykiuose su Lietuva yra trejopo tipo nusistatymų: radikalaus patrijotiškumo, nuosaikaus patrijotiškumo ir neaprėžto bendravimo. Jis užgyrė privačių žmonių susitikimus su iš Lietuvos atvykstančiais, tik nurodė, jog nevisi tie susitikimai yra reikalingi bei tikslingi. Taip pat pažymėjo, jog tas pats dalykas vienam gali būti geras ir tikslingas, o kitam — ne. Priklauso nuo to, kas ir kaip vieną ar kitą aktą vykdo. Šiame savo dėstyme paskaitininkas gerokai "susuko" klausytojų galvas, taip kad daugumui iš tiesų pasidarė neaišku, kam galima bendrauti su Lietuva, o kam ne. Gana gausios diskusijos po paskaitos buvo užbaigtos prekybininko Jono Karvelio paklausimu: "Pasakykite aiškiai — kas yra negalima?" Tas paklausimas nesusilaukė atsakymo. Paskaitininkas, atsakydamas klausimą dėl krepšininkų išvykos, padarė priekaištų išvykos rengėjams ir tarp kitko pacitavo vieną sakinį iš rengėjų rašto Valstybės Departamentui. Pilną to rašto tekstą perskaitė vienas iš organizatorių — R. Mieželis. Diskusijose V. Germanas atitaisė paskaitos netikslumą, jog važiuojant į Lietuvą reikia pasirašyti raštą, atsisakantį nors ir neturėtosios sovietų pilietybės. Šis procesas jau senokai panaikintas. Diskusijose dar dalyvavo: dr. Z. Rekašius, V. Zalatorius, Petraškevičius, dr. J. Adomavičius, G. Procuta, A. Šlutas ir kt. Programai vadovavo santariečių veikėjas Julius Lintakas, kuris prieš paskaitą davė ankstesnio kalbėtojo kun. dr. F. Jucevičiaus minčių santrauką.

• • •

LIUCIJA BUIVYDAITĖ IR MIKALOJUS IVANAUSKAS bus dėstytojais Čikagos centrinės YMCA "Community College" mokykloje suaugusiems. Pavasariniame semestre Buivydaitė dėstys lietuvių kalbos du kursus (iki šiol ji dėstė vieną), o Ivanauskas — pradės mokyti "liepsnos tapybos" klasę. Lietuvių kalbos kursas, pavadintas "Conversational Lithuanian", dabar turės dvi sekcijas: pradedančiųjų ir pažengusiųjų. Pavasarinis semestras šiame kurse pradedamas balandžio 2 d.; pamokos — antradienių vakarais. Kaip rašoma mokyklos kataloge, šalia lietuvių kalbos taip pat bus supažindinama su lietuvių kultūra ir papročiais. M.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Iškeliavo gimtosios žemės besiilgėdama

A. A. JADVYGAI JUCAITIENEI PRISIMINTI

Ir likau aš vienas... o tavęs
nei aido,
Vakaras nuėjo, užsidengęs veidą
Likau aš, naktis ir liūdesys.
(J. Aistis)

Varpų gaudimas mums vėl pranešė, kad prieš metus, t.y. 1967 m. kovo 17 d. iš negausios lietuvių bendruomenės kapai paviliojo vėl vieną auką — mirė a.a. Jadvyga Jucaitienė, buvusi mokytoja, profesoriaus dr. Prano Jucaičio žmona, nebesulaukusi Lietuvos laisvės, kurios ji taip ilgėjosi. Ji labai mėgo liaudies bei patrijotines dainas ir, rodos, dar neseniai mums dainuodavo:

Daug, daug dainelių, mieloji sese,
Aš padainuoti seniai žadu,
Tiktai ne šiandien, tiktai ne šičia,
Toli nuo savo gimtų namų.

Velionės jautri širdis turbūt nujautė, kad nebeteks išvysti tėvynės laisvės ir gimtuosiuose namuose padainuoti laisvės dainų. Ji dar prieš mirtį suspėjo įrašyti į garsinę magnetofono juostą keletą giesmių ir dainų: "Sveikas, Jėzau Gimusis", "Marija, Marija", "Tyliąją naktį", "Miškas ūžia", "Leiskit į tėvynę", "Lietuva brangi, mano tėvyne", "Karvelėli mėlynasis", "Kur bakūžė samanota", "Plaukia sau laivelis", "Supinsiu dainužę", "Nurimk sesutė", "Gražių dainelių daug girdėjau" ir kt. Daug kas gėrėjosi jos švelniu ir labai maloniu lyriniu sopranu, kuris nelauktai liko nutildytas.

Jadvyga Jucaitienė gimė Kaune ir ten mokytojavo pradžios mokykloje. 1925 m. ištekėjo už chemijos profesoriaus Prano Jucaičio. Gyveno Žemės Ūkio Akademijoje Dotnuvoje iki 1941 m., kai jis buvo paskirtas Vytauto Didžiojo Universiteto Technologijos Fakulteto dekanu ir chemijos skyriaus vedėju Kaune.

1948 m. jos vyras dr. Pranas Jucaitis buvo pakviestas Amerikon į Gannon College, Erie, Pa., chemijos profesorium. Abu drauge išvyko Amerikon, kur a.a. Jucaitienė mielai dalyvaudavo lietuvių šventėse ir parengimuose. Vėliau, po septynių semestrų profesoriavimo, velionės vyras su žmona atvyko Čikagon, kur pastarasis buvo cheminių projektų vedėjas Illinois Institute of Technology Research Institute. 1958 m. išvyko į Linden'ą, New Jersey, 1962 m. vyrui išėjus į pensiją, abu apsigyveno Tolede, Ohio.

Jos vyras dr. Pr. Jucaitis, nors jau ir eina 72-uosius metus, bet dar tebeina Owens-Illinois Co. Tyrimų Centro chemijos patarėjo pareigas Tolede.

Velionė buvo malonaus būdo, labai taktiška, visada patraukli, tad ir turėjo didelį būrį draugų. Jos prižiūrimas gėlių darželis Tolede buvo visų apylinkės gyventojų pasigrožėjimo vieta. Už tai jai mirus, giminės, draugai ir pažįstami ant jos karsto sudėjo daug gražių vainikų.

Velionė negalavo širdimi ir mirė 1967 m. kovo 17 d. Po iškilmingų pamaldų Toledo katedroje kovo 20 d. buvo nuvežta į Čikagą. Gedulingos pamaldos įvyko kovo 21 d. Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Mišių metu įspūdingai giedojo solistas J. Vaznelis. Po pamaldų a.a. Jucaitienė buvo nulydėta į amžinojo poilsio vietą — Šv. Kazimiero kapines.

Liko nuliūdę vyras Pranas Jucaitis, sesuo Alfonsa Jankauskienė su savo vyru Stasiu, ir jų duktė Vaidilutė Trimakienė. Velionės vyras galėtų prabilti dainiaus (L. Andriekaus) žodžiais:

Tu palmės lapą įdrėkstą sugydai,
O man širdis vis lieka sužeista.
Jau nežinaus, kas Tau brangesnis,
Viešpatie,
Ar palmės lapas, ar žmogaus
širdis?

A. a. Jadvyga, tavęs artimieji verkia ir pažįstamieji pasiilgsta, nes savo gerumu, tėvynės meile ir dainomis sukūrei paminklą, kurio nesuardys nei šiaurys vėjas, nei lietus ar rūdys. Trokštame, kad mūsų jaunimas sektų Tavo pėdomis ir taip karštai mylėtų savo tikrąją tėvynę Lietuvą, kaip ir Tu. Nors išsiskyrei iš mūsų tarpo, niekad neišnyksi iš mūsų širdžių.

Kaimynė

A. a. Jadvyga Jucaitienė

NUO SUKAKČIŲ Į DARBĄ

(Atkelta iš 2-ro psl.)

mą toms okupanto tendencijoms, apie kurias pasaulis, palyginti, nedaug težino. Čia įeitų ir 1831 ir 1863 m. sukilimai, ir 1905 m. sukilimas, Vasario 16-sios aktas, kovos su bolševikų gaujomis 1918 ir 1919 m., 1941 m. sukilimas, 1944-1952 m. herojiškas lietuvių partizanų karas su milžinu okupantu.

KETVIRTA. Nuolat ryškiais ir konkrečiais pavyzdžiais nušviesti laisvės, ypatingai sąžinės laisvės persekiojimą okupuotoje Lietuvoje **dabar!** Pasaulis yra ypač jautrus religijos persekiojimui, bažnyčių išniekinimui ir pan. Vakaruose ir ateistai šlykštisi maldos namų pavertimu sandėliais, jų išniekinimu.

Kur veržtis?

Kaip geriausia visa tai padaryti, kad tai nebūtų tik laikinis įspūdis, lyg maža bangelė, nubangavusi vieną kartą per pasaulio rambį sąžinę, o kad tai nuolat veiktų pasaulio viešąją opiniją? Gal vertingiausia būtų prie visų mūsų gerų ir vertingų pastangų sustiprinti vieną aspektą, ypač mums, gyvenantiems anglosaksų kraštuose. Aš siūlyčiau, kad šiais metais ir ateityje mes visomis pastangomis **sustiprintume mūsų jaunimo veržimąsi į pagrindinius gyvenamųjų kraštų valdymo, švietimo ir viešosios opinijos formavimo centrus.** Tegu jie, jaunimas, veržiasi į profesorius-dėstytojus universitetuose bei kitose augštose mokyklose, į vyriausybę, spaudą, radiją, televiziją.

Žinoma, individualiomis pastangomis yra jau šis tas padaryta, bet tai tik lašas jūroje! Pvz. mano paties apytikriu apskaičiavimu, JAV-se dabar yra apie 200 jaunų lietuvių profesorių. Palyginus tai su kitų kaikurių tautybių procentu JAV-ių gyventojų skaičiuje ir jų profesorių skaičiumi, mes turėtume jau dabar turėti mažų mažiausia 2000 ar net daugiau!

Kodėl tai svarbus ir skubus bei visuotinio dėmesio reikalingas klausimas?

PIRMA, ar kam patinka ar ne, anglų kalba, bent tarptautinėje mokslinėje ir informacijos pasikeitimo plotmėje, yra jau dabar lyg ir tapusi neoficialia tarptautine kalba.

ANTRA, universitetai ir kitos mano anksčiau minėtos įstaigos formuoja būsimuosius visų sričių **vadovus, mokytojus, rašytojus, redaktorius.** Universitetų profesoriai užpildo savo straipsniais beveik visas didžiąsias enciklopedijas ir pan. Jų įtaka yra labai didelė.

TREČIA, didesnė dalis mūsų jaunųjų profesorių lietuvių yra g r i e ž t ų j ų mokslų srityse. O mums reikia **šimtų entuziastingai l i e t u v i š k a i nusiteikusių mokslininkų humanitarinių ir socialinių mokslų srityse!** Kalbotyra, kalbos, literatūra, meno istorija, sociologija, antropologija, politiniai mokslai, ypač istorija ir kiti mokslai būtų ligi šiol buvo ir yra labai apleistos sritys... **O šios sritys kaip tik formuoja ateitį.** Lengvai galime įsivaizduoti, kad visai kitaip būtų, jeigu Kanados ir J.A. V-ių moksliniuose žurnaluose kas metai pasirodytų keliasdešimt rimtų studijų lietuviškais klausimais minėtose ir giminingose srityse. Juk visa tai įtraukiama į specialias ir tarptautines bibliografijas, pasidaro visos žinijos nuosavybe, palieka ten visiems laikams.

KETVIRTA, laikas, deja, dirba ne mūsų naudai: reikia skubėti, kol dar mūsų jaunimas turi tikros meilės ir intereso lietuviškiems reikalams, nes humanitarinėse ir socialinėse studijose mokslinė dalykų interpretacija dažnai priklauso nuo žmogaus - mokslininko pagrindinio gyvenime nusistatymo. Pvz. galime lengvai įsivaizduoti Lietuvos istoriją, parašytą vadinamo visai "objektyvaus" amerikiečio ar kanadiečio, ir tą patį dalyką, parašytą JAV ar Kanados lietuvio — su meile ir atsidėjimu.

Netylėkime!

Tylėti negalime, nes nešame atsakomybę už mūsų tautos ir valstybės ateitį. Įsiklausykime tik į partizanų žodžius, kurie ataidi iš jų kapų ir iš Sibiro tremties. Antai, poezijos rinkinyje "Neparašyti laiškai" Mykolas Viltis taip kreipiasi į laisvėje esančius lietuvius muzikus:

**Apdainuokite mūsų begalinį
nusivylimą ir rūpestį,
Mūsų širdis ryjantį skausmą;
Kurkite sonatas apie dangaus
keršto šauklančias žvaigždes
Mirštančiose pancmunėse...
Mūsų širdys neišlaikys, jeigu ir
jūs nutilsite... (47)**

Gyvenkime tuo, ką mums sako 1251 ir 1918 metų mūsų laisvės aktai ir perduokime tai savo gyvu krauju mūsų vaikams.

A † A

SIMONAS ANDRIEKUS

po ilgos ir sunkios ligos atsiskyrė su šiuo pasauliu 1968 metų vasario 24 dieną, būdamas tik 49 metų amžiaus; palaidotas vasario 27 diena Delhi, Ontario kapinėse.

Šią liūdną žinią pranešame draugams ir pažįstamiems.

Teilsisi amžinoje ramybėje!

Nuliūdusi žmona ir vaikai

SVEIKATOS KLINIKA – Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo lietuviška klinika. Įvairūs spinduliai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai, spindulinės ir ir garų vonios. Gydomieji judesiai ir psichologinė terapija.

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.Pt.

460 Roncesvalles Ave., Toronto **Tel. LE 3-8008**

TIK PER ANGLIJĄ... PIGIAU, GREIČIAU, GERIAU GALIMA PASIŲSTI DOVANŲ SIUNTINĖLIUS SAVO ARTIMIESIEMS LIETUVOJE.

Artėjant vasarai, dabar jau pats laikas pagalvoti, kokį dovanų siuntinėlį sudaryti ir pasiųsti savo giminėms. Siūlome du specialiai paruoštus, praktiškus ir labai naudingus siuntinius.

Vasarinis 1968. 1.

Gėlėto, nepermatomo, storo nailono medžiaga 4 suknelėms, 3½ jardo vilnonės angliškos labai geros vyriškai eilutei medžiagos; 3½ jardo vilnonės angliškos moteriškai eilutei medžiagos; 1 terelyno bliuzei; 1 vyriški nailoniniai marškiniai, 2 poros vyriškų arba moteriškų geriausios rūšies nailoninių kojinių.

$75.00.

Vasarinis 1968 2.

Pavasariniam arba vasariniam apsiaustui vilnonė medžiaga, 3½ jardo vilnonės angliškos puikios eilutei medžiagos; stora nepermatomo nailono medžiaga dviem suknelėm; 1 šilkinė skarelė, 1 vyriški nailoniniai labai geros rūšies marškiniai; 1 sv. šokoladinių saldainių; vyriškas arba moteriškas nailoninis apsiaustas.

$75.00.

Taip pat į betkurį siuntinį galima įdėti žemiau išvardintus daiktus, kurie yra visada naudingi ir laukiami Lietuvoje. Vilnonė skarelė $4.00, nailoninis itališkas lietpaltis $10.00, vyriški arba moteriški megztukai $12.00, nailoniniai marškiniai vyriški $7.00, vyriškos arba moteriškos nailoninės arba vilnonės kojinės $2.00.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras). 421 Hackney Rd., London, E. 2. England. Telef. SHO 8734.

Su malonumu priimame užsakymus, kuriuos pats siuntėjas pasirenka iš kainoraščio arba užsako, kas jam patinka. Taip pat persiunčiame ir Jūsų pačių supirktus siuntinius.

Mūsų sąskaitos duoda teisę į pajamų mokesčių sumažinimą, jeigu siuntiniai yra siunčiami šeimai.

Seniausia šioje srityje lietuviška firma. Garantuotas ir greitas siuntinių pristatymas.

Atstovai: **A. Kusinskis, 167 College St., Apt. 2, Sudbury, Ontario.**
L. Radzevičius, 530 Windermere Ave., Toronto 9, Ont..

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

GEDIMINO SAPNAS

Gedimino sapną apie geležinį vilką atmeta J. Jurginio, V. Merkio ir A. Tautavičiaus "Vilniaus miesto istorijos" I dalis, kuri bus išleista šią vasarą. Remiantes kasinėjimų duomenimis, jau pirmo tūkstantmečio viduryje Gedimino pilies kalno aikštelėje būta sodybų, o XIII-XIV šimtmetyje Vilnius jau buvo išaugęs į didelį medinių pastatų miestą. Gedimino laikais Neries ir dabartinės Vilnelės santakoje jau nebebuvo miško, kuriame medžiotojai būtų galėję nušauti taurą. Legenda apie Gedimino sapną, matyti, yra atsidūrusi vėlesniais laikais, kai jau buvo užmirštas senasis Vilnius bei jo įkūrimo tikroji istorija.

MONTREALIS IR KALĖJIMAS

Kovo 7 d. laidoje "Tiesa" pusę puslapio paskyrė savo korespondentų A. Kadžiulio ir E. Matvieko rašiniui "Ponas Kardelis sodina į kalėjimą". Šis "Antausis melagiams" pradedamas jų pateikta citata iš "N. L." puslapių: "...Monrealį pasiekė žinios, kad yra suimtų ir padėtų į kalėjimą Montrealy koncentravusių "Lietuvos" ir "Nemuno" ansamblio studentų. Bet žinios dar ne visiškai aiškios. Tačiau faktas neginčijamas, kad suimtų yra." A. Kadžiulis kalbėjosi su "Nemuno" meno vadovu Aleksandru Buziu ir išvykos dalyviu Algiu Žarnausku. Pirmasis daugiausia šnekėjo apie artėjančias ansamblio gastroles Švedijoj, Norvegijoj ir Suomijoj, o antrasis pasakojo apie viešnagę pas montrealietį Joną Zabieliauską, susitikimus su lietuviais, kurių vienas kaip didelę naujieną parodęs šaldytuvą, o kitas mokęs naudotis vandentiekio čiaupais. Spauda, girdi, nenorėjusi patikėti, kad nemuniečiai yra ne profesijonalai, bet saviveikliininkai, nes turbūt kaikas jieškojęs šaukšto deguto. Apie "NL" paskelbtą informaciją A. Žarnauskas sako: "Susirašinėjame su Kanados lietuviais. Ir štai jų laiškuose pradėjome rasti keistas užuominas. Jie sakėsi girdėję, kad mes, grįžę iš Kanados, gavome "kurortų". Pradžioje nesupratome — kokie gali būti kurortai pačiame mokslo metų įkaršty. Ir štai "oficiali" žinia: mes kalėjime!..." A. Žarnausko teigimu, ansamblyje yra šiokių tokių pasikeitimų: Alfredas Cvetkauskas susituokė su Vida Janulaityte, institutą baigė Janina Jarmokaitė, Roma Kasperavičiūtė ir Julė Kalėdaitė. Pastaroji iš ansamblio turėjo pasitraukti, nes darbas jai buvo paskirtas Vilniuje, o pirmosios dvi ir šiandien tebėra ansamblio dalyvės. E. Matviekas turėjo progos pasikalbėti su "Lietuvos" ansamblio dalyviais — koncertmeisteriu Algimantu Prusevičium, birbynininku Juozu Čipliu, šokėjomis Jone Mikalauskaite, Gražina Abrasonyte, Alma Kankevičiūte, Gražina Mickute, Kęstučiu Tamulevičium bei kitais išvykos dalyviais, kuriuos jis rado repeticijos salėje. Jie ruošiasi koncertams Rygoje, Taline ir Maskvoje. Nūsipelniusių artistų vardais buvo atžymėti birbynininkas Pranas Budrius ir kanklininkas Romualdas Mankelevičius, o visas "Lietuvos" ansamblis — maskvinės kultūros ministerijos pirmąja premija. Jis taipgi yra pasiūlytas kandidatu 1967 m. valstybinei Sovietų Sąjungos premijai. Balandžio 20 d. Maskvoj įvykiančiam koncerte programą stebės vertinimo komisijos nariai. Savo korespondentų eilutes "Tiesa" papildo redakcijos pastaba, kad Kardelis skleidžiąs melą bei prasimanymus. Čia atpasakoti ansambliečių pasisakymai yra perkošti per propagandistų koštuvą. Tasai minimas "šaukštas deguto" yra būdingas "Tiesos" propagandai. Ji negali išdėstyti faktų objektyviai ar jų deramai atitaisyti. Pvz. rašo, kad išeivių spauda nenorėjusi patikėti, jog nemuniečiai nėra profesijonalai. "Tiesa" nemini kuri spauda, be to, nutyli spaudą, sakiusią, kad nemuniečių lygis nepralenkia geresniųjų išeivijos ansamblių. Korespondentas daug ką išpasakojo, bet nepaaiškino, kodėl nebuvo išleisti Kanadon visi "Nemuno" ansamblio nariai, nors buvo pasiruošę išvykai. Jeigu nebuvo suėmimų, juo geriau, bet jeigu būtų buvę, ar "Tiesa" drįstų tai paskelbti?

NEIŠNAIKINAMI VIENKIEMIAI

Vilniuje kaimo statybos ir vienkiemių perkėlimo klausimus svarstė kompartijos rajonų komitetų sekretoriai, gamybinių žemės ūkio valdybų bei jų kapitalinės statybos skyrių viršininkai, rajonų vykdomųjų komitetų pirmininkai, sausinimo sistemų valdybų viršininkai bei kitų su kaimų statybomis susijusių organizacijų atstovai. "Valstiečių Laikraščio" koresp. V. Urbonas, aprašydamas pasitarimus, vasario 17 d. laidoje konstatavo: "Paskaičiuota, kad respublikoje tebėra 260.000 vienkiemių. Išsimėtę dirbamos žemės masyvuose, jie apsunkina našiai panaudoti techniką, įgyvendinti sėjomainas, kelti žemdirbystės kultūrą. Paskaičiuota taip pat, kad, nukėlus vienkiemius, respublikos ūkiuose 6% padidėtų žemės ūkio naudmenų plotas." Jo teigimu, nuo 1950 m. vienkiemių sumažėjo tik apie 15.500, o tai liudija tikrai vėžliška kompartijos suplanuotų ir vykdomų statybų žingsnį. Pernai kaimuose buvo pastatyta tik 4.220 individualių gyvenamųjų namų. Tame pačiame laikraštyje vasario 20 paskelbtame pasitarimo dalyvių nutarime rašoma: "Labai svarbu laiku pastatyti individualius namus gyventojams, persikeliantiems iš vienkiemių į gyvenvietes. 1968 m. reikia pastatyti 5500 individualių gyvenamųjų namų, tame tarpe 3500 namų gyventojams, persikeliantiems iš melioruojamų žemių..." Tokiu mastu vykdant kaimų statybas, 260.000 vienkiemių perkėlimas į naująsias gyvenvietes pareikalaus beveik 50 metų. Kolchozinio kaimo statybos problemų, sekdama Maskvos pavyzdžiu, vilniškė kompartija turbūt niekada negalės išspręsti.

STUDENTŲ TRADICIJOS

Studijų pusiaukelę Vilniaus universiteto filologijos ir istorijos fakulteto kieme susirinko atžymėti 280 III kurso studentų vasario 24, šeštadienio pavakaryje. Kiemo viduryje buvo šios iškilmės emblema — ant knygos snūduriuojanti pelėda su studentiška kepuraite. Vadinamąjį inkvizicijos laužą trečiakursių nuodėmės deginti uždegė geriausius pažymius turinti studentė O. Voronkova, lydima mokslo pirmūnų — D. Jasiulytės, G. Steigvilos ir I. Kuzmaitės. Sudeginus sunkias ir lengvapėdiškas studentų nuodėmes, visus į Gedimino kalną pakvietė kieman ant žirgo įjojęs šauklys. Eisenoje su deglais rankose dalyvavo apie 500 universiteto studentų, dainuojančių "Gaudeamus", "Ant kalno mūrai", "Atskrend sakalėlis". Gedimino pilies kalne žodį šio vakaro "kaltininkams" tarė istorijos ir filologijos fakulteto dekanas Semaška, raginęs nešti mokslo deglus po visą Lietuvą. Iškilmę užbaigė padangėje sproginėjančios įvairiaspalvės raketos.

V. Kst.

Po Lietuvos vėliavos iškėlimo St. Catharines, Ont., mieste kun. B. Mikalauskas, OFM, su burmistru M. Chown

HAMILTON, ONT

GERBIAMIEJI HAMILTONO LIETUVIŲ NAMŲ NARIAI! Maloniai kviečiame Tamstas dalyvauti Hamiltono Lietuvių Namų Akcinės Bendrovės visuotiniame metiniame narių susirinkime, kuris įvyks **1968 m. balandžio 7 d., sekmadienį, 3 val. po pietų, Lietuvių Namų Delta kino salėje, 1292 King St. East,** šia darbotvarke: 1. susirinkimo atidarymas; 2. susirinkimo prezidiumo rinkimas; 3. mandatų komisijos rinkimas; 4. praėjusio LN narių visuotinio susirinkimo protokolo priėmimas; 5. valdomųjų organų pranešimai: a. valdybos pirmininko, b. iždininkės, c. reikalų vedėjo, d. kontrolės komisijos; 6. diskusijos dėl pranešimų; 7. 1967 m. balanso ir apyskaitos priėmimas ir 1968 m. sąmatos tvirtinimas; 8. Lietuvių Namų Akcinės bendrovės įstatų # 64 pakeitimo svarstymas (# 64. Viena akcija turi vieną balsą, vienam fiziniam ar juridiniam asmeniui draudžiama parduoti daugiau kaip dešimt akcijų." Lietuvių Namų valdyba savo posėdyje, įvykusiame 1968 m. sausio 21 d., vienbalsiai nutarė pasiūlyti nariams pakeisti šį paragrafą į sekančią redakciją: "# 64. Viena akcija turi vieną balsą. Vienam fiziniam ar juridiniam asmeniui leidžiama parduoti nedaugiau kaip dvidešimt akcijų"); 9. ateities planų svarstymas: a. atsarginės krosnies pataisymo svarstymas, b. klubo įrengimo svarstymas; 10. valdomųjų organų rinkimai: vbos p-ko, valdybos ir kontrolės komisijos; 11. paskolos lakštų (debentures) išleidimo svarstymas; 12. klausimai ir sumanymai; 13. susirinkimo uždarymas. Visus narius maloniai kviečiame šiame susirinkime dalyvauti. Kas dalyvauti negalėtų, prašome įgalioti kitą asmenį.

Lietuvių Namų Hamiltone Akcinės Bendrovės valdyba

Hamilton,
1968 m. kovo 15 d.

RINKIMŲ REZULTATAI. 1968 m. kovo 10 d. įvyko rinkimai į apylinkės valdybą ir kontrolės komisiją. Balsavo iš viso 284 asmenys. Kandidatai valdybon gavo balsų: Antanas-Sigitas Blekaitis 214, Gediminas Breichmanas 241, Alfonsas Budininkas 94, Juozas Gedris-Giedraitis 176, Alfonsas Juozapavičius 178, Antanas Kaušpėdas 65, Petras Masys 154, Kazys Mikšys 170, Danguolė Prunskutė 152, Ona Vindašienė 92, Kazys Žukauskas 182. Balsų dauguma išrinkti: G. Breichmanas, A. S. Blekaitis, K. Žukauskas, A. Juozapavičius, J. Gedris-Giedraitis, K. Mikšys, P. Masys. Kandidatai į kontrolės komisiją gavo balsų: Petras Lukošius 103, Vaclovas Navickas 163, Arūnas Stosius 131, Juozas Stonkus 196, Ignas Varnas 162. Dauguma balsų išrinkti: J. Stonkus, V. Navickas, I. Varnas.

Apylinkės valdyba išrinkta dvejų metų laikotarpiui. Džiugu, kad šį kartą atėjo jaunų veidų. Už juos tautiečiai gausiai balsavo. G. Breichmanas, A. S. Blekaitis, J. Giedraitis, jaunosios kartos atstovai, augštuosius mokslus yra baigę Kanadoje ir Hamiltone užima žymias vietas. Naujai Bendruomenės vadovybei linkime daug sėkmės. **Kor.**

PROF. J. PIKŪNAS, Ateitininkų Federacijos vadas, sutiko atvykti į Hamiltono ateitininkų metinę šventę gegužės 5 d. ir būti šventės pagrindiniu kalbėtoju.

KUN. K. TRIMAKAS, SJ, studentų ateitininkų dvasios vadas, šv. Kazimiero šventės metu lankėsi Hamiltone ir turėjo pasikalbėjimą su studentais ateitininkais.

ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ SUSIRINKIMAS — kovo 24, sekmadienį, 5 v.p.p. R. J. Pleinių bute, 137 Gladstone Ave. Valdyba kalbėtoju susirinkimui pakvietė žymų visuomenininką V. Kolyčių iš Toronto su tema "Jaunimas ir mes". Be to, bus aptarti artėjančios šventės ir dainuojančios šeimos koncerto reikalai. Skyriaus nariai ir besidomį ateitininkų veikla maloniai kviečiami dalyvauti.

DAINUOJANČIOS ŽYMANTŲ ŠEIMOS koncertas, ruošiamas ateitininkų, įvyks gegužės 4 d. Jaunimo Centre. Turbūt vienintelė ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių bei kanadiečių tarpe tokia šeima, kurios koncertų programą išpildo aštuoni vaikai ir jų mamytė. Šios dainuojančios šeimos atvykimas sukėlė nepaprastą susidomėjimą. Rengėjai kviečia visus iš anksto ruoštis šiam koncertui. Po koncerto bus tradiciniai kartūnų baliaus šokiai.

P. ARMONAS IR Z. BOLSKIS, Concession garažo savininkai, uolūs lietuviškų reikalų rėmėjai, paskyrė kartūnų baliaus suknelėms premiją. Ateitininkų valdyba jiems dėkoja.

J. P.

KAZIUKO MUGĖ praėjo su dideliu pasisekimu. Skaučių ir paukštyčių stalai buvo apkrauti įvairiais jų pačių, su vyresnių skaučių pagalba, pagamintais rankdarbiais. Skautai turėjo įvairių žaidimų, o vilkiukų "Laimės šulinys" buvo apsuptas didelių ir mažų "meškeriotojų". Veikė dvi loterijos. "Nemuno" tunto skautai į loteriją buvo paleidę keletą plokštelių "Laužų aidai". Savininkai baltų bilietų nr. 018, nr. 080, nr. 109 prašomi plokšteles atsiimti pas p. Tumaitį tel. 627-3308. "Širvintos" tunto loterijoje I premiją — lietuvišką komodą, paaukotą p. Tumaitienės, laimėjo mėlynas bilietas nr. 414; II premiją — pagalvę tautiniais raštais, paaukotą p. Banevičienės, laimėjo p. Bulkė; III premiją — tranzistorinį radįją, paaukotą A. Pilypaičio (Knight's TV krautuvės sav.), laimėjo geltonas bilietas nr. 118; IV premiją — stalinę lempą, paaukotą p. Sčiukienės, laimėjo raudonas bilietas nr. 194. Minėtų bilietų savininkai prašomi premijas atsiimti pas D. Gutauskienę tel. 529-6982. Aukojusiems premijas nuoširdžiai dėkojame. — Nauja įdomybė mugėje buvo lėlių teatras — "Meškiukas Rudnosiukas", kurį su dideliu susidomėjimu sekė mažieji žiūrovai, o suaugę stebėjosi kruopščiu lėlių ir scenos paruošimu, kurį atliko "Saulėgrąžų" skilties globėja v. sk. Aldona Markov ir dukrelė Ramunė. Kitos skilties skautės įkalbėjo į juostą ir tvarkė lėles. — Skautai ir skautės nuoširdžiai dėkoja Hamiltono visuomenei už gausų mugės lankymą, taip pat visoms ponioms, prisidėjusioms savo gaminiais bei darbu, o ypatingai šeimininkei p. Gedminienei. Visų didžiausia padėka tenka mons. dr. J. Tadarauskui, kurio parama pasireiškė leidimu nemokamai pasinaudoti Jaunimo Centru ir auka loterijai. **Širvintietė**

"GYVATARAS" maloniai kviečia visus atsilankyti į tautinių šokių koncertą kovo 31 d., 4 v.p.p., Jaunimo Centre Hamiltone. Šiais Laisvės Kovos Metais Čikagoje rengiama trečioji JAV ir Kanados lietuvių tautinių šokių šventė. Suskris jaunimas iš tolimiausių kampų bendrai didžiulei demonstracijai, kuri parodys visiems, kad esame gyvi, mokame ir tremtyje išlaikyti, gerbti savo tėvų palikimą bei tradicijas ir, kartu su Lietuvoje esančiu jaunimu, reikalaujame laisvės pavergtai Tėvynei. Tai bus lietuviško jaunimo dvasinės vienybės ir pakilimo momentas. Norime, kad kuo daugiau Hamiltono kolonijos jaunimo galėtų toje šventėje dalyvauti. Nuo jūsų dėmesio ir paramos daug kas priklausys. Tad kviečiame ne tik šokėjų tėvus, bet ir visą Hamiltono visuomenę šią sekmadienio popietę praleisti su mumis. Visa programa bus atlikta tik "Gyvataro" narių šokiu, daina ir žodžiu. Gal ne visiems teks nuvykti į Čikagą, tad čia turėsite progos pamatyti šokius, kurie ten bus atliekami. Veiks bufetas, tad galėsite pasivaišinti kava ir saldumynais. Laukiame visų. **"Gyvataras"**

LIETUVIŲ NAMAI šiuo metu turi 600 narių, kurie bendrai yra įnešę $105.900. Per paskutinius 9 metus iš LN yra pasitraukę apie 450 asmenų su $91.300. Iš viso, su atsiėmusiais, per 12 metų buvo gauta $197.-200. LN darbo sunkumą padidino dar ir tas faktas, kad daugelis gautų šimtinių nuėjo išmokėjimui tiems, kurie paprašė pinigus atsiimti. Ir taip vyko 12 metų! Pagaliau šiemet padėtis pasikeitė: tautiečiai pradėjo LN šėrų jieškoti. Buvęs labai sukus darbas staiga pasidarė visiškai lengvu. Visa tai įvyko tik dėlto, kad buvusios v-bos, išskyrus vieną, pirmoje eilėje stengėsi LN turtą ekonomiškai stiprinti, o tik po to siekti galutinio tikslo. Kad ir didžiausiu choru šaukdami "mums ne biznio, bet Lietuvių Namų reikia" (ko dalis narių ir dabar to laikosi), bet iš savo kišenių pinigų neduodami, ne tik nieko neatsieksime, bet dargi prarasime ir tai, ką turime. Tautiečių teiravimasis ir jieškojimas LN šėrų yra pats tikriausias rodiklis, kad pagaliau LN bendrovė atsistojo ant tokio ekonominio pamato, kuris vienas garantuoja mūsų ateities tikslų įgyvendinimą. Būsimųjų LN valdybų didžiausiu tad rūpesčiu turėtų būti dabartinį LN ekonominį stovį ne tik išlaikyti, bet dar sparčiau auginti.

St. Bakšys

MARIJA LEPARSKIENĖ, kuri vadovauja Tautos Fondo metinei rinkliavai, tikisi, kad bus surinkta rekordinė suma. Torontas nustebino visus Vasario 16 minėjimo proga surinkęs $4000. Bet toji suma TF buvo sudėta renkant aukas per minėjimą ir parapijų bažnyčiose. Hamiltone TF iš surinktų aukų per Vasario 16 minėjimą nieko negavo. Bendruomenė viską pasilaikė sau, apsimokėdama visokias minėjimo išlaidas. Neturėjome tam tikslui rinkliavos ir par. bažnyčioje. Mūsų surinktos lėšos susidės daugiausia iš tų aukotojų, kurių visur bus jieškoma, ir nė vienas lietuvis nepaliks nepaprašytas. Ar mes daug turėsime tokių stambių aukotojų kaip Torontas? Šiais metais visos Hamiltono organizacijos bus prašomos paskirti lėšų pagal savo biudžetinį pajėgumą Tautos Fondui. Kiekvienas lietuvių susibūrimas turėtų atžymėti šiuos Laisvės Kovos Metus piniginiu prisidėjimu paremdamas mūsų laisvės kovą. Yra paprašyti skirti aukų: "Talka", AV parapija, Lietuvių Namai, medžiotojų-žūklautojų klubas, "Ramovė", šaulių kuopa ir katalikių moterų draugija. Aukas galima įnešti į Tautos Fondo einamąją sąskaitą "Talkoje" nr. 110. **M. K.**

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už mums suruoštas naujo namo įkurtuves, ruošiant daug rūpesčio įdėjusioms — Danutei Babinienei ir Liucijai Meškauskienei. Dėkojame visiems už dovanas ir už atsilankymą: mons. J. Tadarauskui, P. D. Babinams už atskirą dovaną — didelį vazoną žibučių, Liucijai ir Kostui Meškauskams, A. Z. Stanaičiams, A. J. Mikšiams, A. J. Kšivickiams, p. Pliurams, A. A. Erštikaičiams, K. L. Meškauskams, E. K. Norkams, Z. P. Sakalams, Jan. A. Pranckevičiams, G. J. Krištolaičiams, G. Vl. Kažemėkams, K. J. Blekaičiams, A. A. Pilipavičiams, Ant. J. Asmenavičiams, p. Lengnikams, Z. J. Didžbaliams, Liucijai Skripkutei, p. Šilinskams, Z. J. Rickams, A. G. Skaisčiams, p. Falkauskams, M. A. Tumaičiams, A. E. Kybartams, L. E. Klevams, K. E. Simaičiams, A. B. Stepanavičiams, A. D. Kochankoms, Ignui Varnui, D. P. Bružams, G. B. Tinkoms, I. Vl. Penkauskams (Toronte), Brazams, E. J. Varanavičiams, E. Sudikui, Z. O. Stasiuliams, p. Koperskiams, L. J. Kriaučiūnams, sesutei Justinai iš Lietuvos.

Visiems dėkingi —

Sofija ir Stasys Rakščiai
Fruitland, Ont.

EDMONTON, ALTA

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĘ tautiečiai paminėjo gausiu susibūrimu Lietuvių Namuose. Susirinkusiųjų buvo virš 200. Jų tarpe matėsi daug svečių latvių ir estų. Minėjimui vadovavo dr. J. Pilipavičius ir J. Polikaitis. Pagrindinę paskaitą skaitė dr. Birutė Jonienė, trumpai pažvelgdama į Vasario 16 reikšmę lietuviui išeiviui. Meninėje dalyje dalyvavo solistai — O. Šmitienė ir L. Rimkus, pianinu palydint J. Baronui, deklamatorė Gailė Karosaitė ir ponios A. Kivi vadovaujamas per Kanados šimtmečio jubilėjų išgarsėjęs Edmontono baltiečių choras, gražiai sudainavęs keletą lietuvių liaudies dainų. **Č. K. J.**

V. GERULSKIS ROOFING

DENGIU VISOKIUS STOGUS, TAISAU RINAS IR NUTEKAMUOSIUS VAMZDŽIUS ARBA NAUJUS ĮDEDU.
ĮKAINOJIMAS NEMOKAMAS.
KREIPTIS BET KURIUO LAIKU.
MI 83400 ANCASTER, ONT.

Geriausia taupyti ir skolintis tik Hamiltono lietuvių

Kredito Kooperatyve "TALKA"

21 MAIN ST. E., KAMB. 203. TEL. 528-0511.

Darbo valandos:	Augšti nuošimčiai už indėlius
Pirm. 9.30—5 v.p.p.	Prieinamos skolinimosi sąlygos
Antr. 9.30—5 v.p.p.	Nemokamas CUNA gyvybės
Treč. 9.30—5 v. p.p.	ir paskolų draudimas.
Ketv. 9.30—5 v.p.p.	Pilnas čekių patarnavimas
Penkt. 9.30—8 v.p.p.	Užtikrintas indėlių saugumas
Šešt. 9—1 v.p.p.	Malonus lietuviškas patarnavimas

St. Catharines agentūra: 75 Rolls Ave, Tėvų pranciškonų parapijos salėje sekmadieniais po pamaldų.

WAWA, ONTARIO

APLANKĖM TAUTIEČIUS. Wawa yra kasyklų miestelis netoli Superior ežero, 145 mylios į šiaurę nuo Sault Ste. Marie; turi 6000 gyventojų ir yra tikras tautybių mišinys: prancūzai, anglai, italai, portugalai, kroatai, lietuviai... Miestelis švarus, daug naujų pastatų, ypač motelių. Turi savo radijo stotį, savaitraštį "Algoma News Review". Daugiau kaip pusę vietos užima skelbimai. Iš to laikraštuko matyti, kad miesteliui didelę problemą sudaro šunys: per du pirmuosius šių metų mėnesius buvo sugauti 26 šunys ir 13 iš jų nušauti; išduota leidimų net 175. — Ten nuvykau kovo 8 d. drauge su K. L. Fondo įgaliotiniu Š. Ontario sričiai Jurgiu Skardžiu. Gediminas Poderys, tarnaująs šios provincijos policijoj, mudviem aprodė miestelį ir supažindino su vietos lietuviais. Jo žmona, Sault Ste. Marie LB pirmininko duktė Danutė pavaišino lietuviškais valgiais. — Kovo 9 d. po pamaldų, kuriose, be lietuvių, dalyvavo ir italai su portugalais, susirinkome pas p. Grušius. Jaukioje nuotaikoje ir gerai vaišinami pasikalbėjome apie Lietuvą ir apie vietos reikalus. K. L. Fondui aukojo: Juozas Žilys $100, Vladas Mickus $50, Jonas Venclovas $10 ir Liudas Armalis $5. Kiti žadėjo aukoti vėliau, o dar kitų nė namuose neradom. Susidariau įspūdį, kad Wawa miestelyje gyveną lietuviai yra patrijotai. Skaito lietuviškus laikraščius; jų mėgiamiausias — "Tėviškės Žiburiai". Grušių, Metrikų ir Venclovų vaikai yra mokomi lietuvių kalbos; kitiems sunkiau, nes šeimos yra mišrios. — G. Poderys mus nuvežė toliau į šiaurę: tai šalčiausia Š. Amerikoj vietovė Hawk Jt. Ten sausio pradžioj buvo 66 laipsniai žemiau nulio, o dar ir kovo 11 buvo 30 žemiau nulio. Tas geležinkelių mazgas bei bažnytkiemis turi 600 gyventojų. Ten gyvena tik viena lietuvių šeima: Mykolas ir Uršulė Kairiai. Mykolas mus net sujaudino užtraukdamas keletą lietuviškų dainų. Gatvės čia dar apklotos dideliu sniego klodu ir matėme daug vaikų ir šunų.

Džiaugiuosi apsilankęs šioje apylinkėje, nes lietuvio kunigo apsilankymas sutvirtina žmonėse Dievo ir tėvynės meilę. Tikiuosi ir vėl juos aplankyti gegužės mėnesį.

Kun. Aug. Sabas

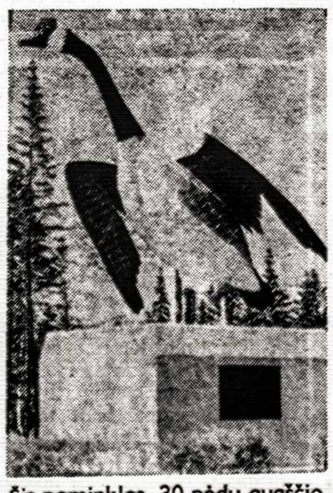

Šis paminklas, 30 pėdų augščio, pastatytas 1960 m. Wawa, Ont., miestelyje atžymėti Trans Canada Highway atidarymui. Šios srities indėnams praskrendančių laukinių žąsų riksmas skambėjo "Wa-wa", ir dėlto pati gyvenvietė buvo tuo vardu pavadinta

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PROTESTANTŲ AUGUSTANOS KOLEGIJOS Sioux Falls, P. Dakotoje, keli liberalinių pažiūrų profesoriai nutarė vienu šūviu nušauti du zuikius — paminėti reformacijos 450 m. sukaktį ir sovietinės Spalio revoliucijos penkiasdešimtmetį. Į šias iškilmes sovietų ambasada iš Vašingtono atsiuntė savo pareigūną V. Komplektovą, kuris studentams ir profesoriams mėgino piršti sovietinę propagandą, bet buvo nutildytas docento M. Brako, M. Lietuvos Rezistencinio Sąjūdžio pirmininko, taiklių klausimų apie Baltijos valstybių priverstinį įjungimą į Sovietų Sąjungą. M. Brakas sukirto svečią, primindamas jam, kad lietuvių tauta nenorėjo tapti Sovietų Sąjungos dalimi. Tai liudija 1944-52 m. vykusios partizanų kovos, kurias dvi MVD divizijos įstengė užslopinti tik per aštuonerius metus. Į tokius jam labai nuostolingus faktus V. Komplektovas buvo priverstas atsakyti visiška tyla. M. Brakas pasiūlė, kad Augustanos kolegija pasikviestų lietuvį rašytoją A. Landsbergį su paskaita "The Drama of East European Literature".

LIETUVIŲ MOTERŲ KLUBŲ FEDERACIJOS Bostono skyrius kovo 31 d. rengia pagerbimą Onai Ivaškienei, prieš 30 metų suorganizavusiai Bostono tautinių šokių sambūrį. Jos vadovaujamas, jis garsino ir šiandien tebegarsina Lietuvos vardą ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių parengimuose. Šiam sambūriui yra tekę dalyvauti televizijos programose ir netgi valstybės departamento surengtame pokylyje.

UKMERGĖS GIMNAZIJOS 50 METŲ SUKAKTIS. Nuo jos įsteigimo š.m. balandžio 8 d. sueina 50 metų. Ta gimnazija Lietuvos švietimo srityje yra atlikusi didelį uždavinį. Jos sukakties proga susidaręs iniciatorių ketvertukas norėtų bent spaudoje atžymėti šį istorinį įvykį. Jis kreipiasi į visus laisvame pasaulyje gyvenančius buvusius Ukmergės gimnazijos mokytojus bei mokinius ir prašo artimiausiu laiku aprašyti prisimenamus faktus ar pergyventus epizodus iš gimnazijos laikų ir paskelbti jiems prieinamoje spaudoje ar parašytus atsiminimus pasiųsti Pr. Pauliukoniui, 95 Harrison St., Worcester, Mass 01604, USA. — Kun. Stasys Yla, dr. Juozas Jakštas, dr. Jonas Puzinas, Pr. Pauliukonis.

Argentina

ALOS TARYBA Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo penkiasdešimtmečio jubilėjų pradėjo spaudos konferencija Buenos Aires mieste, viešbučio City "Dorado" salėje. Zeferinas Juknevičius 26 spaudos atstovus supažindino su garbinga Lietuvos praeitimi ir dabartine jos būkle, A. Mičiūdas — su minėjimo programa, o prof. E. Paršelis su jo redaguota knyga "Lituania, Historia, Arte y Cultura" ("Lietuva, jos istorija, menas ir kultūra"). Konferencija buvo užbaigta draugiškais pokalbiais prie vaišių stalo. Savo žiūrovus su ja supažindino vietinė televizija.

VASARIO 16 D. LIETUVIŲ KOLONIJOS vardu buvo padėtas vainikas prie Argentinos išlaisvintojo gen. San Martin paminklo jo vardo aikštėje, Buenos Aires. Ši pareiga teko rambyniečiams R. Paršeliui ir M. Rukšėnaitei, kuriuos lydėjo vėliavnešiai A. Džiugis, C. Urbonavičius, tautiniais drabužiais pasipuošę mažieji ansambliečiai. Žodį tarė Z. Juknevičius ir dr. J. M. Saavedra.

MINĖJIMAS BUVO SURENGTAS vasario 17 d. Dr. J. Basanavičiaus vardo Argentinos Lietuvių Centre, Buenos Aires. Čia kalbėjo ALOST pirm. J. Čikštas, sekr. L. Sruoga, prof. E. Paršelis, inž. A. Rastauskas ir kt. Lietuvius sveikino latvių, lenkų, ukrainiečių, vengrų buvusių karių atstovai, buvęs OEA pirm. E. Garcia. Programą atliko sol. Zuzana Valadkaitė, V. Rymavičiaus diriguojamas jungtinis Šv. Cecilijos ir Aušros II choras, H. Povilausko akordeonu palydėtas jungtinis tautinių šokių ansamblis, deklamatorė Z. Luniūtė. Solistei ir chorui akompanavo M. Čikštaitė, E. Mikučionienė ir L. Mičiūdienė. Argentinos vyriausybės pareigūnai minėjime nedalyvavo, bet buvo gautas respublikos prez. gen. J. C. Ongania sveikinimas. Po programos vyko vaišės ir pasilinksminimas.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS penkiasdešimtmečiui skirtos pamaldos vasario 18 d. buvo atlaikytos Santo Domingo bazilikoje. Jų metu giedojo V. Rymavičiaus diriguojamas choras, pamokslą lietuvių ir ispanų kalbomis pasakė kun. A. Steigvila, MIC. Po pamaldų padėtas vainikas prie argentiniečių Laisvės piramidės 25 de Mayo aikštėje.

LIETUVIŲ IŠKILMES savo puslapiuose atžymėjo visi svarbiausieji Buenos Aires dienraščiai. Išsamiausią žinių pluoštą paskelbė vasario 20 d. laidoj "La Prensa". Skaitytojams buvo priminta, kad Argentinoje yra apie 40.000 lietuvių ir kad jų tėvynė nuo 1940 m. yra okupuota Sovietų Sąjungos.

SOL. ZUZANA VALADKAITĖ iš Buenos Aires buvo nuskridusi į Venecuelos sostinę Caracas atlikti koncertinės programos lietuvių rengtame Vasario 16 minėjime. Grįžusi iš Venecuelos, kovo 8 d. ji dainavo Buenos Aires televizijos programoje.

Šveicarija

VASARIO 16 IŠKILMES Zuericho lietuviai pradėjo pamaldomis, kurias atlaikė ir pamokslą pasakė Siono kunigų ir mokytojų seminarijų prof. kun. J. Juraitis. LB tą dieną naujai kadencijai perrinko senąją valdybą: pirm. V. Gegecką, vicepirm. dr. V. Dargužą-Hofer, ižd. dr. J. Pečiulionytę, sekr. J. Jakaitį ir narį jaunimo reikalams med. stud. A. Gegecką. Po bendrų pietų su latviais ir estais įvykusiame minėjime paskaitą apie Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo auksinį jubilėjų skaitė iš V. Vokietijos atvykęs PET biuro Bonnoje vedėjas Valteris Banaitis. Programą atžiko J. Stasiulienės vadovaujama lietuvių tautinių šokių grupė ir talkon atėjusios viešnios — čekių liaudies šokių ansamblis. Baltiečių bičiulis rašytojas E. Schaper per Šveicarijos radiją skaitė pusvalandį trukusią paskaitą apie Baltijos valstybes. Lietuvai bei kitiems Baltijos kraštams didelį dėmesį skyrė šveicarų spauda. Straipsnius paskelbė beveik visi didesniųjų centrų dienraščiai.

BERNE PALAIDOTAS vasario 21 d. miręs Voldemaras Linde. Velionis buvo šveicaras, apie 20 metų gyvenęs Lietuvoje ir ten vedęs Oną Mintautiškaitę. Išauginęs lietuvišką šeimą, jis uoliai reiškėsi lietuviškoje veikloje bei L. Bendruomenėje. Pastaraisiais metais dirbo Šveicarijos užsienio reikalų ministerijoje. Į kapines jį palydėjo gausus lietuvių būrys.

DELHI – TILLSONBURG, ONT.

MŪSŲ MIRUSIEJI. 1967 m. netekome: Barboros Venciuvienės, 45 m., mirusios birželio 21 d., palaidotos birželio 24 d.; Prano Pūko, 48 m., mirusio liepos 13 d., palaidoto liepos 17 d.; Prano Baužos, 62 m., mirusio liepos 31 dieną, palaidoto rugp.. 3 d.; Petro Klimavičiaus, 66 m., mirusio spalio 6 d., palaidoto spalio 9 d.; Petronelės Gurklienės, 57 m., mirusios gruodžio 15 d., palaidotos gruodžio 18 d. Tillsonburgo kapinėse (kiti — Delhi kapinėse). Ilgos ligos metu ją nuoširdžiai globojo vyras ir dukra. A.a. Petronelė priklausė kat. moterų draugijai, buvo gilaus tikėjimo moteris. Pirmasis š.m. mirė Simonas Andriekus, 48 m., ilgai sirgęs, turėjęs galvos smegenų operaciją. Paliko žmoną Aldoną ir keturis sūnus. Mirė vasario 24 d., palaidotas vas. 27 d. Delhi kapinėse. Velionis kilimu buvo ylakiškis, turėjo kukurūzų ūkį netoli Port Burwell. Tiek jo, tiek kitų mirusiųjų laidotuvėse dalyavavo labai daug žmonių. Net ir svetimtaučiai žino, kad tik lietuviai gausiai ir gražiai dalyvauja savo mirusiųjų pagerbime.

SUKŪRĖ ŠEIMOS ŽIDINIUS. Vasario 24 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje sumainė aukso žiedus 19 m. Kristina B. Kaselytė ir 23 m. Jonas H. Chanda. Jaunoji baigusi gimnaziją ir įsigijusi specialybę vesti grožio salioną, o jaunasis augina tabaką. Jo tėvas turi du tabako ūkius. Vestuvinė puota įvyko Mill Mar restorane, kur dalyvavo apie 200 svečių. Jaunieji gavo daug puikių dovanų, sulaukė daug sveikinimų ir linkėjimų. Lietuviškai sugiedota "Ilgiausių metų". Jaunoji gražiai kalba lietuviškai. Reikia manyti, kad ir jaunasis pramoks lietuviškai kalbėti. — Kovo 2 d. Šv. Kazimiero bažnyčioje susituokė Stasys Skuda ir

"Kai mes nutylam" - poezijos debiutas

PR. NAUJOKAITIS

Sukaktuvinių metų išvakarėse, 1967 metų pabaigoje, Immaculata Press Putname išleido seselės **Marijos Jurgitos Saulaitytės** pirmąjį poezijos rinkinį **KAI MES NUTYLAM.** Autorė yra jauna vienuolė, bet nuostabu, kad ir pro vienuolyno sienas ją yra pasiekusi dabartinės poezijos mada: laisva eilėdara, kalbėjimas užuominomis, minties, vaizdo, emocijos nuotrupomis, motyvų kontrastingumas, neišbaigimas, staigūs lūžiai, netikėti peršokimai, nerimas, šykštumas ramiai plaukiančiam žodžiui...

Knyga, turinti 84 psl., suskirstyta į keturis skyrius, bet nei motyvų, nei formos atžvilgiu tų skyrių eilėraščiai beveik nieku tarp savęs nesiskiria: buities — laikinumo ir amžinybės — suvokimas, asmuo laiko slinktyje, tėvynė... Jei kaikur — duonos, derliaus, žemės motyvuose — jaučiama kiek svetimos įtakos, tai daugumoje eilėraščių Saulaitytė jau reiškiasi savaimingai. Būdinga autorei yra antraštės reikšmė. Daugumoje antraščių jau yra įglausta problema, beveik tezė, o pats eilėraštis tėra tik sprendimas, atsakymas, kurs be antraštės būtų neaiškus. Įžanginis, aiškinamasis elementas iš eilėraščių yra visai išnykęs — jis suglaustas į antraštę.

Bet ir pats atsakymas yra labai glaustas. Štai ištisas eilėraštis, kuris nusako, kas yra tėvynė tremtiniui: "Mūsų tėvai statė namus — saulės namus vaikų vaikams. Kas juos atras saulėleidy Baltijos krante, nebeklajos" (41 psl.). Arba nukirsto medžio simbolis namų jieškančiam tremtiniui: "Sugrįžęs jieškojau namų, nežinodamas, jog aukšti vyrai su pagaląstais kirviais nugriovė kelrodį į laimę" (49 p.). Arba vėl ištisas trumputis eilėraštis apie tremtinio grįžimą: "Grįšiu atrakinti nematyto sodo vartų. Svetimais, genties išvaikščiotais keliais grįšiu jų šaukiama, jų vedama" (52 p.) — juntame, koks milžiniškas minties svoris spaudžia negausius žodžius. Tokių kondensuotų posmų galėtume išrašyti dar visą eilę.

Dabar truputį sustokime ne tiek ties mintimi, kiek ties vaizdu, geriau pasakius ties vaizdo viršūne, ties nuolauža, kuri sukelia pilnumos asociacijas. Štai vidurdienis: "Nutilo laukai... Tik skamba, skamba piemenėlio dūdelė" (56 p.). Naktis: "Nulinkęs beržas maitina tamsą balta žieve. Nepasotinamas nakties alkis lūžta" (59 psl.). Šitaip išreiškiamas skausmas: "Nuvargę akmenys neranda vietos poilsiui. Per silpnos mūsų rankos, per trapios mūsų pievos" (22 p.). Truputį sausesnis maldos motyvas: "Beribėj dykumų tylumoj aiškus žodis, išreiškiąs bežadį tolių norą susiliet su dangumi" (27 p.).

Neeiliuota kalba čia išrašytos ištraukėlės. Bet knygoje jos sudėstytos eilutėmis, posmais. Tačiau eilutės galas ar pradžia terodo tik logikos kirtį, balso tonaciją ir neturi tos reikšmės kaip klasikinėje eilėdaroje.

Saulaitytės debiutas yra vertas poezijos mėgėjų dėmesio. Jos vidaus pasaulis yra gilus ir turtingas, o išsakymo forma — simbolinė, nors pagal šių laikų madą laužyta, bet siekianti gelmių, nesivaikanti tuščio skambėjimo. Leidinėlis gražus viduje, gerame popieriuje. Viršelis—Uosio Juodvalkio fotografinis gamtos vaizdas, tik spaustuvės standartinės raidės tame vaizde nesiderina.

Marija Jurgita Saulaitytė, KAI MES NUTYLAM. Immaculata Press, Putnam 1967, 84 psl.

Sutartinėmis iliustruota paskaita

Kovo 6 d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje įvyko muzikės **D. Rautinš-Pašilytės** paskaita: "Senosios lietuvių dainos". Klausytojai ir dalyvės kimštinai pripildė nedidelę salę.

Paskaitininkė supažindino klausytojus su senomis lietuvių dainomis-sutartinėmis, užsilikusiomis iš seniausių laikų. Jos, kaip ir senovės lietuvių apranga, nebuvo užrašytos ir todėl reikėjo eiti į liaudį ir jas rinkti iš atsimenančių dainininkų. Didelį įnašą toje srityje esąs padaręs prof. Žilinskis ir kan. Sabaliauskas, kuris dar prieš I D. karą ir karo metu išleido keletą rinkinių apie jas. Lietuvos nepriklausomybės laikais ypatingai didelį įnašą toje srityje davusi Lietuvos operos solistė Jonuškaitė-Zaunienė ir muzikas Mikulskis. Lietuviškų dainų esą apie pusę milijono, bet daugelis jų gali būti panašios į kitų tautų dainas. Bet yra viena rūšis lietuviškų dainų — sutartinės arba giesmės, kurias turi tik lietuviai. Jų yra surinkta ir užrekorduota m a ž d a u g apie 1.500.

Kad jos yra senos kilmės, matome ir iš istorinių užrašų. Lenkų istorikas Stryjkovskis, rašydamas apie sutartines nurodo, kad kaikurios kilusios iš 14-to šimtmečio. Pvz. sutartinė apie kunigaikštį, kuriam bemiegant kryžiuočiai užpuolė Kauno pilį. Sutartinių savitumas yra tas, kad jos paremtos horizontine muzika — balsai dainuoja nekartu ir juos reikia suderinti. Sutartinėms būdingi yra priežodžiai: li, la, lo; tu, to tuo ir ti, ti, ta. Senais laikais lietuviai kareiviai, puldami priešą šaukę: la, lo, la, lo. Iš to turbūt susidarė vėlesnis "valio".

Sutartinių tekstai liečia visas gyvenimo sritis: meilę, šeimyninį gyvenimą, išjuokimą piršlio ir plepančių moterų, audimą, lauko darbus, šienapjūtę, šieno grėbimą, rugiapjūtę, linarovę, žūklavimą, medžioklę, gamtos garbinimą. Senovės lietuviai labai garbinę saulę ir todėl mielai apdainuodavę į ją panašias apskritas gėles. Esą ir sutartinių apie saulę. Yra viena sena sutartinė, kurios išliko tik maža dalelė.

Šios sutartinės yra ypatingos savo lūžimu ir dėlto susidaro disonansų, kurie ir sukelia neįprastą efektą. Įdomu, kad šių dienų muzika yra paremta senąja, kad naujoji kūryba nuostabiu būdu eina senais keliais.

Šias dainas aiškinant, buvo dainuojama D. Rautinš ir D. Skrinskaitės grupių.

Pabaigoje D. Skrinskaitės mišrus choras, maždaug iš 30 jaunuolių, išpildė sutartines "Aviža prašo" ir "Teka upeliai dainuoja", jau harmonizuotas muziko Banaičio, kurios tikrai skambėjo originaliai ir gražiai.

D. Rautinš pažymėjo, kad D. Skrinskaitės grupė įdainavo Toronto muzėjaus muzikos skyriui minėtas dainas ir kad pirmasis universiteto leidinys apie jas išeis dar šiais metais.

Pabaigoje D. Rautinš kreipėsi į visuomenę, prašydama fizinės ir moralinės paramos jų užsimojimui sudaryti tautinį muzikos ansamblį, kuris dometųsi ypač senąja lietuviška muzika, kurią lietuviai galėtų su pasisekimu parodyti kaip savąją, be jau turimų kanklių ir skudučių. Pažymėjo, kad latviai, duodami Toronte kanklių muziką, radę didelio susidomėjimo kitataučių tarpe. Prašė suinteresuotus asmenis rinkti dar užsilikusias senoviškas dainas, kol jas mokantieji asmenys dar yra gyvųjų tarpe. Jos žiniomis, jau 7 tokias dainas moką asmenys esą iškeliave į amžinybę.

Klausytojai šiltai padėkojo paskaitininkei, chorų vedėjoms ir D. Rautinš choristėms: Birutei Danaitienei, Aldonai Kuolienei, Aldonai Rusinienei, Aldonai Skilandžiūnienei ir Eleonorai Ališauskienei. **Val. Anysienė**

Atsiusta paminėti

KETVIRTOJI PRADALGĖ, literatūros metraštis, redaguotas K. Barėno. Nidos Knygų Klubo leidinys nr. 65, 1967 m. 384 psl. Kaina nariams — minkštais viršeliais $2.50, kietais — $3, nenariams — 25% daugiau. Leidėjų adresas: Nida Press, 1 Ladbroke Gardens, London, W. 11, Britain.

Jaunimo Žodis nr. 2, 1968 m. vasaris. VLB jaunimo sekcijos leidžiamas laikraštėlis lietuvių jaunimui V. Vokietijoje. Redaguoja V. Bartusevičius, K. Brazaitienė, V. Brazaitis ir K. Dikšaitis. Adresas: Jaunimo Žodis, 684 Lampertheim-Huettenfeld, Lit. Gymnasium, W. Germany. Atskiro nr. kaina — DM 0,50.

Pasaulio Lietuvis nr. 33, 1968 m. sausis-vasaris, 18108 Hiller Ave., Cleveland, Ohio 44119, USA.

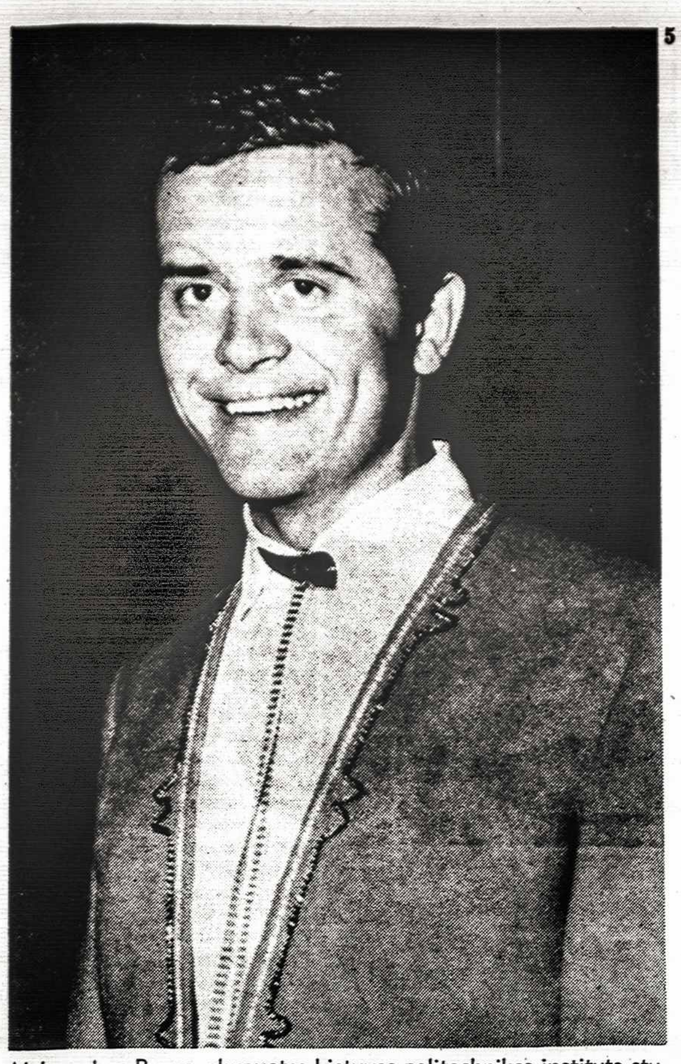

Aleksandras Buzys, okupuotos Lietuvos politechnikos instituto studentų ansamblio "Nemunas" vadovas, nufotografuotas lankymosi metu Montrealyje. Jo vadovaujamas ansamblis rengiasi išvykai į Skandinavijos kraštus Tony's Photo Studio

PR. NAUJOKAITIS

KRINTA ŠNAIGĖS

Juk tu žinai, miela mergaite,
Kai krinta baltos snaigės,
Ilgu čia ir baisiai liūdna
Baltųjų tėviškės laukų
Ir tų tyliųjų upių po ledu,
Kurios iki pavasario staigių žaibų
Ramiai miegos...
Čia tyliai krenta baltos snaigės
Į purvinas gatves
Ir ties namais...
O kaip graudu, kad jų gyvenimas
Taip greitai baigias:
Čia jų baltumo niekas nemylės!

Tamsių taškučių pilnos erdvės,
Pilkoj tamsoj paskendo žemė ir dangus
Po ratais purvas sumala kristalo žvaigždeles...
Ir meilę, viltį,
Širdy vis gyvus tėviškės laukus...
Baltų laukų platybių
Nežino čia žmogus
Ir tos ramybės,
Kur skleidžiasi po prisnigtus miškus!

Kai krinta baltos snaigės,
Ilgu ir baisiai liūdna
Baltųjų tėviškės laukų
Ir vandenų,
Kur miega po ledu
Iki pavasario gaivaus...
Ir tos mergaitės, kur išėjo
Ant laimės vieškelio plataus...

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAIL. ANASTAZIJOS TAMOŠAITIENĖS darbų paroda kovo 16 d. atidaryta Windsoro, Ont., universitete. Ji truks iki balandžio 23 d. Išstatyta 25 aliejiniai paveikslai, 5 guašai, 15 kilimų. Ta proga išleistas iliustruotas 4 psl. katalogas, kuriame autorės kūrybą aptaria B. Ciplijauskaitė, dirbanti Wisconsino universitete.

KANADOS TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupių vadovų pasitarimas kviečiamas kovo 23, šeštadienį, 10 v.r., 104 Bertram Dr., Dundas, Ont. (Hamiltono priemiestis). Norima išsiaiškinti ir suvienodinti tautinių šokių šventės programoje numatytus šokius. Visiems vadovams, užsiregistravusiems šventėje dalyvauti, išsiuntinėti pakvietimai. Bet jeigu kas dėl kurių nors priežasčių pakvietimo nebūtų gavęs, maloniai kviečiamas šiame suvažiavime dalyvauti. Pasitarimą kviečia G. Breichmanienė.

PARYŽIUJE GYVENANČIŲ LIETUVIŲ dailininkų paroda kovo 4 d. buvo atidaryta Niujorko universiteto prancūzų institutui priklausančiose La Maison Francaise patalpose, 16 Washington Mews, Niujorke. Iki kovo 22 d. truksiančioje parodoje išstatyti Prano Gailiaus ir Žibunto Mikšio grafikos darbai, Antano Mončio piešiniai ir projektai skulptūroms. Iniciatyvos šiai parodai suruošti ėmėsi grupė lietuvių jaunimo, paprašiusi instituto direktorių patalpų lietuvių dailininkų parodai.

TREČIĄJĮ LIETUVIŠKOSIOS SMUIKO MUZIKOS rečitalį Jordan salėje, Bostone, kovo 17 d. surengė smuikininkas Izidorius Vasyliūnas ir pianistas Vytenis Vasyliūnas, programon įtraukę Antano Račiūno sonatiną a-moll, Juozo Gruodžio sonatą d-moll ir Gražinos Bacevičiūtės pirmąją sonatą da kamera.

ALDONA STEMPUŽIENĖ, mezzo-sopranas, su solistais Regina McConell, Charles Smith ir William Dempsy dalyvavo Klevelando filharmonijos simfoninio orkestro koncerte Masonic auditorijoje. A. Stempužienė dainavo Gluck "Orfėjaus", Saint-Saens "Samsono ir Dalilos", Rossini "Sevilijos kirpėjo" arijas, Verdi "Trubadūro" duetą su tenoru Ch. Smith ir garsųjį Verdi "Rigoletto" kvartetą su kitais solistais. Orkestras, diriguojamas Zoltano Rozsnyai, atliko Ch. W. Gluck operos "Ifigenija Aulide" uvertiūrą ir P. Mascagni "Cavalleria rusticana" operos intermezzo. Šį koncertą ir lietuvę solistę šiltai įvertino abu vietiniai dienraščiai — "The Cleveland Plain Dealer" ir "The Cleveland Press".

ADOLFO MEKO NAUJAS FILMAS "Vėjo gėlės" rodomas New Cinema Playhouse kino teatre, Niujorke, 120 West 42nd St. Filmo tema yra apie pabėgėlį nuo priverstinės karo tarnybos.

KAZIO BRADŪNO REDAGUOTAS veikalas "Lietuvių literatūra svetur, 1945—1967" baigiamas spausdinti "Draugo" spaustuvėje, Čikagoje. Šioje 700 psl. knygoje išsamiomis studijomis poeziją apžvelgia Antanas Vaičiulaitis, romaną — Kęstutis Keblys, novelę — Rimvydas Šilbajoris, dramaturgiją — Stasys Santvaras, literatūrinę kritiką — Vladas Kulbokas. Apibendrinančias išvadas, palyginimą tarp laisvojo pasaulio ir okupuotos Lietuvos pokario dešimtmečių grožinės literatūros pateikia Juozas Girnius, pilną mūsiškės literatūros 1945-67 m. bibliografiją — Česlovas Grincevičius. Leidėjas yra dr. Kazio Ambrozaičio vadovaujamas "Į Laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti", kurio pastangų dėka skaitytojus pasiekė tokios vertingos knygos, kaip Vyt. Mačernio "Poezija", dr. J. Girniaus "Tauta ir tautinė ištikimybė", J. Daumanto "Partizanai", dr. J. Girniaus "Žmogus be "Dievo", N. E. Sūduvio "Vienų vieni".

LATVIŲ POETĖS ASPAZIJOS šimtajam gimtadieniui atžymėti (g. 1868 m. vasario 16 d.) Švedijoje ir JAV veikiantis Rainio-Aspazijos Fondas išleido dail. Ilmars Rumpeterio sukurtą pašto ženklą, kurį galima gauti šiuo adresu: Mr. O. Akmentins, P. O. Box 48, Dorchester, Mass. 02122, USA. Kaina — keturi ženklai už 25 centus, kai pridedamas užsakytojo vokas su užklijuotu pašto ženklu. Poetė Aspazija buvo žymaus latvių poeto ir švietimo ministerio J. Rainio žmona. Amerikoje gyvenantys latviai jų atminimą planuoja įamžinti specialiu paminklu Castagnola vietovėje. Už ženklus gautas pelnas bus panaudotas Rainio ir Aspazijos raštų vertimui į svetimas kalbas.

FOTOGRAFIJOS MENININKO Algimanto Kezio, SJ, grupinės skulptūros kompozicijų dvi puslapines nuotraukas įsidėjo amerikiečių katalikų kultūros žurnalas "The Critic" vasario-kovo numeryje.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO dainų ir šokių ansamblis "Nemunas", vadovaujamas Aleksandro Buzio, surengė koncertą Panevėžio sporto rūmuose. Panevėžiečiams buvo pateikta Montrealyje atlikta programa. Ją papildė nemuniečių įspūdžiai iš Montrealio ir iš ten atsivežtos filmų juostos.

JONO TATORIO, klaipėdiečio dailininko, akvarelių paroda atidaryta "Vilniaus" kino teatro priesalyje, Vilniuje. Dailininkas išstatė apie 20 akvarelių, kuriose vyrauja Klaipėdos, pamario vaizdai ir žmonės.

"LITERATŪRA IR MENAS" po ilgos pertraukos vėl pasirodžiusiame skyrelyje "Iš užsienio lietuvių kultūrinio gyvenimo" skaitytojus supažindino su grafiku Vaclovu Ratu, gyvenančiu Australijoje, jo paskutine paroda Čikagoje, Balzeko lietuvių kultūros muzėjuje. Iš kitų parodų minimos: Vidos Krištolaitytės tapybos darbų paroda Čikagoje, Pr. Baltuonio medžio šaknų skulptūros paroda Detroito tarptautiniame institute, T. Petraičio akvarelių ir temperos darbų paroda Waterbury. Skaitytojams taipgi pranešama, kad sausio 25 d. Hartforde mirė dramos aktorius ir rež. Ipolitas Tvirbutas, o vasario 1 d. Cicero mieste — Salomėjos Nėris motina Uršulė Bačinskienė.

KAZYS SAJA, tris mėnesius JAV viešėjęs dramaturgas, savo įspūdžius papasakojo Vilniaus rašytojų klubo pokalbiams skirtame tradiciniame trečiadienyje.

KAUNO MUZIKINIAME TEATRE gastroliavo Talino operos ir baleto teatro "Estonija" tenoras H. Krumas. Svečias dainavo Alfredą G. Verdi "Traviatoje" ir hercogą G. Verdi operoje "Rigoletto".

LIETUVIŲ POEZIJOS IR DAINOS VAKARĄ Vilniaus respublikinėje bibliotekoje surengė dramos aktorius Laimonas Noreika, akloji dainininkė Beatričė Grincevičiūtė ir pianistas Vytautas Landsbergis.

J. S. BACHO IŠKILMINGĄSIAS MIŠIAS H-MOLL vilniečiams skirtoje gastrolių programoje atliko J. Varisti vadovaujamas Estijos radijo ir televizijos mišrus choras, simfoninis orkestras, solistai — sopranas Lehte Mark, tenoras Ivas Kustas, bosas Evaldas Tordikas, mezzo-sopranai Alisa Rolaid ir Helmi Ukė. Dirigavo Romanas Matsovas.

KOSTAS ŠILGALIS, Vilniaus operos baritonas, lankėsi Tartu mieste, Estijoje. Naujajame "Vanemuinės" teatre jis atliko pagrindinį G. Verdi operos "Rigoletto" vaidmenį. Hercogo partiją dainavo lietuvis tenoras Jonas Antanavičius, dirbąs Tartu teatre. Jis ruošiasi estų kalba atlikti grafo Kurto vaidmenį estų kompozitoriaus ir dirigento G. Ernesakso operoje "Audrų krantas".

KAZYS INČIŪRA, 60 metų amžiaus ribą peržengęs poetas ir dramaturgas, buvo priimtas į Rašytojų Sąjungą kartu su dviem jaunaisiais rašytojais — 1939 m. gimusiu poetu ir literatūros kritiku Algimantu Bučiu ir 1937 m. gimusiu vertėju Virgilijum Čepaičiu. Kokioje griežtoje kompartijos kontrolėje yra dabartinė Rašytojų Sąjunga, liudija ligšiolinis K. Inčiūros ignoravimas, nes juk rašytojų gretoms jis priklausė ir visuotinio pripažinimo buvo susilaukęs jau Lietuvos nepriklausomo gyvenimo dienomis. Kompartija jam, matyt, negalėjo dovanoti jo darbo Kauno ir Vilniaus radiofonuose, radijo bangomis talentingai skleistų deklamacijų. Trumpame pranešime "Literatūros ir Meno" puslapiuose konstatuojama: "Kazys Inčiūra (g. 1906), kelių prozos, dramos ir poezijos rinkinių autorius. Tarybiniais metais išleido eilėraščių rinktinę "Prie Kauno marių" (1962) ir pjesę "Žemaitė" (1964). Be to, K. Inčiūra į lietuvių kalbą yra išvertęs nemaža rusų ir užsienio rašytojų kūrinių." Tai ir viskas. Kažkodėl nutylima netgi "Eglė žalčių karalienė", jo eiliuota pasaka, kurią pastatė Šiaulių dramos teatras. Pjesė "Žemaitė" ne tik buvo išleista, bet ir sėkmingai vaidinta keliuose dramos teatruose. Toks K. Inčiūros traktavimas, švelniai tariant, nedaro garbės Rašytojų Sąjungai.

ROBERTAS VERBA, dokumentinių filmų kūrėjas, ruošiasi filmuoti etnografinę apybraižą "Kupiškėnų vestuvės". Mokykloms, technikumams ir institutams skirtose kino apybraižose dokumentalistai įamžino Žemaitės, J. Biliūno ir P. Cvirkos kūrybinius paveikslus.

ŠATRIJOS RAGANOS — Marijos Pečkauskaitės 90-tosios gimimo metinės atžymėtos Kauno literatūriniame muzėjuje surengta jos rankraščių bei asmeninių daiktų paroda, atskleidžiančia rašytojos gyvenimą ir kūrybą. **V. Kst.**

TAUTINIAI LIETUVIŲ DRABUŽIAI

(Tęsinys iš pr. nr.)

DAIL. ANT. TAMOŠAITIS

Donelaitis ir kiti autoriai

Peržvelgus tuos senuosius prūsų lietuvių aprašymus, drabužių atvaizdus-graviūras bei piešinius, reikia prisiminti tų pat laikų darbščias būrų audėjas, kurias mūsų literatūros klasikas **Kristijonas D o n e l a i t i s** (1714—1780) aprašo savo "Metuose":

Ar ne gražu žiūrėt, kad Gryta,
jau prisiverpus,
Skirsto verpalus aust ir
audus baltina drobes?
O paskui, kas namui reik,
rokuodama rėžia,
Taip, kad ir dailiems auteliams
gals pasiliktų.

* * *

Jums garbė, kad vindas jūsų,
sukriai besisukdams,
Pakulų bei linų kuodelį
nupeša greitai,
Jums garbė, kad staklės
prieš pavasarį trinka,
Ir šaudyklė su šeiva
šokinėdama tarška,
Jums garbė, kad audeklėliai
jūsų nuausti
Ant margų laukų, kaip sniegs
pavasario blizga.

Devynioliktojo šimtmečio pabaigoje ir dvidešimtojo pradžioje jau gana gausu leidinių, kuriuose pavaizduota ir aprašyta lietuvių apsirengimas. Tie leidiniai — rusų, vokiečių, lenkų ir vienas kitas lietuviu kalbomis. Juose nėra išsamių taut. drabužių studijų, o tik mėgėjiški aprašymai, pripuolami piešiniai ar foto nuotraukos, kuriuose daug svetimybių — viena drabužio dalis naminė, kita fabrikinė-pirktinė.

Apie lietuvių drabužius straipsnių įvairiuose leidiniuose apstu. Tie šaltiniai išvardinti S. Baltramaičio (1904) ir prof. V. Biržiškos bibliografiiose.

Iš visų tų spausdintų aprašymų, piešinių ir foto nuotraukų turime tik mažą žiupsnelį žinių apie lietuvių tautinius drabužius. Iš jų negalima pilnai padaryti rekonstrukcijas anų laikų drabužių madų, t. y atkurti bendros išvaizdos, jų pasiuvimo, audimo, raštų, spalvų, dėvėjimo - vilkėjimo. Tiesa, liaudies dainose labai gausu vestuvinių apeigų su puošniai apsirengusiais kviesliais, piršliais, svočiomis, jaunamartėmis ir jaunikiais, bet tai tik literatūra.

Svarbieji rinkiniai

Paprastai mokslininkų yra priimta ir iš praktikos žinoma, kad patikimiausios studijos atliekamos iš originalų, t.y. iš tautinių drabužių, kurie išsilikę muzėjuose, pas rinkėjus arba dar kaime kraitinėse skryniose. Lietuvių tautinių drabužių originalų rinkimas prasidėjo XIX š. pabaigoje. Vienas pirmųjų, kuris susidomėjo mūsų etnografija — tai prof. E. Volteris (1856 - 1941). Jisai 1884-87 m. yra surinkęs etnografinių-tautinių drabužių, kurie pateko į caro laikų rusų muzėjus. XX šimtmečio pradžioje vienas didžiausių rinkinių buvo Lietuvių Dailės Draugijos Vilniuje nuosavybė. Rengiantis pirmajai lietuvių dailės parodai Vilniuje 1906 m., surinkta gausybė juostų, prijuosčių, kitų rankdarbių ir išstatyta parodoje kartu su dailininkų darbais.

Paryžiaus parodai 1900 m. buvo surinkta Lietuvoje keletas senoviškų vyrų ir moterų drabužių ir jais aprengti parodoje manekėnai, vaizduoją — šeimininką, šeimininkę, jauną merginą-dukrą ir tris kitus vyrus. Tie drabužių rinkiniai yra, berods, viename iš Paryžiaus etnografinių muzėjų. Dr. K. Grinius, būdamas Marijampolės gydytoju, surinko daug juostų ir prijuosčių, kurias vėliau perleido M. K. Čiurlionio Galerijai Kaune. V. Jonuškaitė-Zaunienė irgi turėjo nemažus rinkinius, daugiausia juostų ir prijuosčių, kurias atsivežė į JAV. Gan daug įvairių drabužių dalių buvo Šiaulių "Aušros" muzėjuje, Telšių "Alkos", Tauragės, Biržų, Panevėžio ir Marijampolės muzėjuose.

Niekas iš atskirų drabužių rinkėjų, nei muzėjų neturėjo pilnų vyrų ir moterų taut. drabužių komplektų. Net prof. P. Galaunė savo stambiame veikale "Lietuvių liaudies menas", 1930 m., tik vienu vieninteliu sakiniu užsimena apie lietuvių tautinius drabužius: "Tik 'atsilikėlės' mūsų bobutės dėvėdavo dar savųjų audinių rūbus ir savo kraitinėse skryniose išlaikė daug gražiausių jų pavyzdžių, šiandien galutinai išėjusius iš mados."

Nepriimtinos nuokrypos

Iki 1935 m. Lietuvoje buvo apgailėtina tautinių drabužių padėtis. Į mūsų kraštą buvo atkeliavusi bene krokuvinė mada — neva tautinis lietuvių drabužis — juodas aksominis, blizgučiais apvedžiotas kiklikas, šilkinė balta bliuzė-marškiniai, dirbtinių gėlių vainikas ant galvos su šilko kaspinais, balta prijuostė ir škotiškai languotas sijonas. Tai buvo ryškiausias tautinių drabužių išsigimimo pavyzdys. Miestiečiu moterų svajonė buvo — birutiškas drabužis. Birutės paveikslas, plieno raižinys, yra darytas austrų dail. Johan Ender (1793-1854), taigi tik XIX šimtmetyje, o po raižiniu įrašas ne Birutė, bet "Bernuta". Jos drabužis primena italų renesanso laikų Rafaelio pieštas madonas. Tai tik dailininko fantazija, nieko bendro neturinti nei su istoriniais, nei tautiniais lietuvių drabužiais.

Taigi, buvo neatidėliotinas reikalas ne tik ištirti, atstatyti, bet ir įgyvendinti senoviškus namie austus tautinius drabužius.

Pradėjęs rinkti į muzėjus lietuvių liaudies meną 1926 m. sodžiuose pas senąsias mūsų audėjas pamačiau pilnas kraitines skrynias gražiausių-senoviškiausių audinių, o ypač drabužių. Jie buvo išėję iš mados ir trūnijo klėčių šimtametėse skryniose. Su dideliu malonumu senesnės moterys pasakodavo apie savo didelius namie austus kraičius, apie kuriuos sako liaudies daina:

Oi motina motinėle,
Tu mane pagesi iš pirmos dienelės,
Iš pirmos dienelės,
Kai neberasi klėty kraitelio
Ir staklėse audėjėlės.

(Bus daugiau)

Lietuvių (dzūkų) tautiniai drabužiai XIX šimtmečio viduryje (dail. A. Tamošaičio piešinys)

Ar žinote, kad LIETUVIŠKAS MIŠIOLAS turi atskiras Mišias KIEKVIENAI gavėnios dienai? Jame yra taip pat ir visos DIDŽIOSIOS SAVAITĖS apeigos bei dažnai vartojamos maldos ir giesmės. Vartodami tą mišiolą, galėsite prasmingai pasiruošti VELYKŲ ŠVENTĖMS. Jį galima įsigyti klebonijose ir pas Tėvus jėzuitus, 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA. Kaina $8.00 (JAV-ėse).

MANN MARTEL

REALTORS

2320 Bloor St. W. **Tel. RO 2-8255**

DUNDAS — BROCK
$1.900 įmokėti, 6 kambarių, dviejų augštų mūrinis namas, dvi virtuvės, atvira skola, arti susisiekimo ir krautuvių.

QUEBEC — BLOOR
$10.000 įmokėti, 7 kambarių, 2-jų augštų gražus namas su garažu ir plačiu įvažiavimu; moderniška didelė virtuvė, nauja krosnis, viena atvira skola balansui; visai arti Bloor ir High parko.

BLOOR — ST. CLARENS,
$2.900 įmokėti, 9 didelių kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 modernios virtuvės, naujas šildymas, naujas tinkas, aluminiai 2-i langai ir durys, savininkas išvyksta Europon. galima užimti už mėnesio ar greičiau.

JANE — ANNETTE,
$7.500 įmokėti, 8 kambariai per 2 augštus atskiras mūrinis namas su garažu, 2 virtuvės, moderni vonia, arti krautuvių ir susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR,
$8.000 įmokėti, 10 kambarių atskiras mūrinis namas, dvigubas garažas, 2 vonios, 3 gražios virtuvės, 4 kamb. 1-me augšte, vandens alyva šildymas, Extra kambarys rūsyje.

BLOOR — CLENDENAN,
$9.000 įmokėti, 8 metų senumo dupleksas su 3-jų kambarių butu rūsyje, abu butai po 2 miegamus, platus įvažiavimas, 2 mūriniai garažai, vandens alyva šildymas, 3 modernios virtuvės ir vonios, graži aplinka.

NEW TORONTO,
$15.000 įmokėti, 6 butų apartmentinis pastatas, privatus įvažiavimas, vandens alyva šildymas, arti krautuvių ir susisiekimo, viena atvira skola balansui, $7.500 metinių pajamų, geras išnuomavimas.

TIKRAS DUPLEKSAS. Bloor - Indian Grove, $7.000 įmokėti, atskiras, mūrinis, 10 kambarių per du augštus dupleksas, vieta — dviem automobiliam. šildomas vandeniu - alyva; viena atvira skola 10 metų. Visai arti Bloor požeminio traukinio. Viršutinį butą galima tuojau užimti.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255 Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

1928 Weston Rd. **Tel. 249-7691**

DUNDAS — JANE, $32.700 prašoma kaina, atskiras plytų namas su garažu, 6 kambariai ir 1 rūsyje, 2 prausyklos, moderni virtuvė, visi kambariai dideli ir gražūs, namas 4 metų, pirma skola iš 7%.

MIMICO, $10.000 įmokėti, didelis 2-jų šeimų namas su garažu, didelis sklypas, 9 vaismedžiai, rūsyje 2 kambariai; pirma skola $20.000 iš 7½%; prašoma kaina $36.000.

ISLINGTON - WESTWAY, $32.500 prašoma kaina, gražus atskiras vieno augšto namas su garažu, didelis sklypas, puikus rajonas, arti mokyklos, susisiekimas ir krautuvės.

WESTON RD. — WILSON AV., $23.900, atskiras namas, sklypas 57x213 pėdų, skola iš 7%, greitas užėmimas.

BLOOR — ROYAL YORK RD., $32.500 prašoma kaina, atskiras vieno augšto plytų namas, 5-ki kambariai ir 2 dideli kambariai rūsyje, 2 prausyklos, namas arti prie Bloor ir tik keleto metų senumo.

ISLINGTON—NORSEMAN, $5.000 įmokėti, 6 kambarių atskiras plytų namas, švarus, didelis kambarys rūsyje ir didelis sklypas.

ST. VAUPŠAS

Darbo tel. 249-7691 Namų tel. 244-3519

Turime taip pat daug nuosavybių parduoti.
Priimame namus pardavimui.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

DARBO VALANDOS:
Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Antr. 10 - 1.30
Treč. uždarytas
Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7
Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8
Šešt. 9 - 12
Sekm. 9.30 - 1

MOKA: už depozitus — 4¾%,
už šėrus — 5½%

IMA:
už naujas asmenines paskolas — 7½% (už senas paliekama 7%);
už naujas ir pratęsiamas nekilnojamo turto paskolas — 7½% (senos paliekamos iš 6½%)

PILNA ČEKIŲ SISTEMA PADEDA NARIAMS ATLIKTI VISAS FINANSINES OPERACIJAS PER KOOPERATYVĄ.

$2.000 gyvybės drauda nemokamai.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. **Tel. 534-9286**

KING TOWN — NEW MARKET, 50 akrų gražus ūkis, 5 akrai miško. Per ūkį teka upelis, 700 pėdų ant pagrindinio kelio. Įmokėti $10.000.

PORT CREDIT — LORNE PARK, du gražūs sklypai statybai. Aplink apstatyta augštos klasės namais. Prašo $9.500 už sklypą.

BLOOR — ALHAMBRA AVE., gražus ir švarus namas, 8 dideli kambariai, geras mūras, 3 modernios virtuvės, 3 prausyklos. Idealus gyventi ir nuomoti. Dvigubas garažas; įmokėti apie $10.000.

PARKDALE, KING — TYNDALL AVE., 10 kambarių, atskiras dvibutis. Viskas įrengta atskirai. Įmokėti $10—12.000 ir viena skola balansui.

INDIAN RD. — HUMBERSIDE, 9 dideli ir gražūs kambariai, mūrinis. atskiras, 3 modernios virtuvės, nauja 4 gab. prausykla, pirmam augšte, dvigubas garažas. Įmokėti apie $12.000. Namas be skolų ir galima tuoj užimti.

NEW TORONTO. Tik keletas metų senumo, 8 butai—40 kambarių; Virš $12.000 garantuotų metinių pajamų. Prašoma kaina žema, geras investavimas.

S. JOKUBAITIS

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. WEST, TORONTO. TEL. LE 1-1161

WESTON — LAWRENCE AVE, $40.000 įmokėti, 29 butų apartamentas, 10 metų senumo, butas po 2 miegamuosius; už butą prašo $13,000.

INDIAN RD. — DUNDAS, $4.000 įmokėti, mūro, 8 kambariai, 2 virtuvės, kaina $18.900.

SWANSEA, $10.000 įmokėti mūro, atskiras, 5 kambarių vienaaugštis (bungalow), garažas, privatus įvažiavimas.

NEW TORONTO, $5.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių vienaaugštis, garažas, privatus įvažiavimas; prašo $21.000.

AVENUE RD — LAWRENCE, $6.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių vienaaugštis, 2 garažai, privatus įvažiavimas, kaina $26.000.

KING — RONCESVALLES, $15.000 įmokėti, mūro, atskiras, 4 butų apartamentas (31 kambarys), geros pajamos, prašo $78.900.

JANE — ANNETTE, $8.000 įmokėti, mūro, atskiras, 6 kambarių vienaaugštis, garažas, privatus įvažiavimas; prašo $24.900.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.
LE 1-1161, namų 783-2105

TORONTO

Lietuvių skautų veikla

● Kovo 17 d. įvyko Kanados rajono vadovų ir vadovių suvažiavimas. Buvo atstovaujamos šios vietovės: Torontas, Hamiltonas, Niagaros pusiasalis, Londonas, Delhi ir Montrealis. Bendrame seserijos ir brolijos posėdyje buvo nagrinėti penktosios tautinės stovyklos reikalai ir pasiinformuota kitais bendriniais klausimais. Atskiruose posėdžiuose aptarti sesių ir brolių skautavimo bei programiniai reikalai. Tautinės stovyklos organizavimo reikalu priimtos trys rezoliucijos. Suvažiavime dalyvavo ir bendrajam posėdžiui pirmininkavimo Kanados rajono vadas v.s. L. Eimantas. Tuntininkams daug aktualių informacijų perdavė Kanados rajono vadeivė s. J. Tanner ir vadeiva s. K. Batūra. Dalyvavo apie 40 vadovų-vių.

● Kanados rajono brolijos vadovų suvažiavime nutarta registraciją į tautinę stovyklą persiųsti vadeivai iki š.m. balandžio 23 d.

● Skautininkių ramovė dėkoja ps. seselei Ignei už pašnekesį skautininkių sueigos metu.

● Nuo kovo 18 d. skautų būkle vyksta jūrų skautų vadovams-vėms kursai pagal patvirtintą jūrų skautų skyriaus programą. Kursus veda ps. P. Būtėnas.

● "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai dėkoja "Paramai" už paaukotus $200 skautiškai veiklai paremti.

● Kovo 16 d. II-sios vilkiukų drvės sueigoje apie pirmąją pagalbą kalbėjo L. Imbrasienė. Vilkiukai dėkoja už įdomų pašnekesį. Taipgi drvė taria ačiū tėvams už talką, ruošiant Kaziuko mugę.

● Š. m. rugpjūčio 7-24 d. įvyks kanadiečių skautų organizuojama Ontario provincijos "jamboree". Registracija — iki kovo 31 d.

● Kanados rajono vadovų-vių suvažiavime pasisakyta už šeštąją Romuvos stovyklą nuo liepos 20 d. Platesnė informacija — vėliau. Č. S.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

E. Buzelienė ir P. Dimaitė pakviestos į Sov. Sąjungos moterų rankinio rinktinę, kuri dalyvaus pasaulio pirmenybėse Maskvoje.

Kauno Žalgirio krepšininkai paskutinėse rungtynėse du kartus įveikė Baku Burevestinką 93:71 ir 79:65 ir pakilo į 6 vietą.

Moterų krepšinio pirmenybėse Sov. Sąjungoje gerai laikosi Vilniaus Kibirkšties komanda. Ji paskutinėse rungtynėse nugalėjo Maskvos Spartaką 63:61 ir Tbilisio VPI 50:43 ir yra 3-4 vietoje. Blogiau sekasi Kauno Politechnikai, kuri yra 11-toje vietoje.

Kauno Žalgirio rankininkės ir Elektrėnų Energijos vyrai žaidė draugiškas rungtynes Varšuvoje su Skra komandomis. Žalgiris laimėjo rungtynes 25:16 ir Energija 31:24.

Į Sov. Sąjungos motociklininkų rinktinę pakviesti du lietuviai E. Ramonas ir P. Karlinskas.

SPORTAS VISUR

Ketvirtasis pasaulio moterų mažojo rankinio turnyras įvyks Maskvoje. Dalyvauti pareiškė norą jau 14 valstybių.

Europos stalo teniso primenybės įvyks Prancūzijoje, Lijono mieste, balandžio mėn.

Tradicinėse slidininkų varžybose Švedijoje Vazos taurei laimėti dalyvavo 8400 slidininkų. Šeštą kartą šias varžybas laimėjo švedas J. Stefansonas. Jis 85 km. įveikė per 4 val. 39:49,0. Antras buvo jo tautietis B. Karlsonas ir III suomis A. Tiainenas. Lenktynėse taip pat dalyvavo ir 9 moterys. Švedė G. Val pralenkė 6170 vyrų.

Pasaulio uždarų patalpų rekordą Stuttgarte pasiekė M. Zaueris trišuoliu nušokęs 16,77 m.

Meksikoje įvyko draugiškos futbolo rungtynės tarp Sov. Sąjungos ir Meksikos. Rungtynės baigėsi lygiomis 0:0.

VYČIO ŽINIOS

Berniukai B-C lygos baigminiuose peržaidimuose netikėtai augšta pasekme 44:93 pralaimėjo ukrainiečiams. Atrodo, kad ukrainiečių komandoje žaidė nelegalūs žaidėjai.

Mūsų rėmėjui S. Kėkštui nuoširdžiai dėkojame. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Sekmadienio B-C lygos pirmose pusbaigmių rungtynėse Aušros jaunimai nugalėjo estus 48:43. Žaidė: R. Tamulionis 6, G. Strumila 2, P. Genys 11, J. Vaškevičius 3, J. Sodonis 2, A. Puzeris, V. Juzėnas 9 ir G. Rautinš 15. Antrosios ir lemiamos rungtynės įvyks šį sekmadienį, tuoj po pamaldų.

YT moterų lygos baigminių rungtinių ketvirtas susitikimas tarp Aušros ir CAD įvyks šį trečiadienį, 8,45 v. v., York Memorial gimnazijos "Centennial" salėje. Tuo tarpu Aušra yra laimėjusi 1 baigmines rungtynes, o CAD 2. Abi komandos yra maždaug vienodo lygio ir, jei trečiadienį laimės vėl Aušra, paskutinės rungtynės bus žaidžiamos šeštadienį.

OLBA pirmenybių baigmėse Aušros mergaičių B komanda pralaimėjo abejas rungtynes prieš gan stiprią Hamiltono rinktinę 21:41 ir 9:46.

Aušros stalo teniso komanda be pralaimėjimo užbaigė reguliarias abiejų ratų rungtynes ir laimėjo pirmąsias baigmių rungtynes. Geriausiai sužaidė J. Kuncaitis, laimėjęs 44 setus ir pralošęs tik 7, antroje vietoje yra O. Rautinš 40:11 ir W. Pėteraitis 37:11.

Dėl salėje vykdomų remontų krepšinio treniruočių savaitės dienomis nebus iki Velykų.

TAURO ŽINIOS

Naują Toronto medžiotojų ir žūklautojų klubo "Tauras" vadovybę 1968 m. sudaro: pirm. — S. Kuzmas, vicepirm. — B. Macke, sekr. — J. Šimkus, ižd. — J. Juodikis, ūkio administratoriai — P. Kudreikis ir J. Ališauskas, medžiotojų, žūklautojų, šaudymo ir jaunimo sekcijų vadovai — R. Gertus, K. Budrevičius, V. Rutkauskas ir A. Vasiliauskas. Kovo 23 d. rengiama pavasarinė išvyka į klubo ūkį, kurios metu bus kertamos nuosavybės linijos reiškė ir apžiūrima vietovė ateities planams vykdyti. Visuotinis narių susirinkimas — Trinity Recreation Centre salėje balandžio 7, sekmadienį, 1.30 v.p.p. Salės pastatas yra Trinity parke, Queen St. West ir Crawford St. kampe. Žūklautojų sekcija ruošia smelčių balių balandžio 26, penktadienį, Šv. Jono Kr. par. salėje. Gegužės 4 d. ruošiama medelių sodinimo šventė klubo ūkyje — nariai pasodins 2000 raudonųjų pušaičių. Ūkis pasiekiamas pravažiavus Parry Sound, pasukant 124 keliu iki 520 kelio ties Dunchurch. Po to 520 keliu į vakarus iki pusiaukelės tarp Whitestone ir Ardberg vietovių, šalia "Lazy Acres Lodge", kurios ženklas matosi prie kelio. Tautiečiai — nenariai kviečiami atsilankyti ir pamatyti klubo veiklą. J. V. Š.

L. S. K. "Neris" pareiškimas. Š. Amerikos Lietuvių Sporto Sąjungos metiniame suvažiavime 1968 m. sausio 27-28 d. Toronte priimtam nutarimui sportininkų išvykos į okupuotą Lietuvą reikalu L. S. K. Neris nepritaria. **Valdyba**

KANADOS ĮVYKIAI

Atkelta iš 1-mo psl.

premjero L. B. Pearsono grasinimas nutraukti diplomatinius ryšius su Prancūzija, jei pastaroji atsiųstų tiesioginį kvietimą Kvebekui dalyvauti Paryžiuj rengiamoj švietimo ministerių konferencijoj. D. Johnsono teigimu, kovo pabaigoj susitikimas su Prancūzijos vyriausybės pareigūnais įvyks ne Paryžiuje, bet Kvebeke. Tokiu atveju galima išsiversti be oficialių kvietimų.

Ontario parlamentui buvo pristatytas McRuer karališkosios komisijos civilinių teisių įstatymo projektus, siūląs apriboti policijos galią, atlyginti policijai padėjusiems asmenims, kai jie būna sužeisti, mokėti kompensaciją nekaltai suimtiesiems, peržiūrėti priverstinio nuosavybės pardavimo nuostatus, įvesti tobulesnę teisminę sistemą ir didesnę priežiūrą provinciniams įstatymams. Iš viso yra padaryti net 559 pasiūlymai. Premjero J. Robarts vyriausybė jau yra spėjusi pagarsėti visokiomis karališkomis komisijomis, kurios pareikalauja nemažu išlaidų, o nauda dažniausiai būna labai menka. Dėmesys civilinėms teisėms nėra blogas dalykas, bet jis užtemdo šiuo metu Ontario provincijai svarbesnį reikalą — finansines problemas. Provincijos iždas iki š.m. kovo 31 d. turės apie $61 milijono deficitą, nors pernai tuo laiku būta $53 milijonų pertekliaus.

Ateitininkų žinios

Giedojimo repeticija — šį penktadienį, kovo 22 d., 12.45 v. muzikos studijoje. Prašome visus dalyvauti.

Sporto diena — šį trečiadienį. Kadangi šią savaitę yra atostogos, tai įvyks krepšinio rungtynės tarp atskirų būrelių. Vykstant remontui Prisikėlimo par. salėje, rungtynės vyks Šv. Juozapo gimnazijos salėje, Wellesley St.; prasidės 1 val. Nežiną kaip važiuoti susirenka ateitininkų kambaryje 12.30 v.

Gintarių susirinkimas atostogų savaitėje įvyko pas globėją Audronę Danaitytę.

Jaunesniųjų berniukų susirinkimas įvyks sekmadienį, kovo 24, tuoj po 10 val. Mišių ateitininkų kambaryje.

"Pirmyn Jaunime" pasirodys per ateitininkų šventę balandžio 28 d. Medžiagą jau dabar siųsti Eug. Girdauskui.

Vyr. moksleivių bendras visos kuopos susirinkimas — sekmadienį, kovo 31.

Rekolekcijų metu nuo kovo 24 iki balandžio 7 d. numatoma padaryti jaunimui keletą atskirų konferencijų. Rekolekcijas Prisikėlimo par. ves MAS dvasios vadas kun. G. Kijauskas, SJ.

Kanados lietuvių rinkiminės komisijos

KLB KRAŠTO TARYBOS RINKIMŲ APYLINKIŲ RINKIMINIŲ KOMISIJŲ SĄRAŠAS -

1. **DELHI, ONTARIO,** pirm. S. Jankauskas, Box 63 — 136 Ann St., Delhi, Ont.; nariai: Ona Šiurnienė, Alfonsas Kairys.
2. **HAMILTON, ONTARIO,** pirm. J. Krištolaitis, 103 Edith Ave, Hamilton, Ont., sekr. A. Babeckienė; nariai: D. Prunskutė, K. Mikšys, A. Juozapavičius.
3. **LETHBRIDGE, ALBERTA,** prisideda prie Calgary apylinkės.
4. **CALAGARY, ALBERTA,** pirm. Juozas Dubauskas, 1340 Colgrove Ave. N. E., Calgary, Alta; nariai: Petras Devenis, Kęstutis Dubauskas.
5. **MONTREAL, QUEBEC,** Petras Girdžius, Petras Klezas, 7508 Central St., La Salle, P.Q., Juozas Lukošiūnas, Ignas Petrauskas.
6. **OTTAWA, ONTARIO,** pirm. G. Mitalas, 2323 Urbandale Dr., Ottawa 8, Ont.
7. **RODNEY, ONTARIO,** pirm. Jonas Statkevičius, R. R. 3, West Lorne, Ont., nariai: Henrikas Jasinskas, Pranas Gaidauskas.
8. **SAULT STE. MARIE, ONTARIO,** pirm. Boleslovas Švilpa, 186 Cathcart St., Sault Ste. Marie, Ont., nariai: Jurgis Skardis, Martynas Riauka.
9. **SUDBURY, ONTARIO,** pirm. J. Remeikis, 133 Vercheres St., Sudbury, Ont.; nariai: Jonas Čebatorius, Marija Venskevičienė.
10. **WELLAND, ONTARIO,** pirm. K. Stankevičius, 11 Woodcroft Cr., Welland, Ont.; nariai: J. Kutka, E. Beržėnienė.
11. **WINDSOR, ONTARIO,** pirm. E. Zatorskis, 415 McEwen, Windsor, Ont.; nariai: Viktoras Pundzius, E. Pakauskienė.
12. **ST. CATHARINES, ONTARIO,** pirm. J. Girevičius, 99 Grass Ave., St. Catharines, Ont.; nariai: A. Zubrickas, K. Stundžia.

Apylinkės, nepranešusios vyriausiajai rinkimų komisijai rinkimų komisijų sudėties, prašomos kuo skubiausiai tai atlikti. KLB Vyr. Rinkimų Komisijos adresas: S. Grigaliūnas, 6 Crown Court, Toronto 18, Ont.

KLB VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

Bendruomenės viršūnių pasitarimas

(Atkelta iš 1-ro psl.)

tensyviai, jaunimo susidomėjimas didelis.

Pasitarimuose PLB delegacijai vadovavo vykdomasis vicepirmininkas St. Barzdukas, JAV LB — tarybos pirm. J. Kapočius ir valdybos pirm. Br. Nainys, Kanados LB — pirm. A. Rinkūnas ir vicepirm. bei kultūros komisijos pirm. Stp. Kairys.

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

Jeigu jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užeikite į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

MES TURIME DAUGYBĘ EUROPIETIŠKŲ MIŠINIŲ, KAIP TREJOS DEVYNERIOS, RAMUNĖLĖS, ZUBRAŽOLĖ, "C" TERMOMETRAI IR KT.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ. NESIVARŽYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

R. CHOLKAN

& CO. LIMITED REALTORS

2232 BLOOR ST. W. **Tel. RO 7-5454**

JANE — BLOOR, jaukus 5 kambarių vienos šeimos atskiras namas, platus šoninis įvažiavimas, pilna kaina tik $21.900, arti krautuvių bei susisiekimo.

WINDERMERE — BLOOR, 8 kambarių per du augštus gražus atskiras namas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, garažas su privačiu įvažiavimu.

INDIAN RD. — BLOOR, $8.000 įmokėti, originalus 10 kambarių dvibutis, garažai su privačiu įvažiavimu, neaugšta kaina.

KIPLING — DUNDAS, $10.000 įmokėti, 6 kambarių vienaaugštis (bungalow), garažas su privačiu įvažiavimu. Užbaigtas rūsys, netoli nuo būsimo požeminio traukinio.

12 BUTŲ APARTAMENTAS, balkonai, terrazzo grindys, garažai, apie $50.000 įmokėti, duoda maždaug 10% grįžtančio kapitalo, labai gražus pastatas, maždaug 7 metų senumo pačiame mieste.

24 BUTŲ APARTAMENTAS, labai gerame stovyje, su balkonais, gauna apie $36.000 metinių pajamų, tik 6 metų senumo, žema kaina, skubus pardavimas, viskas išnuomota, puiki investacija.

6 BUTŲ APARTAMENTAS, $25.000 įmokėti, vandens - alyvos šildymas, garažai, geras nuomojimo rajonas.

30 BUTŲ APARTAMENTAS, Bayview rajone, apie $70.000 įmokėti, maždaug $46.000 metinių pajamų, virš 10% ant investuoto kapitalo.

BENZINO STOTIS — RESTORANAS, apie $20.000 įmokėti, parduoda maždaug 140.000 galionų benzino, pajamos iš restorano ir kiti priedai, modernūs — nauji įrengimai, labai judrus plentas, tik 89 mylios nuo Toronto, gali keisti į namą ar kitą nuosavybę, labai skubus pardavimas, graži vieta, priėjimas prie Georgian Bay.

RUNNYMEDE — BLOOR, apie $12.000 įmokėti, 12 kambarių atskiras namas, virš $300 mėnesinių pajamų ir atskiras 5 kambarių butas šeimininkui, dvigubas garažas, tik pora minučių iki Bloor.

BABY POINT — JANE, apie $10.000 įmokėti, 7 kambarių atskiras namas, garažas, vandens alyvos šildymas.

GLENLAKE — BLOOR, apie $9.000 įmokėti, 11 kambarių atskiras namas, išnuomotas kaipo dvibutis, 5 kambariai pirmame augšte, dvigubas garažas.

PR. KERBERIS

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Darbo tel. RO 7-5454 Namų LE 5-1584

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKAME	DUODAME
4¾% už depozitus	mortgičius iš 6½%
5½% numatyta už šėrus	asm. paskolas iš 7%

KAPITALAS SIEKIA TRIS MILIJONUS DOLERIŲ.

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainuoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

Paramos nariu gali būti kiekvienas lietuvis, gyvenąs Kanadoje

KASOS VALANDOS: kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

AL. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

BLOOR — DORVAL GATVĖS, $26.900 prašoma kaina, atskiras plytų namas, per 2 augštu, 6 kambariai, nauja šildymo sistema (oru — alyva), gana didelis sklypas ir garažas. Įmokėti apie $10.000.

BLOOR — ALHAMBRA G-VĖS, $29.500 prašoma kaina, pusiau atskiras plytų namas, 8 kambariai per 3 augštus, geras pelnas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, garažas; įmokėti $10.000.

ABBOT — GATVĖ, 7 dideli kambariai, atskiras plytų namas, automobiliui vieta įvažiuoti, nepereinami kambariai, namas išmokėtas, savininkas ima balansui vieną atvirą mortgičių 10 metų. Prieinama kaina ir įmokėjimas.

Dėl tolimesnių informacijų skambinkite A. GARBENIUI

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER
PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

10 AKRŲ PRIE DON MILLS RD., 697 pėdų priekis, lygi žemė, netoli Keswick'o. Prašo $10.000.

100 AKRŲ VASARVIETĖ - ŪKIS ties Wasaga prie dviejų plentų, prie miestelio, 2½ mylios nuo lietuvių vasarvietės, lygi ir derlinga žemė, upelis; ūkis tinka padalinti į vertingus sklypus, namas su visais patogumais, tinkamas vasarojimui, didelis tvartas ir daržinė. Įmokėti apie $6.000; prašoma kaina nėra perdidelė.

PARKDALE, 2 AUGŠTŲ, $8.000 įmokėti, atskiras, gerų plytų, 8 kambariai. 2 virtuvės, 2 prausyklos, apšildymas vandeniu.

BLOOR — BATHURST, 11 kambarių, 8.000 įmokėti; 3 prausyklos, 2 virtuvės, su visais baldais, šoninis įvažiavimas.

KRAUTUVĖ RONCESVALLES — DUNDAS, $8.000 įmokėti; modernus priekis, 5 kambarių apartamentas nauja krosnis, dvigubas garažas, 7½% vienas mortgičius.

ST. CLAIR, $2.500 įmokėti, pusiau atskiras, 5 kambariai, alyva apšildomas, garažas, 7% mortgičius. Prašo $15.900.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,
Tel. LE 4-8459

Turime krautuvių, namų, vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėm sąlygom paskolų—mortgičių.

Vyt. Morkis J. Kaškelis A. Bliudžius Alv. (Mieldažukė) Wistoski

LIQUIFLAME OILS LTD.

259 LAKE SHORE BLVD. EAST — TORONTO, ONT.
NEMOKAMAS METINIS KROSNIŲ ĮSVALYMAS
24 val. veikianti greita krosnių taisymo tarnyba
DABAR PATS LAIKAS PAKEISTI KURO ALYVOS BENDROVĘ
Studijoto ir patarnavimo planai. Išimokėjimas penkiems metams ir ilgiau
B-vės atst. C. (CHUCK) ROE. Tel. 362-5777.
Lietuviškai visais šildymo reikalais kreipkitės: St. Prakapas
tel. RO 7-9088 kiekvienu metu

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VAŽIAVIMO • BALDŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • PERSONALO IR DAIKTŲ (BONDS) • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • MOKSLAPINIGIŲ TAUPYMAS VAIKAMS • MĖNESINĖS INVALIDUMO PAJAMOS IR KT.

B. ir V. MASKELIŪNŲ AGENTŪRA

LUA NARYS (14 METŲ PATIRTIS)

Tel. 251-4864; namų tel. 277-0814

A. ŽIŽIKAS

ALFA RADIO & TV

Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas.

TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSDOWNE AVE., TORONTO

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS Į

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

Įvairios sudėties maisto siuntiniai, automobiliai, automobiliams motorai ir padangos, motociklai, dviračiai, šaldytuvai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos priimtuvai, planinai, foto aparatai, radijo priimtuvai, transistoriniai radijo aparatai, laikrodžiai, kilimai, baldai, butai (apartamentai), poilsis kurortuose, poilsis kurorte su gydymu ir t. t.

Maisto siuntinių svoris neribotas.

Turime naujus illustruotus katalogus, kuriuose yra smulkus aprašymas ir paaiškinimai. Pažymėtos kainos yra galutinės.

Taip pat persiunčiame pinigus, už kuriuos gavėjas gali nusipirkti įvairių prekių specialiose dolerinėse krautuvėse.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyveną ne Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasiruošusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALŪZA

LIETUVIAI STALIAI

maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. STRIAUPIS

Res. tel. LE 6-5363

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi

STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532-7733

1736 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterėjos. Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę, patikrinti ir pataisyti savo automobilį! Frank Petit, kvalifikuotas auto mechanikas, su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE, (tarp Dundas ir College). Tel. 531-1305

Lietuvis LAIKRODININKAS

F. BOCHULIS

280 QUEEN ST. W. (šoninės durys), TORONTO. TEL. EM 6-6100

Taisau laikrodžius ir žiedus. Pageidaujantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Parduodu su nuolaida laikrodžius.

Skambinti 9—11 v. ryto; 6—9 v. vakaro.

Vyrų ir jaunimo moderniška DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

A&B TAILORS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

(tarp Grenadier Rd. ir Neepawa Ave.)

531-1432 Sav. A. B. Beresnevičius

A.P. GARAGE

60 HOWARD PARK AVE

LE. 5-9130

Atlieka sąžiningai visus mechaniškus automobilių pataisymus. Patepimus ir alyvos keitimus.

Prieš pirkdami vartotus automobilius atvežkite patikrinimui: nurodysim visus trūkumus ir duosime patarimus.

Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS, BALDAI ir kt.

Vežamas turtas pilnai apdraustas.

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvair. plumbing ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro. Lic. PH. 136 Tel. LE. 2-5191

International Driving School

WALDI

Centrinė įstaiga 691 Lansdowne St., Tel. RO 2-2100

Skyrius: 894 COLLEGE ST. Tel. LE 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

Dundas Auto Body

Max Kane Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas.

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.,

tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Ivanauskas savo kursą pradės dėstyti balandžio 5 d.; pamokos — penktadienių vakarais nuo 6 iki 7.30 v. Susidomėjimas "liepsnos tapybos" pamokomis yra gana didelis.

• • •

DAUG AKTYVUMO rodo neseniai susiorganizavęs Aero klubas. Jis kovo 10 d. Jaunimo Centre buvo suruošęs "Anbo" lėktuvų konstruktoriaus inž. Antano Gustaičio minėjimą, kuriame buvo kelios paskaitos ir meninė dalis (ją išpildė L. Vyčių choras). Šis klubas dabar organizuoja teorinius lakūnų kursus civilinio lakūno teisėms įsigyti. Kursai vyks Jaunimo Centre kartą savaitėje. Kursas bus dėstomas anglų kalba. Suinteresuotus registruoja lakūnas E. Jasiūnas.

• • •

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Antanas Gintneris, įvairių lietuviškų organizacijų veikėjas, iškėlė bylą Juozui Diliui, kuris gavo šaukimą atvykti į pirmąjį apklausinėjimą teisme kovo 25 d. J. Dilys yra platinęs lietuvių tarpe nepalankiai Gintnerio asmenį apibūdinančius raštus. — "Laiškai Lietuviams" žurnalo koncertas įvyko kovo 9 d. Jaunimo Centre. Programą atliko iš Niujorko atvykusi išraiškos šokio specialistė E. Kepalaitė ir akt. A. Dikinis.

ČIKAGOJE PO OPERACIJOS SVEIKSTA pedagogas Petras Maldeikis. Visuomenininkui Rapolui Skipičiui irgi padaryta operacija. Sunkią operaciją pakėlė prof. kun. Stasys Yla, N. Pr. Marijos seselių kapelionas Putname, Conn.

LONDON, ONT.

PAGERBTI KOVOTOJAI IR VEIKĖJAI

Lietuvos penkiasdešimtmečio proga per Vasario 16-osios minėjimą. Apie du svarbiausius kovų dalyvius — kūrėjus-savanorius, turinčius dokumentus, dalyvavusius net keliose kautynėse, kelis kartus sužeistus ir apdovanotus Vyčio kryžiumi, tebuvo galima gauti labai mažai žinių. Vienas jų buvo apdovanotas pirmo laipsnio Vyčio kryžiumi su kardais. Antras — **Juozas Albrechtas** gimė 1902 m. ir 1919 m. įstojo savanoriu ir daugiausia dalyvavo kautynėse prieš lenkus. Be šių dviejų, buvo atžymėti ir tie, kurie buvo mobilizuoti pirmos ar antros mobilizacijos metu ar savanoriškai įstojo į pagalbinius kariuomenės dalinius. — **Viktoras Gudelis**, g. 1903 m., 1920 m. Vilniaus krašte įstojo savanoriu į partizanų būrį ir dalyvavo kautynėse. Ėjo būrio vado padėjėjo pareigas. **Augustas Knibutaitis**, g. 1901 m., buvo pašauktas tėvynės ginti pirmos mobilizacijos metu ir Ukmergės apskrityje dalyvavo kautynėse prieš lenkų partizanus. **Jonas Juodagalvis**, g. 1899 m., Augštaitijoje 1920 m.. įstojo savanoriu į autobatalijoną. **Gustavas Gocentas**, g. 1899 m., mobilizuotas 1920 m., Tauragės apskr. **Karolis Kivelis**, g. 1897 m., Marijampolės apskr., mobilizuotas 1919 m., tėvui susirgus paleistas ir antrukart mobilizuotas 1922 m. **Stasys Švilpa**, g. 1900 m., įstojo savanoriu į geležinkeliečius, kurie netrukus buvo priskirti prie kr. apsaugos ministerijos. Pagerbtas ir **Andrius Mačys**, padėjęs Lietuvą laisvinti ne kardu, bet plunksna. Tebūna šie vyrai mūsų jaunimui šviečiančiu pavyzdžiu, primenančiu, kad ir gyvybės auka nėra perdidelė, kai Tėvynė atsiduria pavojuje.

Pasižymėjusių apylinkės veikėjų sąrašan apyl. valdyba įtraukė tik tuos, kurie Londone intensyviai ir pastoviai dirba nuo pat Lietuvių Bendruomenės Kanadoje įsteigimo 1952 m. ligi šiol ir kurie tebedirba. Pirmas jų **L. Eimantas** — "amžinasis" šeštadieninės mokyklos vedėjas ir ilgametis, o pradžioje ir vienintelis, jos mokytojas. Dar prieš oficialų Liet. Bendruomenės įsteigimą Londone jau veikė panaši organizacija "Londono Lietuvių Bendruomenė", kuriai pradžioje vadovavo Patašius, o nuo 1950 m. L. Eimantas. L. Bendruomenę įsteigus, jis buvo pirmas jos valdybos pirmininkas. Jis kartu su tos v-bos švietimo kultūros vadovu M. Chainausku 1952 m. kovo 1 d. įsteigė šeštadieninę mokyklą, veikusią be pertraukos nuo įteigimo dienos ligi dabar. L. Eimanto nepaprastas pasišventimas išsaugoti nuo užgesimo mūsų tautos žiburėlį susilaukė visų Londono lietuvių užtarnautos pagarbos ir dėkingumo. Jis ir vėliau buvo išrinktas apyl. p-ku ir visą laiką plačiai reiškėsi liet. veikloje, neišskiriant nė dainos ir giesmės vienetų. Be to, jis 1950 m. bal. 23 d. įsteigė mišrią skautų Simano Daukanto vietininkiją, tebegyvuojančią dar ir dabar. Jis buvo jos vietininku nuo 1950 m. liki 1955 m., o nuo tada "Skautų Aido" administratoriumi ir Sk. Brolijos vadijos nariu, gi dabar — jis yra Liet. Skautų S-gos Tarybos pirmijos narys ir Kanados sk. rajono vadas, turįs augščiausią skautų laipsnį, būtent, vyresnio skautininko. Jis veda ir skautų skyrių "Nepr. Lietuvoj", taip pat bendradarbiauja "Dirvoje", "Skautų Aide" ir kitoj spaudoj. Be to, jis buvo ir vienas iš Maž. Lietuvos Bičiulių Drjos Londono skyriaus steigėjų bei valdybos nariu. Londono lietuviai yra dėkingi jam už nuveiktus darbus, ypač šešt. mokyklos išlaikymą, ir linki jam sveikatos ir energijos ateičiai. Apie kitus tris — kitą kartą. Visi čia suminėtieji buvo apdovanoti auksiniu Vyčio ženkliuku.

Per Vasario 16-osios minėjimą buvo pagerbti visų trijų kartų pasižymėję asmenys: vyresniosios kartos — nepriklausomybės kovų dalyviai, viduriniosios — veikėjai, ir jaunimo — pasižymėję moksle ar liet. veikloje moksleiviai ir studentai, apie kuriuos jau buvo rašyta pr. numeryje. **D. E.**

ŠV. KAZIMIERAS buvo paminėtas bažnyčioje ir sueigoje. Kun. B. Pacevičius pasakė labai gražų pamokslą, o po pamaldų įvyko vietininkijos sueiga ir Kaziuko mugė. Gražų žodį tarė vietininkas sktn. M. Chainauskas ir Kanados raj. vadas vyr. sktn. L. Eimantas. Sueigai vadovavo adj. vyr. skltn. E. Bliskis. Sueigos metu psktn. A. Dragūnevičius vyr. skautininko buvo apdovanotas ordinu "Už nuopelnus". Ordiną įteikė rajono vadas. Psktn. A. Dragūnevičius ir jo artimieji yra įdėję labai daug darbo į skautų vasaros stovyklas. Mugėn susirinkusius svečius šeimininkės pavaišino. Šiemet dalyvavo daugiau žmonių nei kitais metais.

D. E.

Kitchener-Waterloo, Ontaro

PIRMAS SUSITIKIMAS. Vasario 16 susirinko apie 50 lietuvių prie Kitchener miesto rotušės atžymėti Lietuvos nepriklausomybės penkiasdešimtmečio. Padėtas prie laisvės paminklo vainikas ir sugiedotas Tautos himnas. Po to visi lietuviai susirinko į salę arčiau susipažinti ir pasišnekučiuoti. Vietinė spauda aprašė tą įvykį, paminėdama Lietuvos nepriklausomybės atgavimą. — Pirmą kartą toks didelis lietuvių būrys turėjo progos susirinkti ir susipažinti. Buvo atvažiavusių tautiečių iš apylinkės ūkių Preston ir Paris.

Audrius Šileika

AMBER DRAPERIES

55 Colbeck St. (prie Runnymede Rd.). Sav. A. Jankaitienė ir M. Vaitkienė Siuvam bei taisom įvairias užuolaidas. Parduodam medžiagas ir visas pakabinimui priemones. Žemos kainos. Darbas garantuotas.

Tel. 762-3838 arba 766-8839

Vieninteli lietuviška Toronte PARKDALE B-A SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W., (prie Gladstone). Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t. t. Automobilių vilkikas (towing). Autovežimių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas.

Po darbo valandų skambanti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (bal. 6—13) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Naujai atidaryta lietuviška sporto reikmenų krautuvė

RONCESVALLES SPORT STORE

SAV. J. SAKŪNAS ir J. DAMBRAUSKAS

295 RONCESVALLES AVE., TEL. 536-1373

Mažo kalibro ir medžiokliniai šautuvai, šoviniai, žvejojimo reikmenys, teniso raketės, įvairūs sviediniai ir kiti sporto reikmenys.

780 Queen St. W.

prie Gore Vale

Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČĖNAS

- teikia patarimus planuojantiems kelionės
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kt. reikalus be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
- parūpina eismo priemones ekskursijoms
- patarnauja atsiskiečiant gimines

Skambinti telefonu 278-7261; vakarais 536-4681

Sveikas, PAVASARI!

Štai iš LENKIJOS trys puikiausi būdai parodyti per Velykų šventes savo vaišingumą...

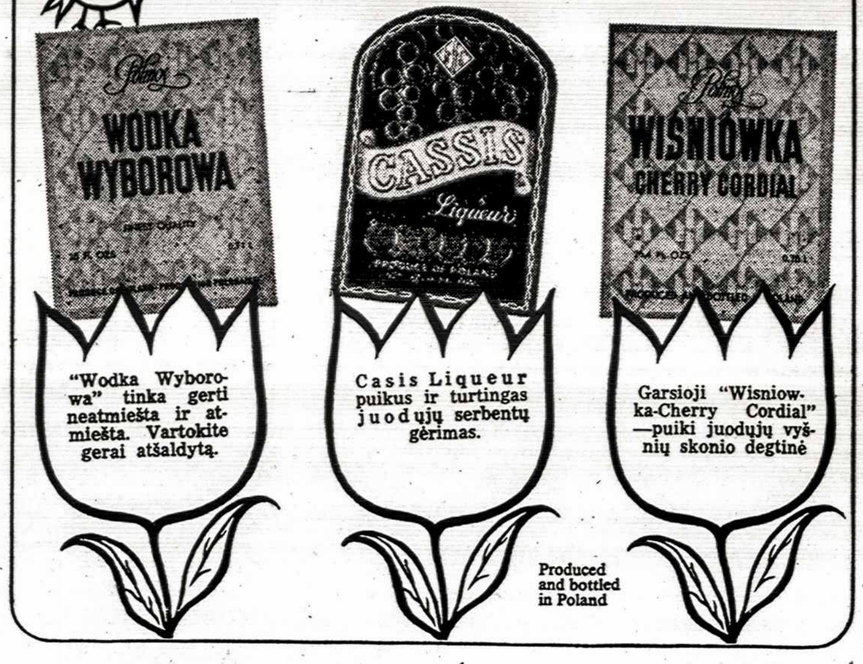

"Wodka Wyborowa" tinka gerti neatmiešta ir atmiešta. Vartokite gerai atšaldytą.

Casis Liqueur puikus ir turtingas juodųjų serbentų gėrimas.

Garsioji "Wisniowka-Cherry Cordial" —puiki juodųjų vyšnių skonio degtinė

Winnipeg, Manitoba

PADĖKA

Už man surengtas naujagimio proga vaišes, brangias sudėtines ir gražias pavienių asmenų dovanas nuoširdžiai dėkoju rengėjoms: ponioms M. Januškienei, E. Januškienei, K. Kalasauskienei. Nuoširdžią padėką reiškiu vaišėse dalyvavusioms: ponioms Balčiūnienei, Bujokienei, O. Bartnikienei, S. Bartnikienei, Daubarienei, Delininkaitienei, Federavičienei, B. Jančiukienei, M. Januškienei, J. Krisčiūnienei, Kuncaitienei, Morozienei, Mikalauskienei, Rutkauskienei, Timmermanienei, Zavadskienei, panelėms H. ir J. Barkauskaitėms. Dėkoju ir prie dovanos prisidėjusioms: ponioms Aškinienei, Boyko, Bagdonienei, Demereckienei, O. Jančiukienei, J. Januškienei, Jungelavičienei, L. Krisčiūnienei, Maciūnienei, Pranevičienei, Ramančiauskienei, Stanevičienei, Stonkienei, Ziminskienei.

Jūsų visų nuoširdus draugiškumas liks man amžinai atmintyje. —

Adelė Dudonienė

St. Catharines, Ont.

PADĖKA

St. Catharines apylinkės Vasario 16 jubiliejiniam minėjimui rengti komitetas labai dėkingas visiems prisidėjusiem darbu ir patarimais. Tai užtikrino minėjimo pasisekimą. Dėkojame: T. B. Mikalauskui, OFM, ir S. Janušoniui už išrūpinimą proklamacijos bei leidimo iškelti Lietuvos vėliavą prie miesto rotušės; jų pastangomis buvo suorganizuotas radijo pusvalandis su gražia lietuviška muzika ir parlamento atstovo komentarais apie lietuvių tautą; A. Stankaičiui už giliai patrijotinę paskaitą; "Varpo" chorui, kuriam vadovavo p-lė D. Skrinskaitė; tautinių šokių grupei su jos vadovu J. Karasiejum; A. Švažui už suorganizavimą šeimininkių, kurios labai skaniai pagamino maistą, ypač vaišių stalą. Ačiū A. Palujanskienei, B. Jakūbonienei, V. Liaksienei, B. Gegeckienei ir A. Liaksui. Loteriją suorganizavo bei tvarkė J. Žemaitis ir K. Bogušis. Ramovėnai ir SLA padovanojo laimės staliukus. Už visokeriopą darbą dėkingi J. Šarapnickui, P. Polgrimui, A. Šetikui, J. Jakūboniui, J. Skeivelui, J. Dainorai. Nuoširdi padėka kun. klebonui už iškilmingas pamaldas, vargonininkei N. Gverzdytei už gražią bažnytinę muziką, visiems šventės dalyviams už atsilankymą ir pagerbimą kraujo aukų, sudėtų ant Lietuvos nepriklausomybės aukuro. Ypatinga pagarba tiems tėvams, kurie atsivedė į minėjimą ir savo prieauglį-vaikus.

Su labai nuoširdžia padėka ir pagarba visiems šventės dalyviams —

Vasario 16-tos komiteto vardu

A. Šukys, pirmininkas

Niagara Falls, N.Y.

ATLAIDAI-MISIJOS. Šv. Jurgio parapijoje, 1910 E. Falls Street, Niagara Falls, N. Y., 40 valandų atlaidai ir misijos prasidės sekmadienį, kovo 24, ir baigsis sekmadienį, kovo 31 d., 10 v. r. per šv. Mišias. Pamokslus sakys Tėvas Algimantas Kezys, SJ, iš Čikagos. Išpažinčių misijonierius klausys šeštadienį, kovo 23 d., 3-4 v.p.p., 7-8 v.p., sekmadienį — per šv. Mišias. Mišios sekmadienį: 8 val., lietuviams — 10 v. ir paskutinės 12 v. Kiekvieną rytą klausoma išpažinčių per šv. Mišias 7 v., vakarais 6.30 v. prieš pamaldas ir po pamaldų. Vakarais pamokslas ir pamaldos lietuviams 7 v. Kiekvienas lietuvis iš Niagara Falls, Buffalo, Lockport, Grand Island pasinaudokite proga ir atsilankykite į misijas, atlikite velykinę išpažintį. Paskutinę dieną, sekmadienį, kovo 31, per kiekvienas Mišias — misijų užbaiga ir šv. Tėvo palaiminimas.

Palikimas

Bostone miręs Charles Burgess, 80 metų amžiaus, visą savo turtą — $700.000 testamentu paskyrė trim senutėm, kurias prieš 55 metus norėjo vesti, bet visos trys jo pasiūlymą atmetė. "Esu joms dėkingas už mano gyvenimo džiaugsmą bei ramybę", — rašo jis savo testamente.

Priešai

Privalome mylėti priešus svarbiausia dėlto, kad jie nieko iš mūsų nesiskolina.

DRAUDIMAI

231-2661 arba 233-3323

P. BARAUSKO AGENTŪRA

38 CEDARCREST DRIVE, ISLINGTON, ONT.

(ROYAL YORK ir DUNDAS gatvių kampas)

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1795 BLOOR ST. W. (prie Keele

Priėmimo valandos:

pirmadieniais ir trečiadieniais 2—9 v. v., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 9—5.30 val. p.p.

Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE.

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronte

(į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis cheminis valymas. Sutaisau likusius gatus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS.

Skambinkite LE. 3-4912.

NOTARAS

A. LIŪDŽIUS, B.L.

Bendradarbis V. S. MASTIS, LL. D.

Namų. ūkių ir betkurio verslo pirkimo—pardavimo dokumentų sudarymas, mortgičiai, sutartys, testamentai ir kiti teisiniai reikalai.

468 Roncesvalles Avenue - Toronto.

Margio vaistinės namų II augštas.

(Įėjimas iš Howard Park Avenue)

Priėmimo laikas: kasdien nuo 10 v.r. iki 1 Antradieniais ir penktadieniais nuo 6-8 v.v. v.p.p. Išskyrus trečiadien. ir sekmadienius.

Įstaigos tel. LE 7-1708;

Namų — CR 9-6166

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE.

(prie Geoffrey St.)

TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS

S. BROGOWSKI, O.D.

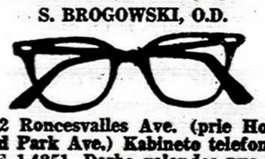

412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

AKIŲ SPECIALISTAS

L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Ištiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nevingumą. Kalba slavų kalbomis.

470 COLLEGE ST., TORONTO

Telefonas WA 1-3924

draudimai

NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ

draudimo įstaiga

AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V-BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

769-4612

769-4131

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. par. žinios

— Prisimenant šioje parapijoje dirbusius mirusius kunigus a.a. Garmų, Baroną ir Gervecką, šį sekmadienį 10 val. bus atlaikytos Mišios. Jas užprašė Šv. Jono Kr. Pašalpinė Draugija.

— Metinė Toronto kunigų seminarijos rinkliava parapijose vykdoma kovo 31 d. Praėjusį sekmadienį tikintiesiems bažnyčioje išdalintas arkivyskupo laiškas, supažindinąs su reikalo svarba.

— Gavėnios rekolekcijų proga parapijos salėje bus rodomas filmas apie Sibiro lietuvaičių maldaknygę.

— Kun. J. Staškevičius sėkmingai tęsia Šv. Rašto studijas popiežiškajame Gregarianum universitete; vasarai grįš į Torontą talkinti parapijoje ir Gerojo Ganytojo stovykloje. Klierikas Matas Jarašiūnas teologines studijas tęsia Romoje ir yra priešpaskutiniame kurse.

— Abu parapijos chorai, suaugusiųjų ir jaunimo, ruošia velykinį naujų giesmių repertuarą.

— Naujai išleistas lietuviškas mišiolėlis gaunamas parapijos kioske sekmadieniais po pamaldų.

— Parapijos rekolekcijos, kurios prasidės Kančios sekmadienį, bus baigiamos parapijos agape. Rekolekcijas ves kun. dr. Tomas Žiūraitis iš Vašingtono.

— Sutuokta: Algis J. Venclovaitis ir Rosina Klibingaitytė.

LAS Toronto skyriaus susirinkimas įvyko š.m. kovo 10 d. Jame balsuota už anksčiau pasiūlytus kandidatus į seniūnų tarybą ir pasitarta dėl Kanados vietininkijos 20 metų sukakties paminėjimo spalio mėnesį.

Sol. Janina Liustikaitė po sėkmingų koncertinių gastrolių Vokietijoje per Vasario 16 minėjimus laikinai sugrįžo į Romą. Vėliau ji ketina aplankyti lietuvius Anglijoje su nauju dainų repertuaru. Vasario 8 d. solistė įdainavo Romoje lietuviškų dainų ir pasaulinio garso kompozitorių operų arijas į juostą su žymiu Romos simfoniniu orkestru. Pastarojo dirigentas paprašė solistę, kad sutiktų įdainuoti keletą dainų į jo ruošiamą išleisti plokštelę Italijoje. Kuriai leidyklai bus atiduota išleisti plokštelę, tuo tarpu dar nepaaiškėjo. Sol. Janinos Liustikaitės adresas Romoje: Via Verbania 28, Int. 18, Roma, Italy.

Iš Brazilijos gautas laiškas su specialiu Sao Paulo pašto antspaudu ir Lietuvos Vyčių. Matyt, vietos lietuviai išrūpino jį Vasario 16 proga.

Lietuvių filatelistų ir numizmatų draugija Toronte įsisteigė prieš trejus metus. Kovo 10 d. draugijos nariai turėjo susirinkimą Prisikėlimo parapijos patalpose. Buvo aptarta Čikagoje įvykusi didžiausia iki šiol paroda, kurioje buvo išstatyti pusės milijono dolerių vertės pašto ženklų rinkiniai. Nutarta šių jubilėjinių metų proga rudenį surengti panašią parodą Toronte kartu su estais ir latviais. Pirmoji tokia paroda Toronte buvo surengta prieš dvejus metus. Išrinkta nauja valdyba: P. Morkūnas — pirm., kun. B. Jurkšas — sekr., K. Kaminskas ir B. Poška nariai. Norima į šią draugiją įtraukti visus pašto ženklų ir monetų rinkėjus, ypač mūsų jaunimą. Nario įstojamasis mokesti — tik 50 ct. Norintieji dalyvauti šioje draugijoje prašomi rašyti: kun. B. Jurkšas, P. O. Box 727, Toronto 19, Ont., arba skambinti RU 1-2217.

VISOKIEMS PARENGIMAMS kepu įvairius tortus, pyragaičius, baravykus, meduolius ir t.t. Skambinti tel. 233-4774.

UŽPILDOME P A J A M Ų MOKESČIŲ FORMAS, paimame ir pristatome į namus. Skambinkite po 5 v.v. ir savaitgaliais kiekvienu laiku tel. 531-6650 G. and R. Associates.

"TĖVYNĖS PRISIMINIMŲ"
radijo programos girdimos du kartus per savaitę —
Šeštadienį: 3.30 — 4.30 v.p.p. banga 1250, stotis CHWO, Oakville, Ont., Kanada;
Sekmadienį: 2 — 2.30 v.p.p. banga 1270, stotis WHLD, Niagara Falls, N.Y., USA.
Programos ved.—J. R. Simanavičius, 111 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ont. LE 4-1274. Tas pats adresas ir "Dainos" dovanų ir plokštelių krautuvės.

MUZĖJAUS RETENYBĖ
Parduodamos lietuviškos monetos — 5 litai — J. Basanavičius, 10 litų — Vytautas Didysis, 10 litų — prezidentas A. Smetona ir kitos. Kainoraštis pareikalavus. P. Žablockis, P.O. Box 4642 Stn. G. Vancouver 10, B.C., Canada.

Prisikėlimo par. žinios

— Nuoširdžiai užjaučiame p. Dačkų, Lietuvoje mirus jo broliui a.a. Pranui; p. Šenferą, Lietuvoje mirus jo sesutei a.a. V. Vitartienei.

— Mišios šį šeštad., 7 v. — už a.a. E. Labanauskienę, užpr. p. Palio; 7.30 v. — už a.a. M. Danisevičienę, užpr. p. Dačkaus; 8 v. — už a.a. K. D. Karosus, užpr. p. Karosų; 8.30 v. — už a.a. J. Gilman-Gaidamavičių, užpr. p. Dimų iš N.Y.; sekmad., 8 v. — už a.a. P. Kaulių, užpr. p. Kaulių; 10 v. už a.a. Onos ir Juozo vėles, užpr. p. Čeponkų; 12.15 v. — už a.a. V. Vagonienę, užpr. p. Saplių.

— Šį sekmad. pradedamos metinės rekolekcijos. Vedėjas — kun. G. Kijauskas, SJ. Pirmoji savaitė — moterims ir merginoms, antroji — vyrams ir vaikinams. Sekmadienių pamokslai — visiems bendrai. Rekolekcijų tvarka šiokiadieniais: Mišios — 7, 7.30, 8 ir 9 v. ryto ir 8 v. vak.; pamokslai — po 9 v. Mišių ryto ir 7.30 v. vak.; išpažintys ir Komunija — per visas Mišias. Raginame rekolekcijose uoliai dalyvauti.

— Tradicinis rekolekcijų užbaigimo religinis koncertas bus Verbų sekmad., 4.30 v.p.p. Dalyvauja smuikininkas I. Romanoff, sol. V. Verikaitis, par. choras ir varg. kun. B. Jurkšas.

— Religijos pamokų gimnazistams iki Atvelykio nebus. Vietoj pamokų gimnazistai raginami uoliai lankyti rekolekcijų pamokslus. Pirmosios Komunijos ir katechetinės pamokos vyksta toliau įprasta tvarka.

— Rekolekcijų ir Didž. Savaitės metu šeimos lankomos tik asmeniškai susitarus.

— Chorų repeticijos: stud. merg. — trečiad., 7 v.v.; suaug. — ketvirtad., 7.30 v.v.; vaikų — penktad., 6.30 v.v.

— Pensininkų vakaras — šį trečiad., 6.30 v.v. parodų salėje. Žaidimai, vaišės ir R. Matukaitės filmai iš kelionių po Australiją. Visi vyresnieji kviečiami atsilankyti.

— Praėj. sekmad. viešai išstatytas arch. dr. A. Kulpavičiaus didžiosios salės dekoravimo projektas susilaukė didelio susidomėjimo ir palankaus priėmimo. Darbai jau pradėti. Medžio darbus atliks p. Imbrasas, dažymo — p. Abromaitis. Išdekoruota parodų salė daro labai mielą įspūdį.

— Parapijos tarybos jaunimo sekcija, dėl audros negalėjusi susirinkti anksčiau skelbtą dieną, posėdžiauja kovo 19. Ekonominė sekcija, susidedanti iš pirm. S. Vaitiekūno, I. Žemaitienės, J. Vingelienės, J. Baltrušaičio, J. Danaičio, L. Matuko, J. Mockaus, M. Petrulio, J. Puterio ir A. Štuikio, kovo 13 d. turėjo pirmą posėdį, kurio metu pasidalyta sekcijai priklausomais darbai ir aptarti artimiausi veiklos žingsniai. Sekcijai taip pat priklausys par. ekonomas Tėv. Benediktas.

— Nuoširdžiai dėkojame jauniesiems dailininkams J. Batūraitei ir S. Jaškui už gražius paveikslus par. namams papuošti.

Juozas Račys pagarsėjo anglų spaudoje savo ryžtinga kova dėl žemės nusavinimo keliui pravesti, kad 7 kaimynai galėtų pasistatydinti garažus. Anksčiau rašėm, kad apie tą atvejį plačiai rašė "The Globe and Mail". Kovo 13 d. laidoje irgi plačiai rašė "Toronto Daily Star". Po J. Račio nuotrauka irašas: "Lietuvis ateivis J. Račys: Mano kaimynai agresoriai — nori paimti mano žemę."

P A D Ė K A

Už man suruoštą pavasarinio gandro pobūvį, rūpestingumą ir brangią dovaną nuoširdžiai dėkoju mieliems tėveliams O. St. Stunguriams. Taip pat reiškiu gilią padėką visoms, kurios prisidėjote prie dovanos ir taip gražiai mane pagerbėte. Nuoširdus ačiū ponioms: Dobilienei, Matušaitienei, Prakapienei, Vaitkienei, Ažubalienei, Birgiolienei, Baronaitienei, Campbell, J. Bacevičienei, G. Bacevičienei, Pečiulienei, Žiurinskienei, Buteikienei, Kryžanauskienei, Batarlienei, Baliūnienei, Balaišienei, Dirmantienei, Derliūnienei, Kiršinienei, Moklickaitei, Langienei, Marcinkevičienei, Neverauskienei, Povilaitienei, Zakevičienei, Dobilienei, Liutkienei, p-lei Girčytei. Jūsų parodytas nuoširdumas bus neužmirštas niekados.

Jums dėkingi —
Aldona ir Alfonsas Stunguriai

PARKDALE RAJONE pavieniams asmenims arba porai išnuomojami du kambariai su galimybe virti. Tel. 532-5626.

City Driving School
OFICIALIAI PRIPAŽĮNTA
Ontario Safety League. Nemokami nurodymai jūsų namuose arba mūsų klasėje turintiems laikinius leidimus. Ir jau galima pradėti važiuoti pirmą pamoką su standartiniais ar automatiniais mašinom.
1076 BATHURST ST.
Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

BARONESSA
BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampas Bloor-Durie gatvių). Sav. Alytė Kerberienė

Visus montrealiečius ŠĮ ŠEŠTADIENĮ, KOVO 23, Aušros Vartų parapijos salėje 7 valandą vakaro kviečiame į Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų kongregacijos 50 metų

JUBILĖJŲ - KONCERTĄ - VAKARIENĘ

Meninę dalį atliks solistė ROMA MASTIENĖ, mezzosopranas, iš Čikagos

Veiks bufetas su minkštais ir kietais gėrimais.

Rėmėjai

Akademikų Draugija rengia paskaitą kovo 23, šeštadienį, 7.30 v.v., Prisikėlimo muzikos studijoje. Vilius Fidleris kalbės tema "Atominės energijos ateitis Kanadoje". Paskaitininkas yra baigęs fizikos mokslus ir dabartiniu metu dirba atominės energijos srityje, Chalk River, Ontario. T o r o n t o visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Valdyba

"Pasaulietis ir parapija reformų šviesoje". Šia tema diskusijas-simpoziumą rengia Toronto ateitininkai sendraugiai kovo 31, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo parodų salėje. Simpoziume kalbės: kun. Placidas Barius, OFM, dr. J. Sungaila ir V. Kolyčius; pirmininkaus B. Sakalas. Diskusijose galės dalyvauti visi. Rengėjai kviečia atsilankyti visus ateitininkus ir visuomenę.

Ateitininkų metinė šventė — balandžio 28 d. Prisikėlimo bažnyčioje ir salėje. Tai bus lyg ir ateitininkiškojo jaunimo diena, kurioje dalyvaus ir sendraugiai. Šventėje sutiko dalyvauti ir prof. J. Pikūnas, naujasis Ateitininkų Federacijos vadas iš Detroito. Šventės išvakarėse numatyta ateitininkų sendraugių bendra vakarienė, kurios metu kalbės prof. J. Pikūnas.

Kanados šeštadieninių mokyklų mokinių kongrese, kuris įvyks birželio 22 d. Woodbridge (prie Toronto), meninėje programoje pasirodys kiekviena mokykla atskirai, bet tautinį šokį "Kalvelį" ir porą dainų atliks visos mokyklos bendrai. Tuo tikslu mokykloms išsiuntinėti atitinkami nurodymai ir dainų gaidos. Sprendžiant iš susirašinėjimo, mokyklų susidomėjimas kongresu atrodo nemažas. Galutinė data registracijai mokyklų, dalyvaujančių kongrese, yra kovo 30 d. Atrodo, kad visos Ontario ir Montrealio šeštadieninės mokyklos kongrese dalyvaus. **T.**

K. Šukevičienė atvyko iš Lietuvos pas savo vyrą P. Šukevičių ir apsigyveno 87 Runnymede St. Gavimas leidimo užtruko virš dvylikos metų.

KLB krašto tarybos rinkimai visos Kanados mastu įvyks š. m. gegužės 12 d. Visose apylinkėse jau sudarytos rinkiminės komisijos (žiūr. 6 psl.). Toronto komisiją sudaro: J. Gustainis, pirm. (179 Cassandra Crst., Don Mills, Ont.), nariai — K. Kaknevičius, I. Miklejohn, dr. A. Salkus. Taip pat š. m. gegužės 12 d. įvyks ir Toronto apylinkės tarybos rinkimai, kuriems vykdyti sudaryta atskira komisija: K. Lukošius, pirm. (28 Pallisades, Toronto 3, Ont.), nariai — L. Imbrasienė, E. Abromaitis. Data siūlyti kandidatams į Toronto apyl. tarybą — iki balandžio 19 d.

Kanados Lietuvių Bendruomenės statutai jau išėjo iš spaudos surinkti į vieną atskirą leidinį. Čia yra: Bendruomenės angliškojo čarterio fotokopija, pagrindinis statutas, statutui vykdyti taisyklės, KLB Šalpos Fondo statutas, KLB garbės teismo statutas ir KLB krašto tarybos rinkimų taisyklės; visi — su naujausiais pakeitimais. Išleido K. L. B. krašto valdyba. Bendruomenės apylinkių valdybos gaus po kelis egzempliorius nemokamai. Organizacijos bei pavieniai asmenys gali statutus užsisakyti per krašto valdybą, atsiuntę savo nuožiūra, kad ir mažą auką.

Pr. Rudinskas, Montrealio lietuvių bankelio reikalų vedėjas, dalyvavo kredito unijų atstovų suvažiavime. Kitų lietuvių bankelių atstovų nebuvo. Ta proga svečias, kartu su savo sūnumi, aplankė "TŽ" redakciją ir savo bičiulius.

John Plusčiauskas, senosios kartos ateivių sūnus, yra anglų kalbos ir literatūros skyriaus vedėjas Winston Churchill Institute, kur mokytojauja ir dail. T. Valius.

Domicelė Naujokienė iš Marijampolės, iškviesta torontiškių p. Šelmių ir Seliokų šeimų, išbuvus tris mėnesius Kanadoje, JAV-se sugrįžo į Lietuvą.

IŠNUOMOJAMAS RŪSYJE KAMBARYS ir virtuvė su atskiru įėjimu arti Prisikėlimo parapijos. Tel. 535-8138.

Televizijos ketvirtasis kanalas iš Buffalo kovo 17 d., 1.30 v. p.p., perdavė programą "Bishop Visits Your Home", kurioje visas pusvalandis buvo skirtas Lietuvai. Ryšium su Sibiro maldaknyge pateikta daug informacijos apie religinę ir politinę būklę okupuotoje Lietuvoje. Visa tai atlikta simpoziumo-pokalbio būdu. Vadovu buvo pats Buffalo katalikų vyskupas, o dalyviais — kun. dr. V. Andriuška, MIC, prof. A. Klimas ir dr. Gamziukas. Gražia anglų kalba jie pateikė faktus apie Lietuvą, o vyskupas padarė įvadą ir atitinkamą užbaigą. Programa buvo gerai matoma Toronte. Iniciatoriai, kurie sugebėjo pasinaudoti šia priemone, verti pagarbos. Jie atliko gražią paslaugą Lietuvai.

Apie Joaną Šimkutę (Shimkus), garsėjančią filmų aktorę Prancūzijoj, platų straipsnį paskelbė "Toronto Daily Star" kovo 16 laidoje. Ji yra gimusi Kanados Halifakse prieš 24 metus. Tėvas — lietuvis, motina — airė. Tėvas buvo Eatono firmos tarnautojas ir buvo perkeltas į Montrealį. Tada Joana buvo 4 metų. Mokėsi seserų vienuolių mokykloje, ir 14 m. būdama norėjo tapti vienuole, bet motina atkalbėjo. Baigusi gimnaziją mokėsi mašinraščio kursuose, ruošdamasi sekretorės karjerai. Su drauge išvyko atostogų į Paryžių trim savaitėm ir ten pripuolamai susitiko su filmų žmonėmis, kurie atvedė ją filmų pasaulin, kur ji labai sėkmingai reiškiasi.

Leidinio "Lithuanian in Canada" pirmieji egzemplioriai išsibaigė. Baigiamas spausdinti pilnas tiražas. Aplanką nupiešė dailininkas T. Valius. Gauti keli užsakymai iš universitetų ir viešųjų bibliotekų. Leidinys turi beveik 400 psl. ir kainuoja $8.

Metropolinio Toronto policija atsiuntė raštą "TŽ" redakcijai, prašydama atkreipti skaitytojų dėmesį į pagausėjusias automobilių vagystes. Policija primena vairuotojams nepalikti raktų automobilyje, nes tai didžiausia pagunda jaunuoliams vogti. 1967 m. metropoliniame Toronte pavogta 5.563 automobiliai, kurių 97.3% surasta. Apkaltinti 899 asmenys 1.041 vagystėje; jų tarpe: 366 paaugliai, 360 jaunuolių, 173 suaugę. Nuo š.m. balandžio 1 d. metropolinio Toronto policija drauge su Ontario vairuotojų lyga pradės vajų "Lock Your Car". Kviečiama visuomenė remti šias pastangas.

VYRESNIO AMŽIAUS MOTERIS jieško kambario ir virtuvės su baldais. Skambinti po 5 v.v. tel. 694-4878.

DĖMESIO!
Velykų švenčių proga nuo š. m. vasario 15 d. iki balandžio 30 d. užsakomų automobilių (dovanų) į Lietuvą, Latviją, Estiją ir Šov. Sąjungą kainos yra sumažintos 10%.
Kas ketinate užsakyti automobilį, prašome pasinaudoti šia proga ir sutaupyti kelis šimtus dolerių.
Lietuvių įstaiga
BALTIC EXPORTING CO.
480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.
Telefonas LE 1-3098
Savininkai A. ir S. KALŪZA
Darbo valandos: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 v. vak: šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 v.p.p.

REIKALINGAS
NEVEDĘS TARNAUTOJAS – SARGAS
lietuvio savininko viešbutyje
Chalk River, Ont.
Geras atlyginimas, butas ir maistas.
Rašyti: Hotel Chalk River, Chalk River, Ontario

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE St., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Kovo 10 d. pakrikštyta Juozo ir J. Mackevičių dukrelė vardais Dana-Marija.

— Kovo 10 d. vakare mirė seniausias lietuvis Kanadoje ir vienas iš pirmųjų atvykęs į Kanadą Jonas Masys. Į Montrealį atvyko iš Anglijos 1902 m. Pagal Jono Masio skaičiavimą, jis turėjo 98 metus. Palaidotas iš Šv. Kazimiero bažnyčios kovo 14 d.

— Parapijai šiais metais aukojo $50: J. Paznokaitis, sr.; $30: V. Lietuvninkas, A. Tomkevičius; $94: P. Mališauskas; $25: L. Bohemier; $24: A. Popieraitis; $20: M. Zavadskas; $14: L. Rudzevičius, F. Ramanauskas, J. Čičinskas; $10: A. Račiūnas, J. Paznokaitis, jr.; po $4: M. Kabzaras, L. Skripka. Praėjusio sekmadienio rinkliava — $148.35.

— Rekolekcijos prasidės balandžio 1 ir baigsis 7 d.; vedėjas — mons. V. Balčiūnas. Pamokslai — vakarais 8 v.

— Per 1967 m. paaukojo Šv. Kazimiero bažnyčiai virš $100 šie parapijiečiai: K. Ambrasas $100.50, Ch. Ambrasas $172, J. Arkauskienė $111, M. Arlauskaitė $214, P. Bandžius ir šeima $230, J. Benius $112, L. Bernotienė $128, V. Bilevičius $115.05, L. Bohemier $124, Ch. Bubelis $212, M. Dailidė $136, A. Dasys $117, A. Gečius $148, W. Kalinauskas $217, V. Kiniauskas $119, J. Kleiza $116, O. Klemkienė $161, V. Koskus $119, A. Kreivys $101, J. Laimikis $137, V. Lazauskienė $236.25, V. Lietuvninkas $116, P. Mališauskas $150, S. Mekšriūnas $118.25, K. Mickus $110.25, M. Milius $106, J. Paznokaitis $261.50, K. Rašytinis $103, Z. Rimša $203, A. Ruffo $170.20, A. Russel $174.25, A. Ruzgaitis $187, J. Svotelis $131, L. Telenis $181, J. Valiulis $136, M. Vapsva $113, M. Vasiliauskienė $129, A. Vičas $101, A. Zienka $111.

— Kun. J. Gaudžė yra išvykęs atostogų. **K. J. G.**

Aušros Vartų par. žinios

— Trijų dienų rekolekcijos įvyks Didž. Savaitę, balandžio 9, 10, 11 dienomis. Vedėjas — kun. G. Kijauskas.

— AV choro parengimas — gegužės 4 d.

— Pakrikštytas Č. ir E. Krasovskio sūnus Jono Jurgio vardais.

— Šiais metais bazaro nedarome. Jo vietoje skelbiame $10 vajų. Prašome prisidėti prie šio vajaus savo auka.

— Rinkliava: $227. Bažnyčios Fondui aukojo $12: K. Bagatavičius, $14: T. Šaltenis; $10: A. Rokienė, D. Gurklis, S. E. Kličius; $9: J. ir J. Balčiūnai.

— T. J. Venckus išvyko pastoraciniam darbui į Dayton, Ohio, East St. Louis, Missouri ir kitas vietoves JAV-se.

— Pirmoji Komunija mūsų parapijoje — Atvelykio sekmadienį. Registruotis pas seseles ar klebonijoje.

— Nors nesiskubiname, bet galvojame apie altoriaus pertvarkymą pagal naują liturgiją. Vienas planas yra jau paruoštas. Paskutiniu laiku iškilo naujas planas pagal naujas mintis, iškeltas archit. V. Zubo ir rangovo J. Šabliausko.

"Lito" metinis susirinkimas įvyko Šv. Kazimiero par. salėje kovo 9 d. Susirinkimą pradėjo pirm. J. Bernotas, kviesdamas pagerbti tris mirusius "Lito" narius. Valdybos sekr. P. Rudinskas perskaitė nepaprasto narių susirinkimo statutui priimti ir praeito metinio susirinkimo protokolus. — Per praeitus metus "Litas" padarė netoli 6 milijonų dol. apyvartos ir turėjo $143,047.79 pajamų. Išleista administracijos reikalams $30,909.59, santaupų ir paskolų draudai $14,255.39, palūkanoms už depozitus $19,221,17; liko bruto pelno $78,661.64. Pelnas paskirstytas: 15% arba $11,799.00 į atsargos fondus, $66,688.24 dividendams už šėrus, kurie nustatyti 5¼%. Iš šių ir praeitų metų bendros $1,753.10 nepaskirstyto pelno sumos nutarta $1,100.00 paskirstyti: "Baltijos" stovyklavietei $150.00, šeštad. mokyklų komitetui $150.00, jungtiniam Lietuvos 50 sukakties komitetui $150.000, Vasario 16 gimnazijai $150.00, "Neringos" skaučių tuntui $100.00, "Geležinio Vilko" skautų tuntui $100.00, Montrealio moksleiviams ateitininkams $75.00, Augštesn. Lituanistiniams Kursams $75.00, N. Pradėtosios Marijos seserims $50, šaulių būrio ruošiamai tautodailės parodai $50.00 ir Zigmo Lapino jaunimo muzikiniam ansambliui $50.00. — Diskusijose panagrinėtas trijų Lacomb Law žinioje esančių paskolų $7,203.53 sumoje nurašymas nuo garantijų fondo. Taip pat smulkesnių informacijų pateikta 1968 m. išlaidų sąmatos reikalu. Visos apyskaitos ir sąmata priimta vienbalsiai. — Pr. Rudinskas trumpai apibūdino "Lito" įvedamą terminuotų depozitų planą, siekiantį sutelkti daugiau pastovaus kapitalo. Terminuoti indėliai neturės gyvybės draudimo ir bus priimami vienerių, dvejų ir trejų metų laikotarpiui. Nepatariama nariams į terminuotus indėlius perkelti savo šėrus, nes būtų nustota dividendų už pirmąjį šių metų ketvirtį. Terminuoti indėliai pirmoje eilėje skiriami naujam kapitalui sutelkti. — Svarstytas šeštadieninių mokyklų ekskursijos į Toronto sukaktuvinį mokyklų kongresą parėmimo klausimas. — Šiais metais buvo renkama tik į valdybą. S. Kęsgaila į kredito komisiją ir J. Adomaitis į revizijos komisiją perrinkti be balsavimų, nes nebuvo išstatyta daugiau kandidatų. Į valdybą, balsuojant už du iš trijų kandidatų, perrinkti J. Bernotas ir P. Petronis — abu trejiem metam. — Po susirinkimo įvyko bendra vakarienė dalyvaujant 250 asmenų. **Pr. R.**

Tautodailės paroda įvyks Aušros Vartų par. salėje kovo 30 — balandžio 7 d. Visi parodos talkininkai žadėtus eksponatus maloniai prašomi pristatyti į parodos vietą: kovo 24, sekmadienį, nuo 10 v.r. iki 1 v.p.p.; balandžio 3, 4, 5 d.d. vakarais nuo 7 v. iki 9 v.; balandžio 6, šeštadienį, nuo 9 v. ryto iki 12 v.

Parodos lankymo laikas: kovo 30, šeštadienį, nuo 6 v.v. iki 9 v. vakaro; kovo 31, sekmadienį, nuo 9 v. ryto iki 9 v. vak.; **12.30 v. — oficialus** atidarymas; 1.30 v.p.p. dr. H. Nagio paskaita. Balandžio 5, penktadienį, nuo 7 v.v. iki 9 v.v.; balandžio 6, šeštadienį, nuo 12 v. iki 9 v.v.; balanžio 7, sekmadienį, nuo 9 v. ryto iki 8 v.v. (uždarymas).

Parodoje lankymo metu veiks sesių šaulių vedama užkandinė; bus galima įsigyti dalyvaujančių dailininkų paveikslų. Įėjimas jaunimui nemokamas, suaugusiems — laisva auka.

Naujai prie parodos savo eksponatais prisidėjo: E. Andrijauskaitė, p-lė Balčiūnaitė, J. Bernotas, p. Butkienė, p. Bytautienė, p. Juodviršienė, p. Jockevičienė, p. Jocas, A. Kavaliūnaitė, dail. R. Piešina, A. Sutkaitienė, A. Rubinas, St. Rentas, R. Urbonienė, A. Vapsvienė, p. Vasiliauskas. Jie talkininkų sąrašą papildė iki 89 asmenų. Kviečiame visus Montrealio lietuvius į parodą apsilankyti. Rengėjai —

L. K. Mindaugo šaulių kuopos valdyba

A. NORKELIŪNAS
Commisioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS
6695 - 35-ta Ave., Rosemount (kampas St. Zotique)
Montreal, 36 Que. Tel. RAymond 7-3120

"LITAS" MOKA
už terminuotus indėlius
1 METAI – 6 %
2 METAI – 6,5%
3 METAI – 7 %
MAŽIAUSIAS INDĖLIS $500

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 20, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
DEPOZITUS ____ 4.4%	NEKILN. TURTO PASKOLAS ____ 8%
NUMATYTA UŽ ŠĖRUS 5¼%	ASMENINES PASKOLAS ____ 9%
Nemokamas gyvybės draudimas iki $2.000 bendros santaupų sumos.	Įskaitant gyvybės draudimą iki $10.000 abiejų rūšių paskoloms.

Kasos valandos: 1465 De Seve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., Darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius. Vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.
3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545. Dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 v. vak.—pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 v.v.

Nek. Pr. Marijos seserų kongregacijos 50 metų jubilėjus, koncertas, vakarienė — kovo 23 d. Aušros Vartų par. salėje 7 v.v. Visi Montrealio ir apylinkės lietuviai yra maloniai kviečiami bei laukiami. Veiks bufetas su minkštais ir kietais gėrimais. Koncertą duos pirmą kartą Monrealyje solistė Roma Mastienė. Vakarienė bus švediško pobūdžio. **Rėmėjai**

K. L. K. Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus suruoštoje loterijoje laimingi buvo 6 iš Montrealio ir 2 iš Otavos. Paveikslus laimėjo: A. Astrauskas, P. Gaputis, S. Kęsgaila ir E. Navikienė; stalo priedų rinkinį — J. Valinskienė, pyragą — p. Bartaškienė — montrealiečiai; A. Buivydienė — paveikslą ir Kestutis Vilčinskas — peilių rinkinį — iš Otavos. Sveikiname laiminguosius! **Valdyba**

K. L. Katalikių Moterų Dr-jos Montrealio skyr. metinis susirinkimas — kovo 31 d. tuoj po 11 val. pamaldų N. Pr. Marijos seselių namuose. Visos narės prašomos dalyvauti. **Valdyba**